

Kadernota harmonisatie beweeg- en sportbeleid 2022-2026

SAMENVATTING

1. De Kadernota harmonisatie beweeg- en sportbeleid 2022-2026 is met een uitvoerig participatietraject tot stand gekomen. Zie bladzijde 9 en 10.
2. Er is met 155 beweeg- en sportaanbieders gesproken. Een uitgebreide weergave hiervan is in hoofdstuk 3, bladzijden 15-31, opgenomen.
3. Er is een enquête onder inwoners van de gemeente West Betuwe gehouden. Zie hoofdstuk 3, bladzijde 15 en bijlage V.
4. In 2019-2021 heeft de gemeente West Betuwe een beweeg- en sportbeleid gevoerd dat niet in strijd was met het beleid van de drie voormalige gemeenten. De belangrijkste vastgestelde beleidsstukken zijn in hoofdstuk 4 beschreven.
5. De visie op bewegen en sporten van de gemeente West Betuwe is kort samengevat:
 - Fit en gezond blijven en worden;
 - Vervullen van een sociale functie;
 - Inclusie, iedereen doet mee;
 - Kennis en leren door trainees (her)starters op de arbeidsmarkt;
 - Samenwerking, bewegen en sporten versterken.

Zie hoofdstuk 5, bladzijde 41.

6. De visie op bewegen en sport is vertaald in een zes doelstellingen.
 - Verhogen van de beweeg- en sportparticipatie.
 - Bewegen en sporten als middel om maatschappelijke vraagstukken mee te helpen oplossen.
 - Versterken van de beweeg- en sportinfrastructuur.
 - Aandacht voor bewegen en sporten in de openbare ruimte.
 - Stimuleren van samenwerken en multifunctionaliteit.
 - Bevorderen van vitaliteit en zelfredzaamheid van beweeg- en sportaanbieders.

Zie hoofdstuk 5, bladzijden 42-43.

7. Voorgesteld wordt om de komende jaren de beweeg en sportparticipatie in de gemeente West Betuwe te verhogen. Hiervoor is in de periode 2022-2026 per jaar € 25.000 beschikbaar gesteld. Zie hoofdstuk 6, bladzijden 44-45 en hoofdstuk 7, bladzijde 59.
8. Bewegen en sporten dragen bij aan diverse maatschappelijke vraagstukken zoals onderwijs, inclusie, preventie, sociale binding, werk en zorg. Beweeg- en sportaanbieders of andere maatschappelijke organisaties kunnen hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Daartoe is in de periode 2022-2026 per jaar € 25.000 beschikbaar gesteld. Zie hoofdstuk 6, bladzijden 46-47, en hoofdstuk 7, bladzijde 59.
9. De gemeente heeft de gebruikerstarieven van enkele binnensportaccommodaties gelijkgetrokken. Zie tabel 4, bladzijde 60.
10. Voor binnensportverenigingen is een geharmoniseerde subsidie voorgesteld. Uitgangspunt is een bijdrage per lid. Om grote herverdelingseffecten te voorkomen is het hiervoor bestemde budget structureel met € 18.000 verhoogd. Bladzijde 61, tabel 6.

11. Om exploitatieproblemen van de sportstichting De Wiel te voorkomen wordt de bestaande exploitatiebijdrage met ingang van 2022 met € 8.500 structureel verhoogd. Zie hoofdstuk 6, bladzijde 52 en hoofdstuk 7, bladzijde 62.
12. Om financiële middelen effectief in te zetten zijn vraag en aanbod van met name voetbal bijeengebracht. Op basis hiervan zijn de toekomstige investeringen en de bijdrage in het beheer en onderhoud bepaald. Zie tabel 7, bladzijde 63.
13. De verantwoordelijkheid van de gemeente is het aanleggen en renoveren van sportbanen en sportvelden. De verenigingen zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de banen en velden, de (nieuw)bouw van clubhuizen en kleedkamers en de overige terreininrichting. Zie hoofdstuk 6, bladzijden 48-50.
14. Daar waar het kan stelt de gemeente grond beschikbaar voor sportverenigingen. Hiervoor wordt in principe een symbolisch bedrag voor gevraagd. Indien hierom wordt verzocht kan de gemeente in samenwerking met het Waarborgfonds Sport garant staan voor leningen die verenigingen bij een bank aangaan. Zie hoofdstuk 6, bladzijden 48 en 49.
15. Daar waar de gemeente eigenaar is van velden wordt een huurtarief vastgesteld dat ingaat per 1-1-2022 of op het tijdstip dat renovatie van kunstgrasvelden door de gemeente aan de orde is. Zie tabel 8, bladzijde 64.
16. Er is een Duurzaam Meerjaren Onderhouds Plan (DMOP) opgesteld op basis waarvan de gemeente en de verenigingen gezamenlijk, maar ieder met hun eigen verantwoordelijkheid, het beheer en onderhoud gaan voeren. Gemeente en verenigingen gaan een bruikleenovereenkomst opstellen welke per 1-1-2022 in werking treedt. Zie hoofdstuk 6, bladzijde 49-50 en bijlage IV, bladzijden 82-85.
17. Voor het beheer en onderhoud is een subsidievoorstel gedaan dat per 1-1-2022 in werking treedt. Dit is van toepassing voor Korfbal, Hockey, Fietscrossvereniging, Motorcross vereniging, Ruiterverenigingen en Voetbalverenigingen. Tennisverenigingen komen niet in aanmerking voor een bijdrage in beheer en onderhoud van de banen. Zie bijlage II, Tabel 19, bladzijde 77.
18. Voor voetbalverenigingen die nog geen kunstgrasveld hebben is de mogelijkheid daartoe opgenomen in het DMOP. Tabel 9, bladzijde 64.
19. Om de herverdeeffecten van de harmonisatie te verzachten is voor de buitensportverenigingen structureel € 100.278 beschikbaar gesteld. Tabel 11, bladzijde 68.
20. Om meer beweeg- en sportactiviteiten in de openbare ruimte te realiseren is voor de periode 2022-2026 per jaar € 25.000 beschikbaar gesteld. Zie hoofdstuk 7, bladzijde 66.
21. Sporthal Randhorst en het zwembad Het Wiel zijn sterk verouderd. In 2022 zal een werkgroep starten die samen met Laco recreatie BV de mogelijkheden om tot nieuwe accommodatie te komen gaat onderzoeken. Om onderzoek te kunnen verrichten en/of advies in te winnen wordt een incidenteel budget van € 50.000 beschikbaar gesteld. Zie hoofdstuk 6, bladzijde 51-53 en hoofdstuk 7, bladzijde 67.
22. Nagegaan zal worden of een sportcluster kan worden ontwikkeld. Een bundeling van beweeg- en sportaanbieders die samenwerken, zorgen voor een multifunctioneel aanbod en duurzame accommodaties hebben. De Randhorst en andere locatie kunnen onderzocht worden. Zie hoofdstuk 6, bladzijden 55-57.
23. Voor nieuwe en bestaande activiteiten en evenementen wordt extra geld, € 25.000 structureel, beschikbaar gesteld om deze verder te ontwikkelen. Hierbij kan gedacht worden een sport of spel dat de 26 kernen verbindt. Dit naar analoog aan het 11 dorpspel in voormalig Geldermalsen. Zie hoofdstuk 6, bladzijden 54-55 en hoofdstuk 7, bladzijde 67.

1. AANLEIDING

1.1. De opbouw van de nota

Per 1 januari 2019 zijn de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen opgegaan in de gemeente West Betuwe. Daarmee kregen 155 beweeg- en sportaanbieders een nieuwe gesprekspartner, de gemeente West Betuwe. In onderstaande figuur is de spreiding van deze 155 beweeg- en sportaanbieders over de 26 kernen weergegeven.

Figuur 1: Spreiding beweeg- en sportaanbieders

In 2022 zal er sprake zijn van een geharmoniseerd beweeg- en sportbeleid. De aanwezige verschillen betreffende afspraken, huren en subsidies tussen de beweeg- en sportaanbieders en de gemeente bestaan dan niet meer. De Kadernota harmonisatie beweeg- en sportbeleid 2022-2026 kent een drietal doelen.

Het eerste doel is het formuleren van een visie op het beweeg- en sportbeleid in de gemeente West Betuwe. Deze visie wordt concreter gemaakt in een zestal doelstellingen. In hoofdstuk 4 is dit verder uitgewerkt. In het coalitieakkoord 2020-2022 'Samen verder bouwen' staat dat sportvoorzieningen in de kernen zoveel mogelijk behouden blijven. Waarbij we investeren in verduurzaming en toegankelijkheid van accommodaties met multifunctioneel gebruik.

Het tweede doel van deze Kadernota is om op basis van het geformuleerde beleid de harmonisatie van subsidies te doen laten plaatsvinden. Dat wil zeggen dat op basis van eenduidige doelen en maatstaven de beschikbare budgetten opnieuw verdeeld worden. Maatwerk is daarbij van belang. Eind 2021 zullen de voorstellen tot harmonisatie vertaald worden in subsidieregels. Daarna zal voor het bewegen en sporten een aparte procedure voor de aanvraag van subsidies worden gevolgd. Hiervan zijn de beweeg- en sportaanbieders op de hoogte gesteld.

Het derde doel van de Kadernota is om een doorkijk te geven naar de periode 2022-2026 en verder. Besluitvorming van de raad in september 2021 dient te worden uitgevoerd en dat kost tijd. Er worden voorstellen gedaan die pas op de langere termijn gerealiseerd kunnen worden.

De opbouw van de Kadernota Harmonisatie beweeg- en sportbeleid 2022-2026 is als volgt. Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt de geschiedenis van de sport en stipt de huidige ontwikkelingen in het beweeg- en sportlandschap aan. Kort wordt stilgestaan bij de oudste sportaanbieders in de gemeente West Betuwe.

In hoofdstuk 3 wordt een beeld geschetst van de huidige situatie en ontwikkelingen. Data over bewegen en sporten, de uitkomst van een gehouden enquête bewegen en sporten en informatie over de 155 beweeg- en sportaanbieders zijn in dit hoofdstuk opgenomen.

Vervolgens is in hoofdstuk 4 kort het gevoerde beleid weergegeven van de drie voormalige gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen. Dit geldt ook voor de gemeente West Betuwe in de periode 2019-2021.

Hoofdstuk 5 omschrijft de definities, begrippen, visie, doelstellingen en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen; de gemeente en de bestuurders van de beweeg- en sportaanbieders.

Hoofdstuk 6 gaat in op het beleid bewegen en sport over de periode 2022-2026. Aangegeven is welke vraagstukken op de langere termijn dienen te worden opgepakt.

Hoofdstuk 7 betreft de harmonisatievoorstellen. Voor de beweeg- en binnensport is het kader geschetst voor het subsidiebeleid vanaf 2022. Voor de buitensportverenigingen wordt met name ingegaan op hockey, korfbal, tennis en voetbal.

In hoofdstuk 8 is een financieel overzicht gegeven van alle (harmonisatie) voorstellen.

De nota start met een samenvatting van de voorstellen die worden gedaan. Zo wordt duidelijk wat met deze Kadernota Harmonisatie beweeg- en sportbeleid wordt beoogd.

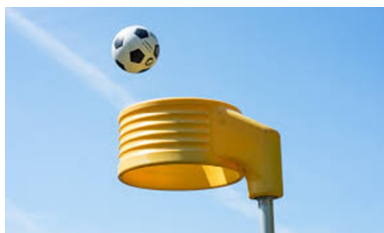
1.2. Het participatietraject

Om tot deze Kadernota te komen zijn de volgende stappen gezet.

1. Zoals eerder gememoreerd is in het eerste kwartaal van 2021 met 155 beweeg- en sportaanbieders gesproken. De huidige situatie en de plannen voor de toekomst zijn aan de orde gesteld.
2. Op 6 mei 2021 is een beeldvormende raad gewijd aan de harmonisatie van bewegen en sporten. Diverse beweeg- en sportaanbieders hebben aan de raad hun opvattingen kenbaar gemaakt.
3. Er is een enquête bewegen en sporten onder de inwoners gehouden. Op 31 mei 2021 is met een aantal respondenten de uitkomst van de enquête besproken.
4. Er is een Klankbordgroep ingesteld waarin diverse beweeg- en sportaanbieders in vertegenwoordigd zijn. In een drietal bijeenkomsten is het toekomstige beweeg- en sportbeleid besproken. Zie bijlage VI.
5. De 15 voetbalverenigingen hebben een kopgroep van 6 voetbalverenigingen ingesteld. Deze kopgroep heeft met de gemeente West Betuwe de harmonisatie van de buitensportaccommodaties besproken. Zie bijlage VII.
6. Op 5 juli is gesproken met de 15 voetbalverenigingen, op 6 juli met de 8 tennisverenigingen, op 12 juli met de binnensportverenigingen, op 13 juli met de ruiterverenigingen en op 22 juli met hockey en korfbal.
7. Op 8 juli 2021 heeft de raad een motie aangenomen om naast de nuloptie (begroting 2022) ook een plusoptie in de Kadernota op te nemen. Zie bijlage III.
8. Op 30 en 31 augustus is door de wethouder sport het collegebesluit over de Kadernota harmonisatie beweeg- en sportbeleid aan de beweeg- en sportverenigingen toegelicht.

Na besluitvorming in de raad van september 2021 zullen in overleg met de beweeg en sportaanbieders de volgende afspraken gemaakt worden.

- De subsidie voor het jaar 2022.
- Het opstellen van overeenkomsten waarin de harmonisatievoorstellen zijn vastgelegd.
- Andere specifieke overeenkomsten betreffende de exploitatie van een sportaccommodatie, het gebruik van grond en dergelijke.

2. DE HISTORIE VAN SPORT

Sport is van alle tijden. De Grieken, de Egyptenaren, de Romeinen en vele andere volkeren deden het al. Over de vraag wat nu de oudste beoefende sport is bestaat geen eenduidigheid. Worstelen wordt gezien als de oudste sport. Grotschilderingen in Lascaux, Frankrijk gaan zeer ver terug. Hardlopen is een universele menselijke uiting en is het meest toegankelijk. Hardlopen werd gedocumenteerd tijdens de eerste olympische spelen in 776 voor Chr. Speerwerpen maakte daar ook deel van uit. Polo werd gespeeld door keizers tijdens het Perzische Rijk in Centraal-Azië. Het moderne spel werd ontwikkeld in India tijdens het Britse Rijk. Hockey kan teruggevoerd worden tot het oude Griekenland. Afbeeldingen zijn er van 600 voor Chr. Ook deze sport heeft zijn verbreiding gevonden door het Britse Rijk.

Friesland heeft de oudste sporttraditie van Nederland. Sinds 1854 wordt in Franeker het kaatstoernooi georganiseerd. Dat neemt niet weg dat in de eeuwen daarvoor ook al aan spel en sport werd gedaan. Het maliespel en riddertoernooien zijn enkele voorbeelden.

Tot de eerste helft van de 19e eeuw was de meeste sportbeoefening vrijblijvend van aard. Rondom een kermis zetten kasteleins en herbergiers iets op touw om bezoekers te trekken. Harddraverij met paarden, schaatsen en zeilen/roeien waren bekende volksvermaken.

Op 2 mei 1931 spreekt Jan van Mounik, voorzitter van zowel A.V.V. Asperen als D.O.S. uit Heukelum het publiek toe bij de ingebruikname van het voetbalveld in Asperen.

In de tweede helft van de 19e eeuw verandert de kijk op sport. Een internationale ontwikkeling legde meer nadruk op een serieuze vorm van georganiseerde sport. Op kostscholen in Engeland werden sportwedstrijden populair. Dat ging in eerste instantie om rugby en cricket maar later ook voetbal en tennis. Sport bleek een middel om zowel discipline als sfeer te handhaven. Dit heeft grote invloed gehad op de Nederlandse sport. Denk hierbij alleen maar aan de nog reeds bestaande Engelse termen als corner, game, goal, matchpoint en penalty.

Er is nog een bekende sport vanuit Engeland overgewaaid via speciale fietsscholen en niet via de public schools. De oudste fietsclub werd in 1871 te Deventer opgericht onder de naam 'Immer Weiter'. De oudste fietsindustrie was ook in Deventer gehuisvest. In de laatste decennia van de 19e eeuw ontwikkelde het onderwijs zich verder. Leerlingen ontmoetten elkaar vaker en dat leidde tot het oprichten van sportverenigingen. Jongeren, vaak 14 tot 16 jaar, wilden zich los maken van de door volwassenen opgelegde mores.

In 1952 besloot de "Maatschappij tot Nut van 't Algemeen" zich te richten op de opvoeding van de lagere sociale klassen onder het mom van een gezonde geest in een gezond lichaam. Gymnastiek werd geïntroduceerd en dit idee was afkomstig uit Duitsland. Naast gymnastiek deed turnen haar intrede. Daarnaast kwam er ook een Zweedse gymnastiek methode die was gericht op oefeningen in lichaams-houding en maakte gebruik van toestellen als het wandrek.

Op 25 november 1921 heeft de IJclub "de Linge" de mededeling ontvangen dat het Provinciaal kampioenschap hardrijden lange baan in Geldermalsen zal worden gehouden.

Bericht van 3 september 1932: de landelijke rijvereniging "Ons Genoegen" heeft in Geldermalsen een goed concours hippique georganiseerd op een mooi gelegen gemeenteterrein.

De weerstand tegen de Engelse sport verdween rond de eeuwwisseling en de sport ging zich verder ontwikkelen buiten de scholen om. Normen en waarden tussen sport en onderwijs gingen meer samenvallen. Gedoeld werd op prestaties, volharding, vlijt, omgangsvormen en soberheid. Dit ideaal werd niet altijd bereikt. In 1890 werd er al geklaagd over het gebrek aan respect voor scheidsrechters die in plaatselijke kranten op hun beslissingen werden aangevallen. Heel herkenbaar in deze tijd. Na de wisseling 19/20e eeuw groeide het aantal sportbeoefenaren sterk. Uitbreiding van vervoersmogelijkheden, groei van de middenstand, integratie van de lagere sociale klasse en meer vrije tijd waren de belangrijkste oorzaken. Met name tijdens de eerste Wereld Oorlog, toen Nederland neutraal bleef, groeide de sport enorm en kwamen veel Belgen en Engelsen naar Nederland.

Er is geen compleet overzicht wanneer welke vereniging in de gemeente West Betuwe is geboren. Voor zover bekend is IJvereniging Servatius (een IJsheilige) te Vuren de oudste vereniging in de gemeente West Betuwe. Opgericht in 1903. IJvereniging De Haar uit Enspijk is in 2020 honderd jaar oud geworden. In Haften werd op 15 maart 1921 voetbalvereniging vv Haften opgericht en vieren hun 100-jarig bestaan als de Corona pandemie voorbij is. De Hellouwse IJclub is in 1923 opgericht, die bestaan dus ook bijna 100 jaar. Vv Tricht is eerder opgericht, namelijk op 8 juni 1919 maar ging in 1939 ter ziele om op 31 mei 1944 weer een doorstart te maken.

Veel verenigingen werden voor de tweede Wereld Oorlog opgeheven en/of verboden. De verdere groei en ontwikkeling van sportverenigingen kwam na 1945 goed op gang, ook in de gemeente West Betuwe. Door de sterke bevolkingsgroei steeg het aantal en de omvang van sportverenigingen. Het aantal sporten nam toe, nieuwe sporten werden bedacht en leeftijds grenzen in relatie tot sportdeelname schoven op. Kortom sport voor jong en oud.

Na de eeuwwisseling, 2000, veranderde het sportlandschap langzaam. Het aantal sportverenigingen nam af en doet dat tot op de dag van vandaag nog steeds. Een aantal ontwikkelingen in het sportland- schap voltrok zich. Ten eerste het individu ging ongeorganiseerd bewegen en sporten en kon daardoor zelf bepalen wanneer er tijd was voor bewegen en sporten. Het gevolg, fitness is in aantal beoefenaars groter geworden dan de georganiseerde sport voetbal.

Op eerste Kerstdag in 1899 werd er in Geldermalsen een voetbalwedstrijd gespeeld tussen Wilhelmina uit Den Bosch en een gecombineerd elftal van de Utrechtse Voetbal Bond. Dat was waarschijnlijk een promotiewedstrijd want er werd nog niet in clubverband in Geldermalsen gevoetbald. Er was dus wel een voetbalveld. Dat werd een paar jaar later anders want een krantenartikel in 1904 meldde dat het tweede elftal van Wilhelmina op 8 november 1904 in Geldermalsen een vriendschappelijke wedstrijd speelt tegen de daar gevestigde voetbalvereniging. De vereniging heette "Geldermalsen" en werd hier en daar ook wel gemakshalve GVV genoemd. Vreemd omdat GVV pas in 1930 officieel werd opgericht. Daarvoor werden nog de Batouwers en SNA (Sport Na Arbeid) opgericht. De Batouwers gingen op in GVV en SNA verdween een paar jaar na de oprichting van GVV.

Ten tweede de vermaatschappelijking van de sport. Sport wordt als middel gezien om mensen op de arbeidsmarkt een kans te geven, te zorgen voor sociale binding waardoor eenzaamheid en vervreemding wordt tegengegaan en speciale doelgroepen te betrekken bij de sport. Ten derde bewegen en sport als bijdrage aan een fitte en gezonde mens. Talloze cursussen, activiteiten zijn er te volgen die hieraan vorm en inhoud geven.

Welke richting de hierboven geschetste ontwikkelingen zullen inslaan zal de tijd ons leren.

3. HUIDIG BEELD BEWEGEN EN SPORTEN IN WEST BETUWE

In dit hoofdstuk wordt het beweeg- en sportlandschap in de gemeente West Betuwe uiteengezet. De data zijn in het eerste kwartaal van 2021 verzameld.

In paragraaf 3.1 worden enkele data omtrent het bewegen en sporten weergegeven. Meer cijfers zijn in bijlage I opgenomen.

Onder de inwoners van de gemeente West Betuwe is een enquête over bewegen en sporten gehouden. In paragraaf 3.2 zijn de conclusies weergegeven. De resultaten van deze enquête zijn in bijlage III opge- nomen.

In het voorjaar van 2021 zijn meer dan 155 gesprekken gevoerd met beweeg- en sportaanbieders in de gemeente West Betuwe. Het overgrote deel van de gesprekken is vanwege Corona telefonisch gevoerd. In paragraaf 3.3 worden de belangrijkste kenmerken van het beweeg- en sportlandschap beschreven. In paragraaf 3.4 zijn de 155 beweeg- en sportaanbieders in beeld gebracht. Data en beelden van bad- minton, tennis, voetbal en vele andere beweeg- en sportaanbieders zijn weergegeven.

3.1 Data bewegen en sporten

Tabel 1. Bewegen en sporten in West Betuwe			
Sporten minimaal 1 keer per week			
	19+ JAAR	19 – 65 JAAR	65+ JAAR
West Betuwe	44%	48%	29%
Body Mass Index boven de 30 (norm is 25)			
West Betuwe		15%	
Bron: GGD Rivierenland 2016. Gemiddelde van voormalig Geldermalsen, Lingewaal, Neerijnen.			
Overgewicht over de schooljaren 2015-2019 (5-14-jarigen)			
West Betuwe		14%	
Bron: GGD Rivierenland 2020			

Om bewegen en sporten te meten is de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) vastgesteld. NNGB voor kinderen en jongeren (4 t/m 17 jaar): dagelijks minimaal één uur tenminste matig intensief bewegen, waarbij minimaal twee keer per week kracht-, lenigheid- en coördinatieoefeningen voor het verbeteren of handhaven van de lichamelijke fitheid. NNGB voor volwassenen (18 t/m 54 jaar): een half uur tenminste matig intensief bewegen op minimaal 5 dagen per week. NNGB voor ouderen (55 jaar en ouder): een half uur tenminste matig intensief bewegen op minimaal 5 dagen per week.

Er zijn groepen die ver achterblijven op het Nederlands gemiddelde, denk aan 65-plussers, jongeren, mensen met een lichamelijke beperking en Nederlanders met een laag opleidingsniveau. In vergelijking met andere Europese landen zitten Nederlanders het meest. Op doordeweekse dagen bijna 10 uur per dag. Zie verder bijlage 1.

3.2 Enquête bewegen en sporten

Eind april begin mei 2021 is onder de inwoners van de gemeente West Betuwe een enquête gehouden. Deze is uitgezet bij alle beweeg- en sportaanbieders en op Sociale media. De respons betrof 297. In bijlage III is het resultaat van de enquête opgenomen. De belangrijkste aspecten die naar voren kwamen zijn:

1. Er is behoefte aan meer beweeg- en sportvoorzieningen zoals fiets-, fitness-, hardloop-, ruiters- en wandelpaden.
2. Vernieuwing van sportaccommodaties is gewenst.
3. Aandacht voor doelgroepen, zoals ouderen en rolstoelgebruikers. Binnensportaccommodaties zijn moeilijk toegankelijk voor minder validen.
4. Veiligheid en onderhoud van parken, accommodaties, paden.
5. Bewegen en sporten wordt belangrijk gevonden voor gezondheid maar is voor sociale ontmoeting en binding cruciaal.
6. De sportscholen worden als duur ervaren.
7. De gemeente moet (financieel) klimaat scheppen zodat iedereen kan bewegen en sporten.

3.3 Huidig beeld bewegen en sport

Het sportlandschap in de gemeente West Betuwe kenmerkt zich door de volgende punten.

- Een rijk en divers beweeg- en sportleven is het beeld dat bestaat in de gemeente West Betuwe. Sterk gericht op een eigen verantwoordelijkheid, sociale binding met een kern of kernen en aanwezig in dorpshuizen, gemeentelijke accommodaties of bij commerciële sportbedrijven. Beweeg- en sportaanbieders zijn meer gericht op sociale binding, ontspanning, gezondheid en minder op competitieve aspecten.
- Het niet- of anders georganiseerd bewegen en sporten maakt een enorme groei door. Bewegen en sporten in de openbare ruimte en sportscholen zijn daar een uitdrukking van. Vrijwilligers en beroepskrachten spelen op deze markt in door diverse beweeg- en sportactiviteiten te organiseren.
- Een inwoner van een kern kan in principe in die kern bewegen en sporten. Echter zijn voorkeur om te bewegen en sporten heeft tot gevolg dat meestal aan zijn wens in een andere kern wordt voldaan. Het grootste aantal beweeg- en sportaanbieders is voetbal met 15 verenigingen. Veel sporten kennen maar 1 aanbieder. Zoals dammen, duiksport, fietscross, golf, hockey, kanoën, korfbal en roeien. Bewegen en sporten in de gemeente West Betuwe heeft reizen tot gevolg.
- Er wordt geen topsport bedreven, dat wil zeggen dat verenigingen alleen getalenteerde sporters verder opleiden. Golfclub The Dutch is daarop een uitzondering. Vanuit de breedtesport vinden getalenteerde sporters wel hun weg elders. Een sterke behoefte voor meer topsport is in de gesprekken niet naar voren gekomen. Sommige sportverenigingen, turnen, volleybal, zwemmen, willen wel meer competitief sporten en binnen de gegeven kaders een zo hoog mogelijk niveau bereiken.
- Er zijn veel soorten sport die in de gemeente beoefend kunnen worden. Zie de volgende paragraaf. Inwoners noemen het gemis van een atletiekbaan, basketbal, honkbal, rugby en een turnhal.
- Er zijn relatief veel kleine verenigingen, 8-50 leden, die in meer of mindere mate het hoofd boven water houden. Dat heeft met name te maken met feit dat aanwas van jeugdleden stagneert of achterwege blijft. De meeste grote verenigingen groeien in ledenaantal niet meer of kampen ook met een afname.
- Het is voor veel sportverenigingen moeilijk om trainers te vinden. Ze zijn er niet of ze zijn te duur. Vooral de binnensporten hebben daar veel last van.
- Bestuurders en vrijwilligers is een blijvend vraagstuk voor verenigingen. Bij sommigen gaat het goed maar bij veel sportverenigingen vallen er gaten. Een enkele vereniging staat op omvallen omdat er nog maar één bestuurslid is.
- Het besef om meer samen te werken lijkt groter te worden. Zowel met een zustervereniging als met een andere sportaanbieder. De cultuur van zowel de in het geding zijnde verenigingen als van de kernen, en de fysieke afstand vormen voor die samenwerking vaak een beletsel. Bij som-

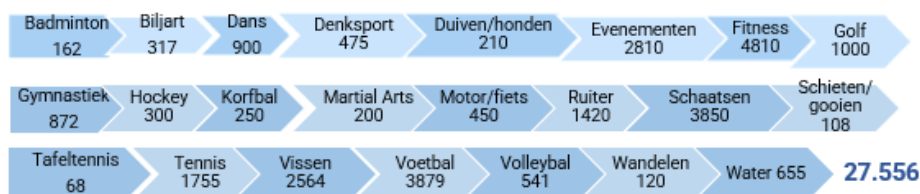
mige verenigingen speelt ook mee dat ze net zo lang doorgaan als het kan. Als het niet meer gaat dan gewoonweg stoppen.

- Er bestaat onzekerheid over de situatie na het Corona tijdperk. Komen alle leden wel terug of gaan ze juist weg. Een uitzondering hierop is tennis die in het Corona-tijdperk juist meer leden hebben gekregen.
- Alle verenigingen moeten nog wennen aan de nieuwe bestuurlijke situatie. De gemeente West Betuwe lijkt verder weg en heeft de laatste tijd te weinig aandacht besteed aan de sport. Onderstreep wordt dat er zo snel mogelijk duidelijkheid moet komen over het nieuwe beweeg- en sportbeleid en dat er goede relaties tussen de gemeente en de beweeg- en sportaanbieders gaan ontstaan.

3.4. Beeld beweeg- en sportaanbieders

In de gemeente West Betuwe is met 155 beweeg- en sportaanbieders gesproken. Dat wil niet zeggen dat dit beeld compleet is. Het kunnen er nog meer zijn.

In het eerste kwartaal van 2021 zijn 155 beweeg- en sportaanbieders met 27.556 leden en deelnemers (evenementen) geteld. De Nationale Rode Kruis Bloesermtocht is buiten beschouwing gelaten omdat dit een sterk landelijk karakter kent.

Figuur 2. Aantallen leden/deelnemers per sport

Per tak van bewegen en sporten is in deze paragraaf een beeld geschetst. Het ledenaantal, eigendom van de grond, velden, banen, terreinen en clubhuizen zijn zoveel als mogelijk was geïnventariseerd. In een beknopte beschrijving per tak van beweeg- en sportaanbod zijn de belangrijkste vraagstukken beschreven.

	Binnensport BADMINTON	Subsidie 2021 € 3.948
	Leden totaal 162	- Bedrag per jeugdlid - Vast bedrag - Subsidie op zaalhuur
Eigendom grond	7 Verenigingen	23 Speelvelden
Gemeente 7	BV Wammes - Asperen	Dorpshuis EMM
Eigendom Opstal	SV Beesd	Klokhuis
Gemeente 5	BV Geldermalsen	Randhorst
Stichting 1	BV PRO - Haften	De Burcht
Bedrijf 1	BV Herwijnen BV t Shuttletje – Opijnen	Gymzaal De Poort
	BV AGO – Ophemert	Keijzershof
		Huis Op Hemert
HET BEELD		
Er zijn 7 badmintonverenigingen die over het algemeen klein zijn en waarbij het gezelligheidsaspect een belangrijke rol speelt. Als bij 3 tot 4 verenigingen enkele leden stoppen dan is het over en uit. In de Burcht is maar één veld beschikbaar. Verenigingen zijn niet bij de bond aangesloten en sommigen zelfs niet geregistreerd bij de KvK. Gevolg hiervan is dat ze niet in aanmerking komen voor subsidie. Er wordt door enkelen een beroep gedaan op gemeentelijke subsidie terwijl anderen zeggen het niet nodig te hebben. Van de Vervoorn stichting draagt ook bij. Enkele spelen intern recreatief en twee andere verenigingen spelen competitie in regionaal verband.		

	Binnensport BILJARTEN	Subsidie 2021 Geen
	Leden totaal 317	
Eigendom grond	11 Verenigingen	20 Tafels

Gemeente 6 Stichting 5	Bv ABC - Acquoy Bv Bilde - Beesd Bv Het Klaverblad - Deil Bv Krijt op Tijd - Gellicum Bv Haaften Bv t Trefpunt - Herwijnen Bv De Pomerans - Heukelum Bv DPC - Opijnen Bv De Betuwe Poort - Rhenoy Bv Carambole - Rump Bv O&O - Spijk	De Schakel Eigen clubhuis Is gesloten Heerlijkheid De Burcht De Poort Krakeling Keijzershof Betuwe Poort Clubhuis De Lindehof
Eigendom Opstal		
Gemeente 3 Stichtingen 6 Café 2?		

HET BEELD

De biljartsport loopt in ledenaantal hard achteruit. Naast grotere biljartverenigingen zoals Carambole en Pomerans, bestaan kleine verenigingen (8-20 leden). Het ons kent ons gevoel en het gezelligheidsmotief speelt bij de kleine verenigingen een belangrijke rol. Het Klaverblad heeft op dit moment geen huisvesting meer en de kans bestaat dat deze vereniging stopt. Dat zou de derde biljartvereniging zijn in de afgelopen twee jaar.

Het jaarlijks vervangen van het biljartlaken en het verder onderhouden van de biljarttafel is een grote uitgavepost. Zo moet De Betuwe Poort het biljart op wielen na gebruik steeds verplaatsen.

Carambole organiseert grote toernooien en landelijke kampioenschappen. Naast de landelijke bond KNBB, zijn er ook regionale bonden. Veel biljartverenigingen zijn aangesloten bij De Twee Provinciën. Een enkele vereniging wil na het Corona tijdperk scholen gaan benaderen om kinderen kennis te laten maken met de biljartsport. Samengaan van verenigingen wordt niet voorgestaan omdat er dan geen onderlinge competitie meer gespeeld kan worden.

	Binnensport DANS	Subsidie 2021 Geen
	Leden totaal 900	
Eigendom grond	4 Organisaties	Plaats
Gemeente Privé	Nicky's Dance Dansschool Wildschut Scottisch country White Heather Dansstudio24	Akky Fit Beesd Eigen gebouw Geldermalsen Gymzaal-Geldermalsen Healthclub45 Meteren
Eigendom Opstal		
Gemeente Privé		

HET BEELD

Naast stijldansen wordt lesgegeven in latin, zumba en paaldansen. Een vereniging richt zich met name op Schots dansen. Danslessen worden ook in sportscholen gegeven. Vanaf de leeftijd 40-50 richt men zich meer op stijldansen. De jongeren meer op de andere dansvormen.

	Binnensport DENKSPORT	Subsidie 2021 € 299
	Leden totaal 475	-
Eigendom grond	9 Verenigingen	Locatie
Gemeente 1 Stichting/Vereniging 5 Kerk 2	Bridge Tuil Bridge Geldermalsen Bridge Beesd Bridge Lingewaal - Asperen Kaartclub 't Kladge - Vuren Kaartclub Kwiek - Beesd Schaakvereniging Acquoy Schaakvereniging Lingewaal-Tricht Damclub Amicitia	Dorpshuis Zoekende Dorpskring Dorpshuis De Koels Klokhuis De Schakel Dorpshuis Tricht De Poort Herwijnen
Eigendom Opstal		
Gemeente 1 Stichting/Vereniging 5 Kerk 2		

HET BEELD

Schaakvereniging Rivierenland is een fusie van Culemborg, Tiel en Geldermalsen. Eén team doet mee aan de landelijke competitie. De overige teams spelen regionaal. Organiseren jaarlijks het Burgerweeshuistoernooi voor basisscholen waar circa 100 scholieren aan mee doen. Toch heeft deze vereniging te kampen met vergrijzing en steeds minder jeugdleden. Schaakvereniging Acquoy is kleiner en organiseert het jaarlijkse Scheve Torentoernooi in Acquoy.

De damclub is klein en speelt regionaal in Zuid-Holland zuid. Ontvang subsidie van de Vervoorn stichting. De vier bridgeclubs hebben te maken met het zoeken naar vereiste zaalruimte. Zo kan Tuil niet groeien omdat er in het dorpshuis niet meer ruimte is. Bridgeclub Geldermalsen zoekt naar grotere huisvesting. Asperen zoekt naar ruimte om een groot Toernooi te kunnen organiseren. Zo wordt de Bloesemroute-toernooi georganiseerd; fietsen en met pauzes waarin bridge wordt gespeeld.

Asperen, Beesd en Geldermalsen overleggen over wat ze gezamenlijk kunnen doen. Er komen nogal wat leden van buiten de gemeente.

De twee kaartclubs spelen klaverjassen, rikken en jokeren en dat doen ze in het Klokhuis en de Koels. Ledenbestand veroudert sterk. Gezelligheid en sociale binding spelen een belangrijke rol.

	Buitensport EVENEMENTEN	Subsidie 2021 € 913
	Leden totaal 2810	-
Eigendom grond	7 Verenigingen	Plaats
NVT	St. Wielerronde	Rhenoy
Eigendom Opstal	St. Lingewaalloop	Herwijnen
NVT	Wielertourclub Lingerenners	Geldermalsen
	Krakelingenloop	Heukelum
	Triatlon Deil	Speeltuín Deil
	St. Triatlon Beesd	Beesd
	St. Elf dorpsenspel	Meteren (2021)

HET BEELD

Het lopen van beide triatlons vergt een goede organisatie waar rond de 100 vrijwilligers aan meedoen. Veiligheid staat voorop. Het aanvragen van een vergunning kost veel tijd en energie. Een meer structurele vergunning met jaarlijks een toets zou wenselijk zijn.

De Lingewaalloop en de Krakelingenloop maken onderdeel uit van 8 wedstrijden in de regio. Veel lopers komen daarom niet uit de gemeente. Dit geldt ook voor triatlons zodat gewerkt wordt met een beschermd aantal lopers uit de kern. Tot nu toe is altijd sprake van een over inschrijving. Wielerrondes bestaan uit recreatieve routes en uit wedstrijden. Wielerronde Rhenoy kent bijvoorbeeld een mountainbikerace, een fietstourtocht en een dikke bandenrace. Het elf dorpsenspel, dat al ruim 40 jaar bestaat is een zeskamp tussen de kernen in de voormalige gemeente Geldermalsen. Meteren heeft het in 2020 niet kunnen organiseren en dat zal waarschijnlijk pas 2022 worden.

	Buitensport GOLF	Subsidie 2021 Geen
	Leden 1000	
Eigendom grond	1 Bedrijf	1 Golfbaan
Privé	The Dutch Spijk	Trainings- faciliteiten
Eigendom Opstal		Toernooien
Privé		Kampioenschappen

HET BEELD

Golfbaan behoort tot de top-5 in Europa. Is voor recreatief, top en zakelijk golf. Men komt uit het hele land. Er is een academie voor golf; opleiding golfprofessionals. Eigenaar is trainer geweest van het Nederlands team. Joris Luiten is ook lid en traint hier.

Er is een plan om een Challenge op te zetten: eerste divisie onder de eredivisie. Toptalenten verder opleiden en zien in de eredivisie te komen.

Een plan voor een tweede golfbaan langs de A15 gaat niet door. Nu wordt gedacht aan een zonneweide. Met scholengemeenschap Dutch for kids opgezet; kinderen leren golven.

	Binnensport FIT-/MIND-/WELNESS	Subsidie 2021 Geen
	Leden totaal 4650	
Eigendom grond	Sportscholen	Plaats
Privé	Health Center de Schildkamp	Asperen
Eigendom Opstal	Health Club45	Meteren
Privé	Health Challenge	Herwijnen
Stichting	Akky Fit	Beesd
Gemeente	Sport Fitness	Geldermalsen
	Topie van Morsen	Haften
	Sportmassage	Asperen
	Yoga	
	Yoga By van Nature	Hellouw
	Ashtanga	Geldermalsen
	Yoga Rivierenland	Neerijnen
	Yoga studio C	Geldermalsen
	Hatha	Geldermalsen
	Yoga Geldermalsen	Geldermalsen
	Yoga trainingscentrum	Spijk
HET BEELD		
De sportscholen hebben een enorme groei doorgemaakt. Het is lang niet meer zo dat je zelf met toestellen aan de slag kunt. Er wordt een scala aan programma's aangeboden zoals cross fit, bootkamp, spinnen, groepslessen voor ouderen, massages, kickboksen, judo en karate. Kinderopvang is soms ook aanwezig.		
De sportschool draagt nu steeds meer de naam van Health center met oog voor revalidatie, gezonde voeding en preventie.		
Yoga wordt door individuele docenten gegeven. In het dorps huis of in een privéruimte.		

	Binnensport GYMASTIEK/TURNEN	Subsidie 2021 € 14.806 ex Geldermalsen
	Leden totaal 872	- GLM: € 1/1,50 per uur zaal - Neerijnen jeugdsubsidie
Eigendom grond	11 Verenigingen	Locatie
Gemeente 11	Gv WHV - Asperen	De Wiel
Eigendom Opstal	SVB Beesd	Klokhuis
Gemeente 5	Gv Marjool - Deil	Duifhuis
Stichting 6	Gv Wilskracht - Haften	De Burcht
	Gv Kunst en Vliegwerk - Hellouw	Biskamp
	Gv Olympia - Herwijnen	De Poort
	Gv AGO - Ophemert	Huis op H.
	SV de Waal - Opijnen	Keijzershof
	Gv OSO - Tricht	Dorps huis
	Gv Silvia - Varik	Toevershof
	Gv ODI - Vuren	De Koels

HET BEELD

Het accent van de gymnastiekverenigingen ligt op de jeugd. Diverse activiteiten worden aangeboden. Het zijn vooral recreatieve activiteiten. Turnen wordt ook beoefend. Zo neemt Olympia deel aan een landelijke competitie. Het doel van WHV is om een selectiegroep turnen op te bouwen. Tot nu toe is dat te duur. Olympia en andere verenigingen gaan zich meer op ouderen richten. Deze doelgroep groeit en bewegen wordt steeds belangrijker gevonden.

De meeste verenigingen kampen met een groot probleem en dat is het vinden van trainers. Die zijn niet te vinden of zijn niet te betalen. De trainers die er zijn vragen zich af wie hen opvolgt. Sommige verenigingen hebben ook te weinig bestuurders en vrijwilligers. Als dit aanhoudt dan stopt het een keer zeggen een paar verenigingen.

Er wordt gepleit voor meer onderlinge samenwerking. Een bestuurslid merkt op dat ze niets snapt van de onderlinge vetes tussen de kernen. Een grote droom: een turnhal in de gemeente.

	Buitensport HENGELSPORT	Subsidie 2021 Geen
	Leden totaal 2564	
Eigendom grond	9 Verenigingen	Voorzieningen
Gemeente, Waterschap, Rijkswaterstaat, Natuurfonds Staatsbosbeheer, Gelders Landschap, privé	Hs De Ruisvoorn - Acquoy Hs Asperen Hs Beesd Hs de Elft - Haften Hs Herwijnen Hs Dobbervreugd - Heukelum HS De Put - Opijnen Hs De Poel - Vuren Hs De Killen - Waardenburg	Steiger Invalidensteiger/boten Steiger Clubgebouw Steiger
Eigendom Opstal		
Verenigingen 3		

HET BEELD

Om te kunnen vissen moet je beschikken over een vispas. Die kun je aanvragen bij Sportvisserij Nederland of de Federatie Sportvisserij. De jeugd onder de 14 jaar kan vissen met begeleiding. Voor nachtvisserij dient ook een vergunning aangevraagd te worden.

Er is haast geen relatie met de gemeente omdat viswater meestal in eigendom is van andere instanties. Een zorg die leeft is of voor de toekomst voldoende viswater beschikbaar blijft.

De toegankelijkheid voor minder valide sportvissers heeft de aandacht. De aanleg van vissteigers is kostbaar en moet ook mogelijk (vergunningverlening) zijn.

Onderlinge binding van leden is niet sterk. Bovendien zijn er vakantiegangers die in de gemeente verblijven en een hengel uitwerpen. Hengelsportverenigingen organiseren alleen of onderling voor jong en oud viswedstrijden. Hengelsportvereniging de Elft deelt met IJsvvereniging de IJsvogels het clubgebouw dat regelmatig bij hoog water blank staat.

	Buitensport HOCKEY	Subsidie 2021 € 4.000
	Leden 300	Beheer en onderhoud
Eigendom grond	Vereniging	Velden
Gemeente	Hockeyclub Geldermalsen	2 kunstgras

Eigendom Opstal	
Vereniging	
HET BEELD	
<p>Het is de enige Hockeyclub in de gemeente. De twee kunstgrasvelden worden binnenkort vervangen door twee kunstgras watervelden. Ook wordt overgegaan naar LED verlichting. Daarmee wordt de achterstand ten opzichte van andere hockeyverenigingen ingelopen en hoopt men op meer leden. In het verleden zijn veel leden naar andere verenigingen gegaan vanwege het ontbreken van deze watervelden.</p> <p>Het sportpark kent een gebrek aan parkeerplaatsen waarvoor naar een oplossing wordt gezocht.</p>	

	Buitensport DUIVEN/HONDENSPOORT	Subsidie 2021 Geen
	Leden totaal 210	
Eigendom grond	3 Verenigingen	Plaats
Gemeente 1	Hv Duitse Herders - GLM	Grasveld aan Meersteeg Onbekend Asperen
Eigendom Opstal	HS Eva Frerichs – GLM	
Vereniging 1	Postduivenver. De Snelle Vogel	
HET BEELD		
<p>Er is sprake van een Duitse Herder vereniging en een hondenschool. De vereniging traint Duitse herders en gaan daarmee naar (inter) nationale toernooien. De hondenschool gaat meer over het aanleren en/of wijzigen van het gedrag van honden. Tevens staat een digitale bibliotheek ter beschikking voor de leden.</p>		

	Binnen-/buitensport KORFBAL		Subsidie 2021 € 2.385
	Leden 250		Beheer en onderhoud
Eigendom grond	1 Vereniging	5 Velden	
Gemeente	KV Animo – Geldermalsen	3 kunstgras	
Eigendom Opstal		2 mini kunstgras	
Vereniging			
HET BEELD			
<p>Enige korfbalclub in de gemeente. In de winterperiode spelen ze in sporthal De Randhorst. Deze sporthal is aan vernieuwing toe. Parkeren bij de diverse sportverenigingen is een probleem. Het clubhuis is alleen te voet en per fiets bereikbaar.</p> <p>De vereniging gaat twee extra kleedkamers bouwen. Daarover zijn met de gemeente afspraken gemaakt. LED- verlichting en zonnepanelen is een wens maar kan nu financieel niet.</p> <p>Ten noorden van de korfbalvelden wil de gemeente en het waterschap ruimte voor waterberging realiseren. Bezien wordt of deze functie met beweeg- en sportfuncties gecombineerd kan worden.</p>			

	Binnensport MARTIAL ARTS	Subsidie 2021 € 671
	Leden totaal 200	-
Eigendom grond	Verenigingen	Plaats
Stichting 2 Privé 3	St. Koreaanse krijgskunsten Budoschool Zanshin	Toevershof Varik De Koels Vuren
Eigendom Opstal	Sportscholen	Sport Fit
Stichting 2 Privé 3	Bushido karate Free Fight Beesd Adriaan Spee Esther Zwart	Eigen gebouw Eigen gebouw De Koeldert gymzaal
HET BEELD		
<p>In de Toevershof wordt Taekwondo en Hapkido gegeven. Hebben ook wel eens een bijdrage gekregen uit het Dr. Van Londonfonds. In De Koels kan men de sport Judo beoefenen. Zijn overwegend jeugdleden. Judolessen zijn zeer geschikt om op scholen te geven en dat wordt regelmatig gedaan. Er zijn drie sportscholen die met name gericht zijn op diverse vormen van Martial arts zoals Judo, Jiu-jitsu, Kickboksen en karate.</p>		

	Buitensport MOTOR-/FIETSSPORT	Subsidie 2021 € 10.382
	Leden totaal 450	Beheer en onderhoud
Eigendom grond	Verenigingen	Velden
Gemeente 3 Bedrijf 1	Fietscrossvereniging (BMX)	Geldermalsen Geldermalsen
Eigendom Opstal	MotorCrossClub (MCC)	Neerijnen
Vereniging 3	MotorCrossClub (MCC)	
HET BEELD		
<p>De fietscrossvereniging heeft een eigen baan die helemaal door de vereniging zelf wordt onderhouden. Bij veel regen kan de baan niet gebruikt worden. Er worden veel wedstrijden georganiseerd. De parkeervoorziening op eigen terrein wordt bij wandeltochten ook door de wandelsportvereniging Prinses Marijke gebruikt.</p> <p>Zou de startbaan van het parcours graag een meter hoger willen maken. Tot nu toe is dat niet financieel haalbaar.</p> <p>De motorcrossclub Geldermalsen zit op grond van de gemeente en de AVRI. Doen alles met een stroomaggregaat omdat er geen elektriciteit is. Iedere rijder dient in bezit te zijn van een soort VOG die door de bonden wordt verstrekt.</p> <p>De motorcrossclub Neerijnen gehuisvest op een vuilnisbelt en mag 15 wedstrijden per jaar houden. Kampen ook met terugloop leden en vrijwilligers.</p>		

	Binnen-/buitensport RUITERSPORT	Subsidie 2021 € 685
	Leden totaal 1420 (alleen verenigingen)	
Eigendom grond	7 Verenigingen en 6 Maneges	10 Bakken
Gemeente 7 Staatsbosbeheer 1 Privé 1	Rv Waddensteinruiters - Asperen Rv Ons Genoegen - Beesd Rv Malsnruiters - Buurmalsen	Buitenbak 9 Binnenbak 1
Eigendom Opstal	Rv Bergakkers - Est	
Verenigingen 5 Privé 2	Rv Tielerwaard-west - Herwijnen Rv De Waalruiters - Ophemert Rv Lingebos - Vuren Maneges: Pony en plezier - Spijk,	

	De Paardensprong - Neerijnen Hartenhove – Deil Dressage Pro (online) –Acquoy De Kooihoeve - Rhenoy	
--	---	--

HET BEELD
Naast ruiterverenigingen bestaan er ook maneges. Leden van een ruitervereniging hebben zelf een paard of pony. Het ledenaantal van verenigingen varieert van 10 tot 180. Maneges hebben zelf paarden, alwaar je lessen kunt nemen of kunt rijden. Dressage Pro verzorgt zelfs rijlessen via de website zodat een bezoek aan de manege niet meer nodig is.
Naast contributie moet ook voor het volgen van lessen worden betaald en dat maakt de ruitersport tot een dure sport. Naast de landelijke bond kent men kringen waarbinnen wedstrijden en toernooien worden georganiseerd, Zo kan het dat de vereniging de Tielervwaard niets met Asperen te maken heeft. Lingebos zit op grond van Staatsbosbeheer. Er is in samenwerking met Staatsbosbeheer een ruiterspad aangelegd. Het beheer daarvan staat nu ter discussie. Ook bij andere verenigingen is er behoefte aan een ruiterspad. Het bedrijf Kees verricht met mensen, die moeilijk op de reguliere arbeidsmarkt terecht kunnen, werkzaamheden bij de vereniging Lingebos.
De uitbreiding en verbetering van (buiten)bakken is aan de orde. Malsnaruiters willen uitbreiden. Bergakkers zoekt naar een locatie voor huisvesting. Samenwerking tussen de verenigingen vindt wel plaats. Ons Genoegen, Bergakkers, Malsnaruiters hebben wel eens samenvoeging geopperd. Tot concrete voorstellen is het niet gekomen.

	Binnensport SCHAATSEN	Subsidie 2021 € 292
	Leden totaal 3850	
Eigendom grond/water	9 Verenigingen	Voorzieningen
Gemeente 6 Natuurfonds 1 Fonds 1 Vereniging 1	IJsv Asperen IJsv De Haar - Enspijk IJsv Meerweide - Est IJsv IJsvogels - Haaften	Clubhuis, trapveldje Clubhuis -
Eigendom Opstal	IJsv DES - Hellouw	Clubhuis
Verenigingen 7	IJsv D'n Ouwe Wiel - Herwijnen IJsv De Volharding - Heukelum IJsv Nooit Gedacht - Spijk IJsv Servatius - Vuren	Clubhuis, skeelerbaan, Jeu de B - Clubhuis Clubhuis

HET BEELD
Er zijn IJsvverenigingen slapend als er geen ijs is en er zijn IJsvverenigingen die andere activiteiten organiseren als de schaatsen niet ondergebonden worden. Die activiteiten zijn skeeleren, Jeu de Boules, trapveldje, bingoavonden, inzamelingsacties en onderzoek. IJsvvereniging De Haar heeft met de Universiteit Wageningen onderzocht hoe je het snelste het water kunt laten bevriezen. In samenwerking met een school in Tiel leren scholieren presentaties geven.
Het clubhuis van IJsvvereniging Haaften, dat gedeeld wordt met Hengelsportvereniging De Elft, staat regelmatig onder water. Een andere locatie is gewenst.
IJsvvereniging DES kampt met problemen inzake de huur. IJsvvereniging Meerweide heeft geen clubgebouw omdat is afgesproken dat dorps huis Est daarvan geen concurrentie mag ondervinden.
De leden betalen een kleine bijdrage per jaar en die bijdrage wordt door één vereniging aan de deur opgehaald. Er is wel sprake van een geringe daling van het ledenaantal.

	Binnensport SCHIET-WERPSPORT	Subsidie 2021
	Leden totaal 106	-
Eigendom grond	3 Verenigingen	2 Zaal/1 veld
Gemeente 1 Vereniging 1 Privé 1	Sv t Trefpunt'71 - Buurmalsen De Lingeboog - Est	Dorps huis Ons Eigen Gebouw Boerderij Dorps huis De Poort

Eigendom Opstal	Sv De Muskietiers - Her- wijnen	Buurthuis 't Geerke
Vereniging 2 Privé 1	Dartver. 't Geerke	
HET BEELD		
<p>Schietverenigingen hebben te kampen met terugloop leden. Beide schietverenigingen zijn aangesloten bij de Gelderse Federatie. Lid worden van de bond, de KNSB is te duur en levert niets op. De sportbeoefening gebeurt met een luchtbuks. Voor de revolver is geen belangstelling meer.</p> <p>Handboogvereniging De Lingeboog zit op dit moment op twee locaties. Er wordt een privéterrein gehuurd en ze maken gebruik van het terrein van de motorcrossvereniging. Op dit moment wordt gesproken met de Wandelsportvereniging Prinses Marijke om aan de Meersteeg samen te gaan werken.</p> <p>De dartvereniging houdt met haar leden een interne competitie van september tot mei.</p>		

	Binnensport TAFELTENNIS	Subsidie 2021 € 240
	Leden totaal 68	
Eigendom grond	2 Verenigingen	16 tafels
Gemeente 1 Vereniging 1	TFV ASIO - Haaften TFV Batua - Tricht	Sportzaal de Burcht Gymzaal dorps huis Tricht
Eigendom Opstal		
Burcht van Haaften – Gem. Dorps huis Tricht - Vereniging		
HET BEELD		
<p>Het zijn twee kleine verenigingen die van diverse zaken last hebben. In Culemborg en Leerdam zitten grotere verenigingen die een trainer hebben en dat kunnen betalen. Men blijft daardoor afhankelijk van vrijwilligers. De beschikbare zaalruimte is er niet of kan vanwege het kleine ledenaantal niet worden betaald. Er wordt zowel recreatief als competitief gespeeld.</p> <p>Er wordt al 40 jaar een schooltoernooi georganiseerd. Samen met Welzijn West Betuwe wil men dat schooltoernooi voor de gehele gemeente gaan organiseren.</p>		

	Buitensport TENNIS	Subsidie 2021 € 12.455
	Leden totaal 1755	<ul style="list-style-type: none"> • Jeugdlid (Neerijnen) • Beheer en onderhoud (GLM)
Eigendom grond	8 Verenigingen	38 Banen
Gemeente 5 Vereniging 2 Particulier 1	GLTC – Geldermalsen TV Haaften TV De Belt - Heukelum TV Ophemert	22 kunstgras 4 smash- court 6 gravel 6 minibanen
Eigendom Opstal		
Verenigingen 8	TV Rhelico - Rumpt TV Varik&Heesselt - Heesselt TV de Waalrackets - Vuren TV Waardenburg	
HET BEELD		

De afgelopen periode is het ledenaantal teruggelopen. Dat vindt oorzaak in het afhaken van de jeugd. Tennis kan tot op zeer hoge leeftijd gespeeld worden en dat is ook een kans in een sterk vergrijzende gemeente. In Coronatijd zijn meer mensen gaan tennissen. Het is de vraag of deze mensen blijven als Corona voorbij is.

Voor vervanging van tennisbanen gelden drie verschillende subsidieregimes. Bij diverse verenigingen is vervanging van banen de komende jaren aan de orde. Bij enkele tennisverenigingen is sprake van parkeerplaatsen die niet in goede staat verkeren. De verenigingen hebben de afgelopen periode fors in duurzaamheid geïnvesteerd (LED en zonnepanelen).

Tennis is een dure sport als je naast de contributie tennisles neemt omdat lesgeld moet worden betaald. Dat maakt tennis tot een duurdere sport dan voetbal. Samenwerking tussen tennisverenigingen vindt hier en daar wel plaats. Bijvoorbeeld als door het slechte weer gravelbanen niet bespeeld kunnen worden. Er is voorgesteld om combi-lidmaatschappen, tussen tennis en voetbal te introduceren maar dat is niet gelukt.

Enkele verenigingen denken na over Padel (combinatie van tennis en squash). De aanleg van twee banen vergt een forse investering.

De West Betuwe Cup, onderling toernooi van de 8 verenigingen, kon vanwege Corona niet doorgaan maar zal weer georganiseerd worden.

De meeste verenigingen organiseren toernooien per seizoen die bij enkele verenigingen zeer gewild zijn (over inschrijving). Er zijn diverse sponsoren die de tennissport steunen. Het doctor van Londonfonds en het kledingbedrijf Only for Men zijn enkele voorbeelden.

Als schoolklassen een middag tennisles willen hebben dan is het lastig om trainers te regelen. Welzijn West Betuwe zou die taak kunnen vervullen. Nu zit Welzijn West Betuwe meer in een adviserende rol in plaats van een uitvoerende rol.

Fusie van verenigingen worden niet als oplossing gezien. Een intensievere samenwerking wel.

	Buitensport VOETBAL	Subsidie 2021 € 96.861
	Leden totaal 3879	Excl gemeentelijke uitgaven
Eigendom grond	15 Verenigingen	Velden
Gemeente 15	Vv ASH - Hellouw	43,5 speelvelden
Eigendom Opstal	Vv Asperen	20 trainingsvelden
	Vv Beesd	15 Verenigingen
Verenigingen 15	Vv DSS'14 - Varik&Heesselt	Vv Ophemert
	Vv GVV - Geldermalsen	Vv Rhelico-Rumpt
	Vv Haaften	Vv SVS'65-Spijk
	Vv Herovina - Herwijnen	Vv Tricht
	Vv Heukelum	Vv Vuren
	Vv Meteren	Vv WCN-Waardenburg

HET BEELD

Wat opvalt is dat vrijwel iedere vereniging constateert dat de relatie met de gemeente de afgelopen periode niet goed is geweest. Opmerkingen als afwezigheid en geen aandacht besteden aan vallen consequent.

Een tweede algemene opmerking is dat de voetbalverenigingen duidelijkheid willen; gemeente geef aan wat jullie visie is en de vertaling daarvan naar financiële ondersteuning. Te lang weten voetbalverenigingen niet waar ze aan toe zijn.

Diverse verenigingen zijn bezig met het opknappen van het clubhuis. Vv Beesd wil een nieuw paviljoen bouwen. Daarnaast wordt bij enkele verenigingen geconstateerd dat clubhuis en kleedgelegenheden aan het eind van hun latijn zijn omdat ze uit de jaren zestig dateren.

De opvattingen over kunstgras, dat bij 8 van de 15 verenigingen ligt, lopen uiteen. Van goed dat het er is tot wij hebben er geen behoefte aan.

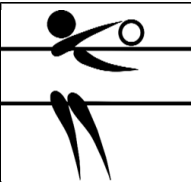
Diverse verenigingen klagen over de staat van onderhoud van de grasvelden, zowel speelvelden als trainingsvelden. Afgelastingen door slechte weeromstandigheden komt regelmatig voor.

Onmiskienbaar vervullen de voetbalverenigingen een maatschappelijke functie door diverse activiteiten te organiseren. Dat doet iedere vereniging op zijn eigen wijze.

Bij diverse verenigingen is het ledenaantal teruggelopen. Jeugd haakt af of gaat veelal bij andere verenigingen buiten de gemeente voetballen. Het voetballen met leeftijdgenoten en op een hoger niveau is daarvoor de drijfveer.

Met betrekking tot het zelfstandig voortbestaan zijn er grof weg twee opvattingen. Het merendeel van de voetbalverenigingen vindt dat ze naast het voetbal een belangrijke functie vervullen in de kern of kernen. De onderlinge afstand speelt daarbij een grote rol. Andere verenigingen merken op dat op termijn het samengaan onafwendbaar is en dat de gemeente nu maar eens moet aangeven welke kant het op moet.

Inzake de aanleg en vervanging, het periodiek en dagelijkse onderhoud van de velden zijn er na de herindeling grote verschillen binnen de gemeente West Betuwe ontstaan. Dat de voetbalverenigingen een grote eigen verantwoordelijkheid hebben met betrekking tot het beheer en onderhoud van hun velden wordt onderschreven. Alleen de verschillen tussen de voormalige gemeenten, de onduidelijkheid in de huidige situatie over wie nu wat doet, dat de ene vereniging het zelf moet doen en de andere vereniging hulp krijgt van de gemeente wordt niet begrepen.

	Binnensport VOLLEYBAL	Subsidie 2021 € 3.109
	Leden totaal 541	Vast bedrag Subsidie zaalhuur
Eigendom grond	9 Verenigingen	13 velden
Gemeente 6 Stichting 2 Bedrijf 1	Vv WHV - Asperen SVB - Beesd Vv DVC68 - Deil	De Wiel Het Klokhuis Het Duifhuis
Eigendom Opstal	Vv De Kwiek - Haaften Vv GO97 - Geldermalsen	De Burcht De Randhorst School
Gemeente 3 Stichting 5 Bedrijf 1	Vv Heukelum Sv De Waal - Opijnen Vv Serve68 - Vuren Vv de Waalkanters - Varik	Keijzershof De Koels Toevershof

HET BEELD

Het beeld van de 9 volleybalverenigingen loopt uiteen. Bij kleine verenigingen, zo rond de 14 leden, is het de vraag of ze nog lang kunnen bestaan. Die spelen alleen recreatief volleybal.

De grotere verenigingen spelen naast recreatief ook competitief volleybal. Vaak in regionaal verband (RecVo) en soms in landelijk verband (NeVoBo). Bij de landelijke bond wordt door diverse verenigingen niet aangesloten om kosten te besparen.

Wat ze allemaal gemeen hebben is een sterk teruglopend ledenaantal. Geklaagd wordt over verouderde accommodaties of het ontbreken van ruimten. Trainers tegen betaling zijn moeilijk te vinden of kunnen niet betaald worden. Een trainer die bij meer verenigingen werkzaam is lijkt soms wel mogelijk.

Go97-dames spelen in Buren. WHV beschikt over een beachvolleybalveld. Twee andere volleybalverenigingen hebben die wens ook.

Er worden ook wel toernooien in de regio georganiseerd.

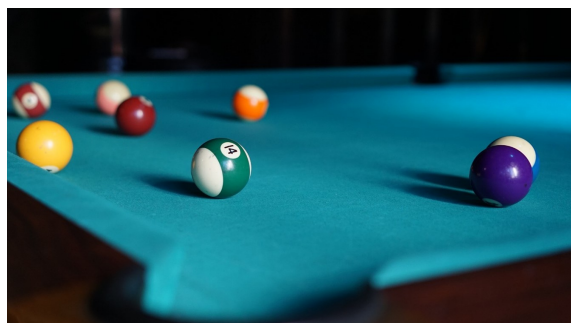
	Binnensport WANDELSPORT	Huur/Subsidie 2021 € 3.300
	Leden totaal 120	Subsidie € 200 (NR) Huur € 3.500 (GLM)
Eigendom grond	2 Verenigingen	Accommodatie
Gemeente 1	Wsv Prinses Marijke – GLM	Clubhuis
Eigendom Opstal	Wsv Varik&Heesselt	Geen
Gemeente 1		

HET BEELD

Prinses Marijke is een grote wandelsportvereniging en huurt een accommodatie van de gemeente. De vereniging organiseert korte tot lange wandeltochten. De vereniging is in overleg met handboogvereniging de Lingeboog om samen te gaan werken.

Wandelsportvereniging Varik&Heesselt heeft geen clubgebouw en organiseert zelf geen wandeltochten maar neemt wel aan andere wandeltochten deel. Ze zijn te klein om dat zelf te organiseren.

	Binnensport WATERSPORT	Subsidie 2021 € 14.208	
	Leden totaal 655	Ligplaatsen 190 boten 30 roeiboten Campers	
Eigendom grond	6 Verenigingen		Plaatsen
Gemeente 2 Laco 2 Waterschap 3	Duikver. Pirhaha Zwemver. Olympia Kanover. Driestromenland - Sloeproeiver Recht Achteruit Watersportver. Achter 't Veer Jachthaven de Wiel		Laco Geldermalsen Laco Geldermalsen Camping bij zandplas Rumpt Geldermalsen Heukelum
Eigendom Opstal			
LACO 2 Vereniging Stichting			
HET BEELD			
<p>De zwemvereniging Olympia en de duikvereniging Pirhanha maken gebruik van het zwembad dat eigendom is van Laco. Laco verzorgt het schoolzwemmen. Incidenteel maken andere verenigingen gebruik van het zwembad zoals de kanovereniging Driestromenland (veiligheidsoefeningen). Recreatief is er een peuterbad, vrij zwemmen, stoombad en een sauna. In 2025 loopt het contract met Laco af. In overleg met Laco zal bezien worden wat er met het sterk verouderde zwembad dient te gebeuren. Beide roeiverenigingen hebben te kampen met terugloop van (jeugd)leden en vergrijzing. Doen mee aan tochten in het hele land. Voor de sloeproeivereniging is de wedstrijd Harlingen-Terschelling van belang. In een sloep heb je 6-8 roeiers nodig en die zijn er niet altijd.</p> <p>Er zijn twee pleziervaarhavens; in Heukelum en Geldermalsen. De 150 ligplaatsen in Geldermalsen zijn sterk opgeknapt. Er is ook plaats voor campers. In Heukelum is plaats voor 42 boten en voor 30 roeiboten. Met name steigers zijn aan opknabeurt toe. Met recreatieschap aan de overkant zijn afspraken gemaakt over dagjesmensen.</p>			

4. HET GEVOERDE BELEID

In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste rapporten en besluiten betreffende het beweeg- en sportbeleid opgenomen van de gemeente West Betuwe (2019 – heden) en de drie voormalige gemeenten (tot 2019)

4.1. West Betuwe

2021.3.2 Integraal Huisvestingsplan West Betuwe 2021-2032

Het Integraal Huisvestingsplan gaat in op adequate huisvesting voor het basisonderwijs in de periode 2021-2032. Vanuit bewegen en sport is de gymvoorziening, die vaak onderdeel uitmaakt van een basisschool, van belang.

De basisscholen Jan Harmenshof en Oranje Nassau komen gezamenlijk in een nieuw gebouw met een sportvoorziening. Dit zal op termijn leiden tot sluiting van de huidige gymzaal in de Oranje Nassauschool. Voor de OBS Waerdenburcht te Waardenburg wordt renovatie of nieuwbouw voorzien. Voor de naastgelegen Eben Haezerschool wordt verduurzamen en/of renovatie onderzocht. In dit kader wordt de huidige gymzaal de Koeldert meegenomen.

2020 Besluit aanleg kunstgras watervelden

Besloten is om bij de Hockeyclub Geldermalsen twee kunstgras watervelden aan te leggen. De hockeyclub betaald 25% van kosten. Begin juni 2021 is gestart met de aanleg van deze twee velden.

2020.5.26 Beleid Recreatie en Toerisme

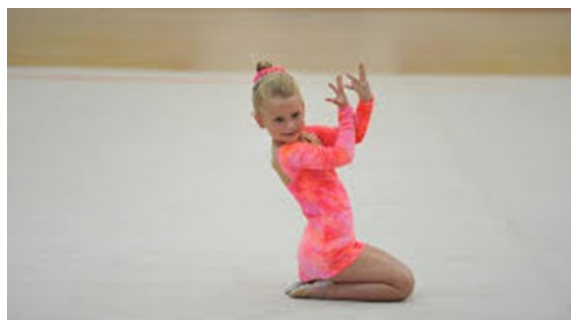
In deze beleidsnota zijn een aantal voorstellen gedaan die een nauwe relatie hebben met bewegen en sporten. Deze zijn:

- Het plaatsen van digitale informatiezuilen per kern. Naast alle informatie over recreatie, cultuur-historie en evenementen kan daar ook bewegen en sport aan toegevoegd worden;
- Iedere kern aan de Linge heeft een openbare steiger of vlonder. Met name vanuit de hengelsport, in het bijzonder de mindervalide hengelaar, bestaat hier eveneens grote behoefte aan. Eveneens aan zwemmen, kanoën en peddelsurfen.
- Er is in 2019 een klompenpad in Herwijnen gerealiseerd. Er zijn plannen om vier klompenpaden aan te leggen. Hiervoor is een subsidie aangevraagd;
- De komende dijkverzwaring leidt tot aanpassing van het fietspad van de spoorwegovergang bij Waardenburg. De kaarten van het fietsknoppennetwerk worden hierop aangepast;
- Er wordt gekeken naar de mogelijkheden tot aanleg van een mountain bike- en een ruiterroute.

2020.Coalitieakkoord 2020-2022 'Samen verder bouwen'

Er komt een harmonisatie en herziening van het subsidiebeleid, die gericht is op de doelmatigheid van de subsidieontvanger: Hun activiteit moet bijdragen aan de leefbaarheid van West Betuwe, gericht zijn op kwetsbare doelgroepen of bijdragen aan een energieneutraal West Betuwe in 2030. Sportvoorzieningen in de kernen blijven zoveel mogelijk behouden, waarbij we investeren in verduurzaming en toegankelijkheid van accommodaties met multifunctioneel gebruik. Verenigingen met vastgoed krijgen de mogelijkheid om een lening af te sluiten bij de gemeente om hun accommodatie te verduurzamen.

We stimuleren dat alle (jonge) inwoners van West Betuwe een zwemdiploma hebben. Er is een gezamenlijke aanpak van het onderwijs en de welzijnsorganisatie om cultuur-, sport- en muziekonderwijs bereikbaar te maken voor jeugd en jongeren en daarin de verbinding te leggen met de verenigingen in de gemeente. Het Jeugdfonds Sport & Cultuur wordt gepromoot om dit onderwijs mogelijk te houden voor minima.

2020. Sportakkoord West Betuwe, Vitaal West Betuwe, 2020-2022.

In navolging van het Nationaal Sportakkoord is binnen West Betuwe een lokaal akkoord gesloten waarmee sportaanbieders, maatschappelijke organisaties, bedrijven en de gemeente West Betuwe sport en bewegen voor iedere inwoner aantrekkelijker en toegankelijker willen maken. Ook bedrijven in West Betuwe dragen met gezonde en fitte medewerkers bij aan deze ambitie. We willen inspelen op de veranderende behoeften en ontwikkelingen in onze samenleving. We zetten ons in om meer mensen in beweging te laten komen. Deze gezamenlijke ambitie is verwoord in dit sportakkoord en uitgewerkt in projecten waar sportverenigingen en partners uit onderwijs, zorg, gezondheid, welzijn en het bedrijfsleven tot en met 2022 mee aan de slag gaan.

2019.1.1 Regeling Combinatiefuncties

Vanaf begin 2019 geldt de Regeling voor combinatiefuncties. Er is meer budget beschikbaar gekomen waardoor het aantal buurtsport- en –cultuursportcoaches is uitgebreid. De gemeente West Betuwe telt 8,1 Fte buurtsport en –cultuursportcoaches waarvan 4,2 Fte sportcoaches. Het normbedrag van € 50.000 per Fte is een richtlijn waardoor er gekozen kan worden voor combinatie op Hbo-niveau in te zetten in plaats van op MBO-niveau. De gemeente betaalt 60% van het normbedrag en het Rijk 40% (cofinanciering).

2019.10.31 Verlenging OZB-compensatie

De gemeente West Betuwe besluit om de OZB-compensatie voor de sportverenigingen in voormalig Lingewaal voor de jaren 2019 en 2020 te continueren. Vanwege het uitstel van harmonisatie van bewegen en sporten is besloten op 15 juni 2021 deze OZB-compensatie met een jaar te verlengen.

2019.10.10 Intentieovereenkomst Sport verenigt Nederland

De gemeente West Betuwe en drie lokale sportaanbieders Het Klokhuis, De Lingeboog en Cata Nova Coaching, Training&Advies hebben deze overeenkomst ondertekend. Er wordt een budget van € 15.000 beschikbaar gesteld voor procesbegeleiders, de zogenaamde 'sportformateur'. De raad van Geldermalsen neemt op 28 oktober 2019 een motie aan met gelijke strekking.

2018.11 Bidbook 'Samen verder als één'

Het in stand houden van verenigingen zorgen voor saamhorigheid en verbinding. Ze zijn van onschatbare waarde voor het gemeenschapsgevoel binnen de dorpen. Door dalende ledenaantallen hebben verenigingen het moeilijk. Het besef groeit dat niet elke vereniging in ieder dorp nog bestaansrecht heeft. Zij zijn ook belangrijk voor de gezondheid van de inwoners van West Betuwe. Het belang van verbreding bij sportverenigingen is groot, bijvoorbeeld in de vorm van 'walking football'.

De uitdaging: In 2030 kunnen niet alle verenigingen in ieder dorp meer bestaan. We zien drie mogelijke richtingen: 1: De zwakke sterven uit (natuurlijk proces). 2: Fusie, al blijkt dit moeilijk bespreekbaar en alleen haalbaar door (financiële) dwang. 3: Sportverenigingen kunnen verbreden naar andere sporten.

4.2. Geldermalsen

2018.5.15 Overeenkomst Gelderse Sport Federatie

Een coördinator Uniek sporten regio Rivierenland wordt aangesteld. Voor de gemeente West Betuwe wordt de behoefte geïnventariseerd naar bewegen en sporten van inwoners met een beperking. Combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches dienen daarvoor geschoold te worden. Promotie van lokale activiteiten door een campagne Gelderland Sport Onbeperkt wordt gestart.

2017.12.19 Raadsbesluit voortgang JOGG

In april 2016 heeft de gemeente Geldermalsen een overeenkomst gesloten met het bureau JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) voor een periode van drie jaar. Het bevorderen van een gezonde leefstijl maakt onderdeel uit van het gezondheidsbeleid van de gemeente Geldermalsen. Relevante uitgangspunten voor JOGG en het gemeentelijk beleid zijn het inzetten op sporten en bewegen met de jeugd als belangrijkste doelgroep.

2017.5.1 Bruikleenovereenkomsten kunstgras

Voor de vier voetbalverenigingen, Beesd, GVV, MVV58 en Rhelico legt de gemeente kunstgrasvelden aan. De verenigingen dragen eenmalig bij voor 25% van de investeringsom. In een bruikleenovereenkomst wordt vastgelegd wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van de gemeente en de vereniging.

2017.1.6 Advies Nederlandse stichting voor verenigenrecht

Op verzoek van vier voetbalverenigingen (Beesd, GVV, MVV58, en Rhelico) wordt advies uitgebracht door deze stichting over het meebetalen aan de investeringslasten aanleg kunstgrasvelden. Geconcludeerd wordt dat er sprake is van een bruikleenovereenkomst. De verenigingen zijn geen mede-eigenaar van de kunstgrasvelden. Voetbalvereniging Tricht, Hockeyclub Geldermalsen en Korfbalvereniging Animo hebben deze overeenkomst uiteindelijk niet ondertekend.

2016.11.1 Sportaccommodatiebeleid Geldermalsen (Drijver&Partners)

In 1987 heeft privatisering zijn intrede gedaan binnen de gemeente. De buitensportverenigingen namen een aantal taken over van de gemeente. Per veld kon daarmee een bezuiniging worden gerealiseerd van dfl 3.300 (bijna € 1.500) per jaar.

In 1990 is dit beleid verder doorgevoerd en kwam het reguliere onderhoud van de velden volledig bij de verenigingen te liggen. De jaarlijkse subsidie bedroeg destijds dfl 7.590 per veld (€ 3.444). De verenigingen hoefden sindsdien geen huur meer te betalen voor de velden.

Op 22 februari 1994 stelt de raad het buitensportaccommodatiebeleid vast. De kleedkamers worden overgedragen aan de verenigingen. In de raadsvergadering van 30 juni 1996 wordt besloten om de kleedkamers te verkopen voor Fl. 5.000 per kleedkamer.

In 2011 is een beleidskader vastgesteld ten aanzien van de subsidies, hierdoor zijn enkele wijzigingen ontstaan in het subsidiebeleid. De wijzigingen zijn: Tarief gebruik sporthal: € 1,-, € 2,-, of € 3,- per uur voor gebruik van 1/3, 2/3 of hele sporthal. Tarief gymaccommodatie in dorpshuizen: € 1,25 per uur. Tarief zwembad: € 23,75 per uur. Tarief gemeentelijke gymzalen: € 1,25 per uur. Vast bedrag per sportveld: € 2.543 per jaar. De waarderingssubsidie van dfl 500,- (beleidskader 1990) is vervallen. Verenigingen die een sportaccommodatie in erfpacht of tegen een symbolische huur in gebruik hebben betalen € 0,45 erfpacht. Het blijkt dat er diverse verenigingen zijn die meer, tot enkele honderden Euro's, betalen.

2016.5.31 Raadsbesluit Activiteitenplan Sport en Bewegen 2016 - 2018

Geldermalsen vindt sport en bewegen essentieel om gezondheid, meedoen en welzijn te bevorderen. Daarom wordt ingezet op vergroten van de toegankelijkheid van beweeg- en sportvoorzieningen en het stimuleren van beweeg- en sportactiviteiten. Dit is vertaald in een negental doelstellingen.

- a. Gezondheid, meedoen en welzijn worden gestimuleerd door bewegen en sporten.
- b. Samenwerking in de regio draagt bij aan de kwaliteit van bewegen en sporten in Geldermalsen.
- c. Accommodaties zijn multifunctioneel, duurzaam en toegankelijk en budgetten worden effectief en efficiënt ingezet.
- d. Alle inwoners (incl. specifieke doelgroepen) kunnen deelnemen aan beweeg- en sport- activiteiten. Beweeg- en sportactiviteiten moeten voor alle inwoners van de gemeente toegankelijk zijn, met bijzondere aandacht voor inwoners waarvoor de deelname aan beweeg- en sportactiviteiten niet vanzelfsprekend of minder toegankelijk is.
- e. Alle verenigingen dragen bij en worden aangesproken op de maatschappelijke functie die zij in de dorpen hebben.
- f. De gemeente vervult een verbindende, faciliterende en coördinerende rol op het gebied van bewegen en sporten.
- g. Beweeg- en sportactiviteiten sluiten aan bij de identiteit en (indien aanwezig) dorpsplannen.
- h. Inwoners en partners zijn betrokken bij het ontwikkelen van beweeg- en sportactiviteiten.
- i. Het kernteam gebruikt het sport- en beweegnetwerk om haar rol te kunnen uitoefenen. Hierbij moet gedacht worden aan inkomen, meedoen en gezondheid.

Het activiteitenplan 2016-2018 is als bijlage bijgevoegd.

2016.4.21 Samenwerkingsovereenkomst Gelderse Sport Federatie

Afspraken worden gemaakt over ondersteuning van de nationale Sportweek in september 2016 in Geldermalsen. Georganiseerd door de Gelderse Sport Federatie. Een bijdrage van € 750,- wordt verleend.

2016.3.1 Raadsbesluit kunstgras

De raad stelt een krediet beschikbaar voor de aanleg van vier kunstgrasvelden voetbal. De verenigingen dienen 25% van de investeringslasten en van een volgende renovatie zelf bij te dragen. De renovatie van alle tennisbanen evenals de kunstgrasvelden worden opgenomen in het beheerplan renovatie Sportvelden.

2015.10.27 Raadsbesluit Visie op sport en bewegen.

Bewegen en sporten is essentieel om gezondheid, meedoen en welzijn te bevorderen. Daarom wordt ingezet op vergroten van de toegankelijkheid van beweeg- en sportvoorzieningen en het stimuleren daarvan. Deze Visie wordt uitgewerkt via, JOGG, kunstgrasbeleid, tarieven, inventarisatie sportaccommodaties en het subsidiebeleid voor vastgoed.

2015.8.15 Verlenging privatiseringsovereenkomst Laco

De privatiseringsovereenkomst wordt met ingang van 1 september 2015 verlengd met 10 jaar. Het juridisch eigendom komt in handen van Laco en er wordt een exploitatievergoeding van € 113.445 per jaar vastgesteld.

1999.6.7 Wijzigingen privatiseringsovereenkomst Laco

De raad van Geldermalsen besluit dat de gemeente voortaan een inspanningsverplichting heeft om het gymnastiekonderwijs in de sporthal De Randhorst te doen laten plaatsvinden. Tevens wordt een klokurenvergoeding vastgesteld.

1995.8.24 Privatiseringsovereenkomst zwembad Het Wiel en sporthal Randhorst

Op grond van een intentieverklaring, d.d. 24.6.1994, hebben de gemeente Geldermalsen en Laco besloten het zwembad Het Wiel en de sporthal Randhorst te privatiseren. De overeenkomst geldt voor 20 jaar en Laco (Geldermalsen recreatie B.V.) krijgt een recht tot koop en is volledig verantwoordelijk voor de exploitatie van beide accommodaties. Het personeel treedt per 1 september 1995 in dienst van Laco.

4.3. Lingewaal

2017.7.13 OZB-compensatie

Op 13 juli 2017 besloot de gemeenteraad van Lingewaal voor niet commerciële sportverenigingen de OZB te compenseren (kwijtschelden kon niet). Hiermee was een bedrag van € 23.000 geraamd. Deze regeling zou worden beëindigd per 31 december 2018. De verenigingen is gewezen op het feit dat deze regeling tijdelijk en eindig is.

2016.7.12 Gebruiksovereenkomsten voetbal

In deze gebruiksovereenkomsten hebben de gemeente Lingewaal en de vijf voetbalverenigingen afspraken vastgelegd over het gebruik van de voetbalvelden. Het waren aanvullingen op de in 2012 gesloten overeenkomsten zoals het sportbesluit (BTW-vrijstelling) en de jaarlijks aan de gemeente te betalen huur.

Voorts zijn gebruiksovereenkomsten gesloten voor kunstgras met de voetbalverenigingen vv Asperen en vv SVS'65.

2016.7.12 Dienstverleningsovereenkomsten voetbal.

In overleg met de gemeente Lingewaal hebben de vijf voetbalverenigingen afspraken gemaakt over het beheer en onderhoud van de velden. Voor het verrichten van beheer en onderhoudswerkzaamheden ontvangen de voetbalverenigingen een vergoeding.

2016.4.11 Gebruiksovereenkomst sporthal Asperen

De Stichting stelt de gemeente ten behoeve van de door haar aan te wijzen gebruikers onder de voorwaarden van deze gebruiksovereenkomst in de gelegenheid om sport te beoefenen in de Sporthal. Vastgelegd is welke dienstverlening de Stichting dient te verrichten.

De ingangsdatum van deze overeenkomst is 1 augustus 2016 en eindigt derhalve op 1 augustus 2056. De gemeentelijke verschuldigde vergoeding bedraagt € 52.186. PM. 16.000 en OZB

2015.5.11 Overeenkomst accommodatie Asperen

De gemeenteraad van Lingewaal heeft in zijn vergadering van 16 oktober 2014 besloten garant te staan voor een lening door de Stichting af te sluiten lening van € 2.684.000 met een looptijd van 40 jaar. De partijen zijn daartoe op 28 oktober 2014 een voorovereenkomst aangegaan.

Er wordt een stuurgroep ingesteld waarin beide partijen en de sportverenigingen zitting nemen.

2014.4.15 Intentieovereenkomst samenwerking multifunctionele organisatie

Om een multifunctionele accommodatie in de kern van Asperen mogelijk te maken zijn de voetbalvereniging Asperen, Badminton vereniging Wammes, Volleybalvereniging "Wij Houden Vol", de Stichting Kinderopvang Centraal Nederland en café-cafetaria De Wiel een samenwerking aangegaan. Op 28 maart 2014 is een daartoe een stichting De Wiel opgericht welke tot doel heeft de sportaccommodatie te realiseren en te exploiteren.

2013.8.6 Visie op voetbal in Lingewaal

Als gevolg van de structuurvisie, ook wel 'het manifest van Lingewaal' genoemd, is de Gelderse Sport Federatie de opdracht verstrekt om een visie in de gemeente Lingewaal te formuleren. In de structuurvisie wordt aangegeven dat in alle kernen van deze gemeente in 2030 beschikken over de noodzakelijke basisvoorzieningen. Voetbal is toen niet als een basisvoorziening benoemd. In het rapport zijn diverse aanbevelingen gedaan voor de toekomst. Enkele aanbevelingen worden hier genoemd omdat ze nog steeds actueel zijn.

Multifunctioneel gebruik van voorzieningen werd onderstreept. Dit wordt gezien als een mogelijkheid om kosten te reduceren, de beschikbaarheid van vrijwilligers te laten toenemen en het maatschappelijk draagvlak voor sport te vergroten. Multifunctionele accommodaties kunnen ook een rol spelen waar het gaat om het bieden van aanbod in het kader van jeugdzorg, participatie en dagbesteding in het kader van de WMO.

In het onderzoek is kenbaar gemaakt, dat het beheer van de speelvelden door de verenigingen voordelen kan bieden als een (gedeeltelijke) overdracht van de verantwoordelijkheden onder juiste condities plaatsvindt. Voor de vereniging betekent dit dat de invloed op de kwaliteit van de velden toeneemt en dat kosten gereduceerd kunnen worden door zelfwerkzaamheid en de mogelijkheid van gezamenlijk inkoop, wanneer op dit aspect samenwerking tussen verenigingen gaat ontstaan.

2010.1 "Het manifest van Lingewaal"; Structuurvisie plus 2030.

Het doel van deze Structuurvisie Plus 2030 is een afwegingskader voor het toekomstige beleid ten aanzien van kernen en buitengebied. De Structuurvisie Plus 2030 is een visie op ruimtelijke en economische ontwikkelingen maar ook op de leefbaarheid van de kernen en de gemeente als geheel. Binnen het geformuleerde sociale afwegingskader is gesteld dat er in iedere kern, de gemeenschap, een basisvoorziening moet zijn; het dorps huis.

4.4. Neerijnen

2018.2.1 Beleidsregels subsidie verduurzamen sportaccommodaties Neerijnen,

De raad heeft een budget van € 225.000 beschikbaar gesteld om investeringen te doen die bij tennis- en voetbalverenigingen de meeste energiebesparingen opleveren. Het doel is het verduurzamen van sportaccommodaties door het implementeren van energiebesparende-en opwekkende investeringen. Subsidie kan worden gevraagd voor investeringen met een terugverdientijd tussen de 3 en 15 jaar. De subsidie bedraagt maximaal 70% van de investeringskosten van de voorziening tot een maximum van € 50.000.- per aanvraag.

2016.12.15 Raadsbesluit uitstel subsidieverordening 2017

Als gevolg van de ophanden zijnde gemeentelijke herindeling wordt besloten om de uitvoering van de subsidieverordening en -regels 2017 uit te stellen. De subsidieverordening van 2010 wordt hernoemd en is per 1 januari 2017 weer van kracht.

2016.2.11 College besluit harmonisatie voetbal

De structuur voor subsidieverlening ten behoeve van het beheer en onderhoud van voetbalvelden is niet rechtmatig vastgelegd en dient geharmoniseerd te worden. De oplossing wordt gevonden in de

beleidsregel: per veld wordt een subsidie verstrekt voor onderhoud waarbij een hoofdveld voor één en een oefenhoek voor een half veld meetelt.

Op dat moment is € 12.695,76 beschikbaar dat wordt verdeeld over de 5 voetbalverenigingen. ASH ontvangt € 2.115,96, DSS'14 € 2.644,95, Haaften € 3.173,94, Ophemert € 2.115,96 en WNC € 3.173,94,

2015. Verenigingsscan Gelderse Sportfederatie

De Gelderse Sport Federatie heeft een verenigingsscan verricht voor de voetbalverenigingen ASH, DSS'14, Haaften en Ophemert. WCN uit Waardenburg deed niet mee. Het onderzoek heeft zich gericht op de onderdelen Strategische planning & Marketing, Interne communicatie, Externe communicatie, Clubsfeer & Cultuur, Bestuur & Management & Structuur, Vrijwilligersbeleid, Accommodatie en Kantine. Per onderdeel zijn aanbevelingen gedaan aan de vier voetbalverenigingen.

2009. 'Accommodatiebeleid Neerijnen 2009'

Tot op heden bestaat de gemeentelijke aandacht voor sport hoofdzakelijk uit het zorgdragen voor instandhouding van accommodaties, het door middel van subsidies betaalbaar houden van de sportdeelname in het bijzonder daarbij de sportstimulering van de jeugd door een subsidie per jeugdlid.

De gemeente is verantwoordelijk voor de infrastructuur van de huidige sportbeoefening. Optimalisatie van de binnensportaccommodaties en verbetering van de bezetting hoort daarbij.

Het hierboven gestelde geldt ook voor de buitensportaccommodaties. IJsbanen, maneges en motorsportaccommodaties blijven buiten actief gemeentelijk beleid. Dames- en meisjesvoetbal wordt positief benaderd maar het moet wel aantoonbaar zijn dat deelname aan een competitie gedurende drie jaar realiseerbaar is.

Voor voetbal is het volgende beleid vastgesteld.

- Drainage blijft voor 100% van de gemeente.
- Een drie jaarlijkse (her)keuring door ISA-sport op kosten van de gemeente.
- Het jaarlijkse onderhoud blijft voor de vereniging. De gemeente betaalt jaarlijks een onderhoudssubsidie, € 14.071,75 voor 6 voetbalverenigingen.
- Kleedkamerrenovatie; 1 keer per 30 jaar 50% met een maximum van € 20.000 per kleedkameraccommodatie (2 kleedkamers).

Voor tennis is het volgende beleid vastgesteld.

- Toplaagrenovatie 1 keer per 12 jaar 50% met een maximum van € 5.000.- per baan.
- Kleedkamerrenovatie 1 keer in de 30 jaar 50% met maximum van € 20.000 per kleedkameraccommodatie (2 kleedkamers).

5. VISIE EN DOELSTELLINGEN

5.1 Visie bewegen en de sport

In deze Kadernota worden de termen bewegen en sporten gebruikt. Van beide begrippen bestaat een veelvoud aan definities. Een sluitende definitie van beide begrippen bestaat dus niet. Beide begrippen worden als volgt gedefinieerd.

Bewegen: licht inspannende lichamelijke activiteiten. Denk aan wandelen, fietsen, paardrijden of thuis of in een park lichaams oefeningen doen.

Sporten: een zwaardere lichamelijke activiteit die een inspanning vraagt. Denk aan fitness, hardlopen, voetbal en wielrennen.

De gemeente hanteert de volgende definities voor bewegen en sporten.

1. Fit en gezond: Bewegen en sport houdt West Betuwnaars fit en gezond. Door de participatie in het bewegen en sporten te vergroten wordt hier sterker aan bijgedragen.

2. Sociale functie: Bewegen en sport vervult een sterke sociale component omdat het de gelegenheid biedt elkaar te ontmoeten, persoonlijke verbintenissen aan te gaan en te onderhouden en gelegenheid biedt voor een verdere ontplooiing.
3. Inclusie: Bewegen en sport biedt mogelijkheden om meer groepen uit de samenleving erbij te betrekken.
4. Kennis en leren: Beweeg- en sportaanbieders kunnen plaats bieden aan trainees en/of aan mensen die moeilijk een plaats op de arbeidsmarkt kunnen verwerven. Zo vervult sport ook een maatschappelijke functie.
5. Samenwerking: Door samen te werken tussen beweeg- en sportaanbieders en met andere maatschappelijke organisaties kunnen de doelen van bewegen en sporten worden versterkt. Kortom het biedt kansen om nieuwe wegen in te slaan en de bestaanszekerheid van activiteiten daardoor te vergroten.

Bovenstaande visie is uitgewerkt in een zestal doelstellingen.

5.2. Zes doelstellingen

1. De gemeente West Betuwe zet in op het verhogen van de beweeg- en sportparticipatie.

Iedereen die dat wil moet kunnen bewegen en sporten ongeacht leeftijd, komaf, geslacht en beperking. De gemeente West Betuwe wil de beweeg- en sportparticipatie verhogen. Daartoe dienen bestaande activiteiten gecontinueerd te worden en initiatieven ontplooid te worden opdat het aanbod wordt vergroot. Beperkingen dienen zoveel mogelijk weggenomen te worden. Voor de gemeente betekent dit het initiëren van een veelzijdig beweeg- en sportaanbod.

2. De gemeente West Betuwe zet bewegen en sporten als middel in om maatschappelijke vraagstukken mee te helpen oplossen.

Bewegen en sporten is een belangrijk bindmiddel op maatschappelijk en sociaal terrein. Het draagt bij aan fit en gezond blijven. Het kan mogelijkheden bieden om extra onderwijs te volgen in het clubhuis of stagiaires een plek te geven, het biedt de mogelijkheid om bepaalde doelgroepen (inclusie) bij de sport te betrekken en kan zelfs voor vervangende werkgelegenheid zorgen. Van belang is de mogelijkheden de komende periode verder te verkennen en uit te werken. De uitvoeringsagenda 'Bouwen aan sociale kracht' zet in op het gezonder leven en opgroeien in een gezonde leefomgeving. Een integrale benadering met bewegen en sport is belangrijk.

Bewustwording om meer te gaan bewegen en sporten én daardoor fitter en gezonder ter leven draagt bij aan minder zorg in de toekomst.

3. De gemeente West Betuwe versterkt de beweeg- en sportinfrastructuur.

De fysieke omstandigheid die bewegen en sporten mogelijk maken, de sportaccommodaties, vragen aandacht. Voor de binnensport zijn dat zoal het zwembad en diverse gymzalen. Voor de buitensport zijn dat velden, banen en terreinen. In de openbare ruimte kunnen parken, speelruimten, land en water gelegenheid meer bieden om te bewegen en te sporten. Het vernieuwen en of vervangen van beweeg- en sportvoorzieningen is gewenst.

4. De gemeente West Betuwe geeft bewegen en sporten in de openbare ruimte aandacht

Niet of anders georganiseerde sport heeft de afgelopen periode een enorme groei doorgemaakt. Mensen kiezen in toenemende mate zelf het tijdstip waarop ze willen bewegen of sporten. Het binden aan sportverenigingen past daar niet meer in. De verwachting is dat deze trend zich doorzet en daarmee een gegeven is. De vraag die dan gesteld kan worden: wat is de rol van de gemeente West Betuwe met betrekking tot deze niet en anders georganiseerde sport. Die rol is meer aandacht voor de inrichting van de openbare ruimte ten behoeve van het bewegen en het sporten.

5. De gemeente West Betuwe stimuleert samenwerking en multifunctionaliteit in de sport.

Samenwerking in de sport wordt van groot belang geacht. Samenwerking tussen beweeg- en sportaanbieders en samenwerking met andere maatschappelijke organisaties zoals scholen en het bedrijfsleven leidt tot versterking van het bewegen en het sporten. En dat heeft effect op de leefbaarheid en de sociale binding in de kernen van de gemeente. Zeker als kleine sportverenigingen door het wegvallen van de jeugd en vrijwilligers onder druk komen te staan.

Bidbook gemeente West Betuwe (blz.76): De uitdaging: In 2030 kunnen niet alle verenigingen in ieder dorp meer bestaan. We zien drie mogelijke richtingen: 1: De zwakke sterven uit (natuurlijk proces). 2: Fusie, al blijkt dit moeilijk bespreekbaar en alleen haalbaar door (financiële) dwang. 3: Sportverenigingen kunnen verbreden naar andere sporten.

6. De gemeente West Betuwe bevordert de vitaliteit en zelfredzaamheid van sportverenigingen.

De contributies, het vrijwilligerswerk, fondsvererving en dergelijke zijn het gereedschap van sportverenigingen om middelen te verwerven en dragen bij aan het realiseren van bewegen en sport. Niet iedere beweeg- en sportaanbieder is hetzelfde dus maatwerk is van belang.

Voor de (meeste) inwoners van de gemeente mag een verantwoorde financiële bijdrage worden verwacht om de sport in stand te houden. Voor wie dat niet mogelijk is dient met name het gemeentelijk minimaalbeleid en het sportfonds een hulpmiddel te zijn om inwoners in staat te stellen te bewegen en te sporten. Daar daarnaast zijn er nog diverse andere fondsen waar een beroep op gedaan kan worden.

6. BEWEEG- EN SPORTBELEID 2022-2026

Het in dit hoofdstuk voorgestelde beweeg- en sportbeleid sluit aan bij het landelijke en provinciale beleid. De maatschappelijke betekenis van bewegen en sporten wordt overal aangestipt. Bewegen en sporten houdt mensen fit en gezond en kan op de langere termijn kostenbesparend zijn als het om de zorg gaat. De overheid en maatschappelijke instellingen hebben hier uitgebreid aandacht voor. Inclusie, niemand uitsluiten, is een ander thema dat ruime aandacht verkrijgt. De sportvereniging staat nog steeds centraal in het sportlandschap maar de anders en niet-georganiseerde sport maakt een enorme groei door. Nieuwe beweeg- en sportaanbieders ontstaan. Het in dit hoofdstuk voorgestelde beweeg- en sportbeleid kijkt niet af beleidsontwikkelingen op diverse niveaus in het land. Het geeft wel een lokale, gekleurde, invulling aan het beleid en dat is maar goed ook.

Bewegen en sport is het meest gebaat bij een integrale aanpak van beleid. Andere beleidssectoren zoals Cultuur, Dorpshuizen, Onderwijs, Recreatie&Toerisme, Sociaal, Speelruimten, zorg en het opstellen van Kernagenda's kennen activiteiten op het terrein van bewegen en sporten. Alleen de invalshoek kan een andere zijn. De komende jaren zal een goede afstemming van uitvoeringsplannen dienen plaats te vinden. Het beweeg- en sportbeleid kan zo een extra impuls krijgen.

6.1. Voorstellen verhogen beweeg- en sportparticipatie.

Een 26 kernen event: Het gemeentelijk beleid is sterk gericht op de leefbaarheid en sociale binding in de 26 kernen. Bewegen en sport kan een verbindend element vormen om de 26 kernen met elkaar in contact te laten komen. Het elf dorpspel vervulde die functie in de voormalige gemeente Geldermalsen maar is met de huidige formule niet uitvoerbaar in alle 26 kernen. Voorgesteld wordt om de mogelijkheden te onderzoeken of een jaarlijks 26 dorpspel op een nieuwe leest of een ander beweeg- en sportmoment vanuit de kernen kan worden georganiseerd. Het draagt bij aan de samenhang en eigenheid van de gemeente West Betuwe.

Inzet buurtsportcoaches: Buurtsportcoaches spelen een centrale rol om de doelgroepen waar dit beleid zich op toespitst meer aan het bewegen en sporten te krijgen. Daarvoor worden in overleg met de betrokken instanties, met name scholen en beweeg- en sportaanbieders activiteiten op touw gezet. Scholen en sportverenigingen hebben behoefte aan handen en voeten om sportactiviteiten te doen laten slagen. Buurtsportcoaches spelen daarin een belangrijke rol al kunnen zij onmogelijk de plaats van een vakleerkracht innemen. Het is van belang dat scholen en buurtsportcoaches jaarlijks afspraken maken over welke activiteiten buurtsportcoaches (mede) organiseren.

Een verdere professionalisering van buurtsportcoaches wordt voorgestaan. Middels het train de trainer principe dragen de Buurtsportcoaches hun kennis over aan bijvoorbeeld leerkrachten en trainers. Afstemming per kern met andere beleidssectoren om sport als middel (bijdrage aan gezondheid, welzijn, culturele en sociale aspecten) te kunnen inzetten is noodzakelijk. De gebiedsmakelaar vervult daarin een informatieve rol.

Er wordt verkend of het team van Buurtsportcoaches kan worden uitgebreid met een continue pool/stroom van MBO en HBO studenten. Door deze extra capaciteit kunnen meer verenigingen worden ondersteund en kunnen meer activiteiten worden georganiseerd in de kern en op school.

Lokaal sportakkoord: Het gesloten lokale sportakkoord 2020-2022 wordt uitgevoerd. In de periode na 2022 wordt wederom een lokaal sportakkoord afgesloten. Kern van dit akkoord is het vergroten van sportaanbod en de sportparticipatie en het versterken van de sportaanbieders. Zoveel mogelijk partijen, bedrijven, gezondheidszorg, instellingen, onderwijs en sport dienen daarbij betrokken te worden. De betrokken partijen worden gestimuleerd om de onderlinge samenwerking te versterken en gezamenlijk nieuw aanbod te ontwikkelen.

Beweeg- en sportevenementen: De gemeente wil huidige en nieuwe activiteiten en evenementen ondersteunen (vergunningverlening, communicatie, subsidie) die in de gemeente periodiek plaatsvinden mede om daarmee het bewegen en sporten te stimuleren. Te denken valt hierbij aan wandel- en fietstochten, hardloophwedstrijden zoals de Lingewaalloop, triatlon en dergelijke.

6.2. Voorstellen deelname maatschappelijke vraagstukken.

Gezondheid: Overgewicht is een van de meeste ernstige bedreigingen van onze volksgezondheid. Landelijk heeft 13,5% van de Nederlandse kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar overgewicht. In de gemeente West Betuwe heeft 14,6% van de kinderen in de leeftijd van 5-14 jaar overgewicht, dit is een op de zeven kinderen. Overgewicht wordt naast erfelijke factoren voornamelijk veroorzaakt door een combinatie van een te hoge energie inname via voeding en een tekort aan lichamelijke activiteit. Zie ook bijlage I, tabellen 14-16.

Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) is in de voormalige gemeente Geldermalsen gestart en is in 2019 door de gemeente West Betuwe verlengd tot 31-12-2021. JOGG heeft als doel om een gezonder gewicht onder jongeren, 0-19 jaar, te bevorderen door in te zetten op gezonde voeding en voldoende beweging. Onder regie van een JOGG-regisseur wordt een actief netwerk van professionals opgebouwd. Gezamenlijk worden diverse projecten op school, in de kern, bij de beweeg- en sportaanbieders of bij de eerstelijnszorginstellingen uitgevoerd. Voor de uitvoering van beweeg- en voedingsactiviteiten op basisscholen spelen de buurtsportcoaches van Welzijn West Betuwe een belangrijke rol. Ook verbinden zij scholen en verenigingen met elkaar op het gebied van bewegen en voeding. Behalve veel preventieve activiteiten en projecten worden er ook projecten opgestart om kinderen die reeds overgewicht hebben te helpen. Er wordt voorgesteld om het JOGG-project na 1-4-2022 te continueren en de regie te integreren in het takenpakket van de Buurt sport Coaches.

Bewegen en sporten is een krachtig middel om de mentale weerbaarheid te versterken. Eenzame ouderen komen samen in beweging en doen meer en nieuwe sociale contacten op. Kinderen en jongeren krijgen zelfvertrouwen door onder begeleiding verschillende sport en beweegactiviteiten te doen.

Om de integraliteit tussen de verschillende projecten en programma's op het gebied van mentale en fysieke Gezondheid te verbeteren en de boodschap richting de inwoners van West Betuwe te verduidelijken, wordt een gemeentelijke campagne West Betuwe (Positief) Gezond gestart. Deze campagne geldt als paraplu voor alle projecten die bijdragen aan een positieve gezondheid. Positieve Gezondheid is een bredere kijk op gezondheid. Met die bredere benadering draag je bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren. Daarbij gaat het niet om gezondheid als een statisch gegeven of een te bereiken doel. Maar om de veerkracht van mensen om zich aan te passen aan wat zich in het leven voordoet. Die meer dynamische benadering doet meer recht aan mensen en aan wat voor hen betekenisvol is.

Onder de brede noemer "West Betuwe (Positief) Gezond" blijven betrokken instanties zoals scholen, sportverenigingen, eerstelijnszorginstellingen en GGD-aandacht besteden aan positieve gezondheid. Het gemeentelijk gezondheidsbeleid borduurt hierop verder.

Onderwijs: Bewegingsonderwijs is een belangrijk instrument om kinderen vroeg aan het bewegen te krijgen. Het is niet ondenkbaar dat in de toekomst dit bewegingsonderwijs wordt uitgebreid. Kinderen laten kennismaken met sport kan op verschillende manieren gebeuren. Sportverenigingen organiseren dagdelen om kinderen kennis te laten maken met de desbetreffende sport. De Buurtsportcoaches ondersteunen verenigingen met het organiseren van kennismakingslessen voor de schooljeugd. Sportverenigingen kunnen ook de accommodatie beschikbaar stellen om kinderen extra(bij) les te geven. Kinderopvang op een sportaccommodatie is een belangrijke activiteit om voor verbinding te zorgen.

Inclusie: Het leggen van de juiste verbindingen met zorg-, werk, welzijns- en jeugd-professionals is essentieel om doelgroepen richting passend beweeg- en sportaanbod te leiden zodat iedereen in de gemeente kan sporten of bewegen.

Vanuit een integrale benadering, zoals het sociale beleid, het gezondheidsbeleid, het Werk en Inkomen beleid en het betrekken van nieuwkomers wordt kenbaarheid gegeven aan de financiële mogelijkheden voor deelname aan sport. Denk hierbij aan het Participatiefonds 18+ en het minimabeleid.

Ook voor inwoners met een fysieke beperking dient bewegen en sport mogelijk te zijn. Sportaccommodaties dienen toegankelijk te zijn door barrières weg te nemen en de gewenste aanpassingen te verrichten. Het geldt niet alleen voor sportaccommodaties maar ook voor speelruimten en parken. Kortom de openbare ruimte.

Aandacht dient er ook te zijn voor inwoners met een sociale of een verstandelijke beperking. Sportverenigingen, indien mogelijk, dienen hiervoor open te staan. De gemeente kan met betrokken zorginstellingen de mogelijkheden inventariseren en ten uitvoer te brengen.

Sociaal: Iedere bewoner moet kunnen bewegen en sporten als die bewoner het wil. De hoogte van de contributie mag daarvoor geen belemmering zijn. Is dat het wel dan kan een beroep worden gedaan op het minimabeleid van de gemeente.

Economie: Bedrijven besteden steeds meer aandacht aan een gezond werkklimaat voor hun werknemers. Het bedrijfsleven is ook nauw betrokken bij de sportverenigingen en de sportevenementen in de gemeente. Met bedrijven kunnen de mogelijkheden verkend worden om die relatie met de sport verder uit te bouwen en meer samen te werken. Mogelijkheden waaraan gedacht kan worden:

1. Sportdag, sportevenement, competitie voor bedrijven.
2. Kennis aanbieden van bedrijven aan sportverenigingen.
3. Sportverenigingen als leerervaringsplaats voor stagiaires.
4. Te werkstelling mensen via werkplaats, dagbesteding, bij sportverenigingen.

6.3 Voorstellen versterken sportinfrastructuur

6.3.1 De buitensport

Gebruik gemeentelijke grond: Buitensportverenigingen hebben altijd de accommodatie op gemeentelijke grond staan. Hiervoor is in het verleden erfpacht of Recht van opstal vastgelegd. De huidige tarieven variëren van de symbolische € 0,45 (Fl 1.) tot enkele honderden Euro's per jaar. Het beleid is erop gericht om uiteindelijk iedere sportvereniging hetzelfde te laten betalen tenzij er bijzondere omstandigheden zijn die een ander tarief rechtvaardigen. Om erfpacht c.q. Recht van opstal vast te leggen is een gang naar de notaris noodzakelijk. Aanpassing van het erfrecht of recht van opstal heeft geen hoge prioriteit en zal op een geschikt moment ter hand worden genomen.

Behoeftte bepaling velden en banen: Van belang is dat de behoefte en de capaciteit van buitensportaccommodaties op elkaar afgestemd zijn. Daarbij wordt rekening gehouden met maatschappelijke ontwikkelingen en specifieke situaties per sportcomplex. Echter de gemeente blijft niet investeren in banen en velden die op de keper beschouwd niet nodig zijn.

Voor voetbal heeft de KNVB met instemming van de voetbalverenigingen de behoefte aan speel- en trainingsvelden in beeld gebracht. De conclusie van deze behoeftepeiling is dat er overcapaciteit bij voetbal is. Zie bijlage IV, tabel 21. Voor Korfbal en Hockey speelt dit vraagstuk op dit moment niet. Zie bijlage IV, tabel 23. Voor tennis zal het aanbod en de behoefte nog nader in beeld gebracht worden.

Verantwoordelijkheid van gemeente en sportverenigingen

Bij Korfbal, Hockey en Voetbal zijn de velden zijn in eigendom van de gemeente.

- De gemeente legt de velden aan en renoveert ze. De verenigingen betalen jaarlijks een huurbedrag voor het gebruik van de velden.
- De gemeente laat het periodiek en dagelijks onderhoud van het gehele sportcomplex over aan de sportverenigingen. In voormalig Lingewaai was dit tot nu toe niet het geval maar vanaf 2022 is dit conform voormalig Geldermalsen en Neerijnen. Op basis van het beschikbare budget wordt een jaarlijkse vergoeding bepaald. Zie hoofdstuk 7.

Kunstgras voetbalvelden liggen bij 7 voetbalverenigingen. Bij WNC ligt een door de vereniging zelf aangelegd veld van 0,4 groot. De voetbalverenigingen die nog geen kunstgras hebben wordt de kans geboden een kunstgrasveld te realiseren. Hierbij zij nadrukkelijk vermeld dat de betreffende verenigingen het moeten willen. In hoofdstuk 7 wordt hier verder op ingegaan.

Tennis: Omdat de tennisbanen in eigendom zijn van de tennisverenigingen ligt de verantwoordelijkheid voor de aanleg en vervanging van tennisbanen bij de verenigingen zelf en niet bij de gemeente. Dit leidt dan ook tot een andere taakverdeling tussen de gemeente en de tennisverenigingen.

- Wanneer een tennisvereniging een baan renoveert conform het hierna te noemend DMOP zal de gemeente een bijdrage verlenen die gelijk is aan Korfbal, Hockey en Voetbal.
- Voor het beheer en onderhoud van de tennisbanen is ook gelijkstelling zijn de tennisverenigingen in zijn geheel verantwoordelijk.

Ruiterverenigingen: Voor de ruiterverenigingen geldt ook dat die de verantwoordelijkheid blijven dragen voor de aanleg, beheer en onderhoud van de buitenbakken. In het kader van de harmonisatie zal aan de ruiterverenigingen een bijdrage worden verstrekt voor het beheer en onderhoud van de buitenbakken.

Overige buitensport: De fietscrossvereniging Geldermalsen blijft een bijdrage voor het beheer en onderhoud ontvangen en de motorcrossvereniging Geldermalsen ontvangt dat vanwege de te betalen huur aan de AVRI.

Clubgebouw en kleedkamers: De gemeente draagt geen verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van clubgebouwen en kleedkamers. De daarmee gepaard gaande lasten dienen de sportverenigingen zelf op te brengen.

De gemeente kan in bepaalde situaties in samenwerking met de stichting Waarborgfonds Sport garant staan voor leningen die sportverenigingen bij een bank willen aangaan om hun clubgebouw te verbeteren. Wanneer sportverenigingen hun clubgebouw en kleedkamers willen renoveren of vernieuwen dan verleent de gemeente altijd medewerking (bestemmingsplan, vergunningen et cetera).

Tabel 2 Overzicht kosten sportbanen en -velden		
<i>Renovatie per baan en veld</i>	Kosten (incl. BTW)	Termijn vervanging
Renovatie kunstgras voetbal	€ 375.474	12 jaar
Onderhoud grasveld voetbal	€ 9.875	7 jaar
Renovatie grasveld voetbal	€ 27.018	30 jaar
Renovatie Hockey	€ 251.310	10 jaar
Renovatie Korfbal (één veld)	€ 208.892	12 jaar
Renovatie tennis kunstgras	€ 19.498	12 jaar
Renovatie tennis gravel	€ 20.045	12 jaar
<i>Onderhoud baan en veld</i>	Kosten	Termijn onderhoud
Kunstgras voetbal	€ 10.790	Jaarlijks
Gras voetbal	€ 16.154	Jaarlijks
Kunstgras Korfbal	€ 7.260	Jaarlijks
Kunstgras waterveld Hockey	€ 11.800	Jaarlijks
Tennisbanen	€ 5.445 – € 9.075	Jaarlijks

Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMOP): Voor korfbal, hockey, tennis en voetbal is een DMOP opgesteld. Op basis daarvan is het kwaliteitsniveau van de sportbanen en -velden bepaald. In de periode 2022-2051 is per baan en veld aangegeven welke activiteit per jaar dient plaats te vinden. Door van het DMOP uit te gaan wordt ieder grasveld, gravelbaan, kunstgrasbaan en -veld en kunstgraswaterveld hetzelfde behandeld. Vervolgens maakt het DMOP duidelijk wat diverse werkzaamheden kosten. Kosten die zijn bepaald op basis van ervaringscijfers. Zie ook bijlage IV, tabel 24 en 25.

2051 is ver weg, daarom is uitgegaan van de periode 2022-2033. Op basis van deze periode wordt het volgende bepaald. Zie tabel 2.

- Een jaarlijkse keuring van de velden en banen. Dit zorgt ervoor dat de kwaliteit van de banen en velden gewaarborgd blijft.

- Het voldoen aan de zorgplicht, dat wil zeggen dat de infill (rubber, kurk et cetera) van de kunstgrasvelden niet buiten het veld terecht mag komen. Hierover worden met de verenigingen afspraken gemaakt.
- Het voorkomen dat onkruidbestrijdingsmiddelen worden toegepast.
- Het bepalen van welke werkzaamheden ieder jaar dienen te worden verricht. Een baan of veld kan, afhankelijk van de speelintensiteit, korter of langer meegaan.
- Gemeente en betrokken verenigingen overleggen jaarlijks over de te nemen maatregelen op grond van het DMOP.
- In de tabellen 2 en 8 zijn de termijnen en de kosten van de renovatie, de jaarlijkse onderhoudskosten en de jaarlijkse huurtarieven van de banen en velden aangegeven. Hierbij moet opgemerkt worden dat als verenigingen deze werkzaamheden (gedeeltelijk) zelf doen dit aanmerkelijk goedkoper kan. Immers in de genormeerde ramingen zitten posten zoals risico, onvoorzien en winst.
- Vanwege de omvang van het DMOP-rapport is dit niet in de bijlage van deze Kadernota opgenomen maar is het los daarvan bij te voegen.

Overeenkomsten: Afspraken tussen de gemeente en diverse sportverenigingen betreffende beheer en onderhoud, medegebruik en vergoedingen zijn op verschillende wijze vastgelegd. Of zelfs in het geheel niet.

In een bruikleenovereenkomst 2022 worden de uitkomsten van de harmonisatie tussen de gemeente en de sportverenigingen vastgelegd. Dit heeft tot gevolg dat er actuele bruikleenovereenkomsten zijn en voor alle partijen duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is.

6.3.2. De binnensport

Met betrekking tot de binnensportaccommodaties zijn er drie eigenaren en drie exploitanten. Zie tabel 3.

1. De gemeente heeft twee sportzalen (het Klokhuis en de Burcht) en zes gymzalen (Leliestraat, Oranje Nassaustraat, de Rietput, de Koeldert, de Poort en de Keijzershof) in eigendom. Vier van de zes gymzalen exploiteert de gemeente zelf. De andere accommodaties door een stichting of vereniging.
2. Stichtingen en verenigingen hebben een sporthal en zeven gymzalen in eigendom en exploiteren ze ook.
3. Een bedrijf, Laco recreatie B.V. heeft een sporthal en een zwembad in eigendom en exploiteert beide accommodaties.

Tabel 3. Overzicht binnensportaccommodaties						
<i>Sporthal</i>	Plaats	Bouwjaar	Eigenaar	Exploitant	Opp/m2	Afmeting
De Randhorst	Geldermalsen	1989	LACO		1056	44x24x7
De Wiel	Asperen	2014	Stichting De Wiel		1080	45x24x7
<i>Sportzaal</i>						
Klokhuis	Beesd	2011	Gemeente	St.Klokhuis	616	28x22x7
Burcht Haeften	Haafden	2013	Gemeente	St.Burcht v.	448	28x16x7
<i>Gymzaal</i>						
't Duifhuis	Deil	1973	St. dorps huis 't Duifhuis		190	19x10x4
Tricht	Tricht	1976/2015	St. dorps huis Tricht		200	20x10x5,5
Leliestraat	Geldermalsen	1980	Gemeente		252	21x12x5,5
Oranje-Nassau	Geldermalsen	1982	Gemeente		252	21x12x5,5
Meteren	Meteren	2013	Gemeente	Dorps huis	308	22x14x5,5
Keijzershof	Opijnen	2006 renov	Gemeente	Dorps huis	294	21x14x5,5
Huis Op Hemert	Ophemert	2013	Gemeente	St. Huis op Hemert		
De Koeldert	Waardenburg	1982	Gemeente		200	21x12x5,5
Toevershof	Varik	1968	St. dorps huis Toevershof		162	18x9x5
Biskamp	Hellouw	1977	St. Dorps huis Hellouw		252	20x10x5
De Poort	Herwijnen	1991/ 2017	Gemeente	Exploitant	252	21x12x5,5
Rietput	Heukelum		Gemeente		236	20x12x5,5
De Koels	Vuren	1982/ 1997	St. De koels		286	22x13x7

Verbeteringen accommodaties: De binnensportaccommodaties zijn enerzijds de laatste jaren vernieuwd zoals De Wiel, Het Klokhuis, de gymzaal De Poort, de Burcht van Haeften, Huis Op Hemert en dorps huis Meteren.

Anderzijds zijn er ook sterk verouderde accommodaties zoals de sporthal Randhorst en het zwembad (Laco Recreatie B.V.) en de in gemeentelijke eigendom zijnde gymzalen in Geldermalsen en Waardenburg. De gymzalen die onderdeel zijn van dorps huizen verschillen ook sterk qua functionaliteit en ouderdom. Hier ligt echter de verantwoordelijkheid voor de gymzalen bij de besturen van de stichtingen of verenigingen.

Het voornemen is om een Integraal Kind Centrum (IKC) Jan Harmenshof Oranje Nassau te bouwen. Bij de realisatie van dit plan zal de gymzaal Oranje-Nassau plaatsmaken voor een nieuwe gymzaal in het IKC.

Vanuit het perspectief van de sport is het moderniseren van sportaccommodaties wenselijk. Binnensportaccommodaties dienen aan de eisen des tijds te voldoen. Voor de (middel) lange termijn zal een integrale afweging dienen plaats te vinden waarbij naast sport dorps huizen en onderwijs belanghebbers zijn. De komende periode zal onderzocht worden op welke wijze het accommodatiebeleid vorm kan krijgen en dat recht doet aan de belangen van dorps huizen, onderwijs en sport.

Sporthal de Randhorst wordt over het algemeen goed gebruikt. Deze sporthal is in de jaren tachtig gebouwd. Qua functionaliteit is de sporthal nog redelijk te noemen maar het gebouw raakt gedateerd. De gemeente heeft een overeenkomst gesloten met Laco recreatie B.V. welke in 2025 afloopt. De behoefte aan een sporthal is groot omdat er veel structurele huurders (sport) gebruik van maken. Over de toekomst van de sporthal de Randhorst zullen afspraken met Laco gemaakt moeten worden. Zie ook paragraaf 6.3.3 in dit hoofdstuk.

Verder speelt ook verduurzaming van gemeentelijke accommodaties een rol.

Tarieven accommodaties: In hoofdstuk 7, tabel 4. zijn de huidige tarieven per uur gebruik binnensportaccommodaties aangegeven. Omdat de gemeente niet over de tarieven gaat van bedrijven, stichtingen en verenigingen kan een harmonisatie van de tarieven maar in beperkte mate plaatsvinden. De tarieven voor de gemeentelijke accommodaties lopen ook uit een. Zie bijvoorbeeld de gymzaal aan de Leliestraat en de Koeldert in Waardenburg.

In tabel 4 is een voorstel voor een gedeeltelijke harmonisatie opgenomen.

Subsidie gebruik Accommodaties: Sportverenigingen krijgen nu van de gemeente een subsidie. Er zijn echter verschillende subsidies. Een bedrag per jeugd lid of een bedrag per gebruikt uur.

Voorgesteld wordt om de nieuwe subsidie binnensport op basis van het aantal leden verder in te richten. Dan is voor iedereen de grondslag van de subsidie helder en eenvoudig te hanteren. Zie de uitwerking hiervan in hoofdstuk 7.

De subsidieregels bepalen uiteindelijk wie wel en wie niet voor een binnensportsubsidie in aanmerking komt. Gekozen is voor de volgende sporten: Badminton, Duikvereniging, Gymnastiek/turnen, Martial Arts, Omniverenigingen, Tafeltennis en Volleybal. Het betekent dat alle gymnastiekverenigingen hetzelfde recht hebben op deze subsidie. Niet genoemde takken van binnensport zijn dus uitgesloten van deze subsidie. Verder wordt voorgesteld om een post incidentele binnensportsubsidies in te richten. Incidentele aanvragen door beweeg- en sportaanbieders kunnen uit deze pot een bijdrage ontvangen. Incidentele aanvragen kunnen uiteindelijk ook structurele subsidies worden.

Sportstichting De Wiel: Door het wegvallen van de OZB-compensatie, voor sport alleen in de voormalige gemeente Lingewaal, gaat er een daadwerkelijk tekort in de exploitatieopzet ontstaan waardoor op termijn de continuïteit van de sportstichting in gevaar komt. Daarvoor worden diverse oorzaken genoemd:

- Tijdens de realisatiefase van de sportaccommodatie, bleek de beoogde 1 mln. Euro van de provincie niet haalbaar te zijn (uiteindelijk is nog 100.000 Euro ontvangen).
- Dit is opgelost door de beoogde inkomsten in de exploitatiebegroting met 13.000 te verhogen (extra sponsoring en extra verhuur) en de beoogde kosten met 12.000 euro te verlagen (minder schoonmaak- en onderhoudskosten).
- In 2017 kwam de aanslag OZB die verrassend hoog was. Een degelijk bedrag (nu zo'n 8500 Euro) was niet geheel in de exploitatiebegroting voorzien. Daarmee ontstond een tekort in de exploitatiebegroting van enkele duizenden Euro's.
- Op 1 januari 2018 zegde SKCN (buitenschoolse opvang) de huur op; dit verhoogde het tekort met 5000 Euro per jaar.
- Op 1 januari 2019 werd de BTW-regeling aangepast (sportbesluit). Dit verhoogde het tekort met 2500 Euro per jaar.

De sportstichting De Wiel wijst erop dat zonder de bijdrage van 8500 Euro er ook een daadwerkelijk tekort ontstaat.

6.3.3. Het zwembad

De gemeente West Betuwe kent één binnenzwembad 'Het Wiel', gelegen in de kern van Geldermalsen. Eind jaren negentig van de vorige eeuw heeft de voormalige gemeente Geldermalsen besloten het zwembad te privatiseren. Laco Recreatie B.V. is sindsdien eigenaar van de grond, inclusief parkeerplaatsen, en de opstal, het zwembad. De gemeente en Laco hebben een overeenkomst gesloten die in 2025 afloopt.

Het bad kent een zweminstructiebad, een 25m zwembassin met 5 banen, een kinderbadje, een whirlpool, een stoombad en een sauna. Het heeft een eigen kantine met bijbehorende voorzieningen. Er is een klein buitenterras nabij het kinderbad maar gescheiden van de kantine.

Het zwembad dateert uit de jaren zeventig van de vorige eeuw. Al hoewel het zwembad nog steeds functioneel is wordt de noodzaak tot een grondige renovatie zichtbaar.

Het zwembad kent drie belangrijke functies.

- Zwemles.** Laco als exploitant verzorgt zelf het geven van zwemlessen.
- Gebruik verenigingen:** Zwemvereniging Olympia is hoofdgebruiker en traint in het bad en organiseert zwemwedstrijden. Duikvereniging Piranha houdt er duik oefeningen, geeft snorkelles en organiseert onderwater hockey.
- Recreatief zwemmen:** Dit varieert van baantjes trekken tot het gebruik maken van de sauna. Er is een stoeltjeslift zodat minder validen ook gebruik kunnen maken van het zwemwater.

Voor de gemeente is de centrale vraag of en hoe de afspraken na 2025 eruit komen te zien. Voorgesteld wordt het volgende.

De gemeente West Betuwe en Laco Recreatie B.V. gaan in 2022 met elkaar in gesprek om te zoeken naar een goede en duurzame oplossing om te komen tot een continuering van de zwemmogelijkheden en deze te up graden naar de huidige eisen en wensen.

Dat dit in combinatie gaat met de sporthal De Randhorst behoeft geen nadere toelichting.

6.3.4. Duurzaamheid

Veel sportverenigingen, in het bezit van een eigen clubgebouw, hebben verduurzamingsmaatregelen getroffen. Zonnepanelen en LED verlichting zijn de meest getroffen maatregelen. Verdergaande maatregelen blijken in de praktijk op meer weerstand te stuiten. De bouwkundige constructie, de complexiteit van apparatuur (warmte/luchtpomp), de aanwezigheid van asbest en het ontbreken van financiële middelen worden vaak gehoord.

Maar de maatschappij heeft de komende jaren een grote duurzaamheidsopgave. Verder kijken dan individuele energiemaatregelen en zoeken naar een meer integrale, duurzame, circulaire, energie neutrale en klimaat adaptieve inrichting van de buitenruimte blijft een uitdaging.

De huidige sportcomplexen kunnen door hun veelal forse omvang een grote bijdrage leveren in deze duurzame leefomgeving. Door een groene inrichting dragen ze bij in het verkoelen van warmtegevoelige gebieden. Door gebruik te maken van de natuurlijk gradiënt kunnen (tijdelijke) waterbergingen bijdragen in het voorkomen van wateroverlast in naastgelegen meer stedelijke gebieden. Deze maat-

schappelijke opgave vragen een meer integrale kijk en samenhang tussen verschillende functies (objecten) en kwetsbare gebieden.

6.4 Voorstellen bewegen en sporten in de openbare ruimte

Bewegen en sporten in de openbare ruimte: Bewegen en sporten is in. Het maakt je fit en gezond. Als je fit en gezond bent heeft dat een positieve invloed op diverse zaken in het leven. Bewegen en sporten kent een rijk scala van activiteiten. Gemakshalve wordt een onderscheid gemaakt tussen anders georganiseerde en niet georganiseerde bewegen en sporten.

De anders georganiseerde sport kenmerkt zich enerzijds door commerciële bedrijven en personen. Fitness- of sportschool is daar een voorbeeld van. Daarnaast zijn er talloze personen, eenmansbedrijven (ZZP'ers) die bewegen en sport aanbieden. Denk aan de voetbalschool, aan yoga- en danslessen. Anderzijds vormen zich groepjes sporters die gezamenlijk sporten zoals hardlopen, fietsen of roeien. Niet gebonden, onderling worden afspraken gemaakt over wie wat doet. Vaststaat dat de anders georganiseerde sport een enorme groei heeft doorgemaakt.

De niet georganiseerde sport kenmerkt zich door een sterk individualistische, niet gebonden inslag. Wanneer de behoefte ontstaat om te bewegen en/of te sporten doet men dat. Wandelen, hardlopen, fietsen is het meest voorkomende. Maar een partijtje voetbal spelen in een park, of een trimparcours afwerken kan ook.

De rol van de lokale overheid staat hier op een grotere afstand in vergelijking met de buiten- en de binnensport. Maar dat betekent niet dat de gemeente deze ontwikkelingen links laat liggen.

De volgende voorstellen worden gedaan.

1. Aansluiting bij de voorstellen uit de nota Recreatie en Toerisme ten aanzien van fietspaden (inclusief mountainbike), wandelpaden en ruiterspaden wordt voorgesteld. Kijken naar mogelijkheden voor verbeteren en/of creëren van nieuwe routes wordt voorgestaan.
2. Onderzoeken waar de veiligheid kan worden verbeterd.
3. Nagaan waar fitness route kan worden aangelegd. Al wandelend of hardlopend worden langs een route diverse mogelijkheden geboden om oefeningen te doen. "De fitstraat van West Betuwe"
4. Bezien of fitness voor ouderen gecombineerd kan worden met speelruimten. Ouders en kind kunnen dan gelijk activiteiten verrichten. Zie ook kadernota Speelruimtebeleid.
5. Onderzoeken waar een steiger langs het water kan dienen voor vissen door minder validen.
6. In overleg met het waterschap bezien of (betere) zwemmogelijkheden te creëren zijn langs de Linge.
7. Stimuleren activiteiten en evenementen in de openbare ruimte.

Dit kan niet allemaal tegelijk. Voorgesteld wordt dan ook om ieder jaar, van 2022-2026, een project te realiseren zoals hierboven in de zes punten is genoemd.

6.5 Voorstellen stimuleren samenwerking en multifunctionaliteit.

Samenwerking: Samenwerking tussen sportorganisaties en met andere maatschappelijke organisaties zoals scholen en het bedrijfsleven leidt tot versterking van de sport maar ook de leefbaarheid en sociale binding in de kernen van de gemeente. Zeker als kleine sportverenigingen door het wegvallen van de jeugd en vrijwilligers onder druk staan en de verwachting is dat dit de komende periode niet zal veranderen. Samenwerken behoeft niet alleen uit noodzaak plaats te vinden. Samenwerking kan ook zorgen voor ontmoeting en leren. Ervaringen kunnen worden uitgewisseld, kennis kan worden opgedaan. Waar mogelijk zal de gemeente meewerken om die samenwerking mogelijk te maken.

Multifunctioneel gebruik: Sportaccommodaties en het inrichten van de openbare ruimte gaat vaak gepaard met grote financiële uitgaven. Door de geografische situatie van de gemeente West Betuwe zijn sportverenigingen verspreid en gesitueerd in de kernen. Het gevolg is een lage bezettingsgraad van de sportaccommodaties. Sport en bewegen steeds op (nieuwe) afzonderlijke plaatsen ontwikkelen bevordert de sociale integratie niet. Anders gezegd het meervoudig gebruik van aanwezige sportvoorzieningen moet waar het mogelijk is worden bevorderd. Het multifunctionele gebruik kan worden gestimuleerd door:

- dat sportverenigingen andere sporten zelf ontwikkelen op de sportaccommodatie. Denk daarbij aan Padel bij tennis en beachvolleybal bij volleybalverenigingen;
- dat sportverenigingen andere activiteiten toelaten op tijdstippen dat ze zelf geen gebruik maken van de accommodatie;
- dat speelruimten, parken, openbaar water, scholen, dorpshuizen daar waar het kan worden betrokken bij het vergroten van bewegen en sporten;
- dat op termijn wordt bezien om diverse voorzieningen (cultuur, onderwijs, sociaal, sport) bijeen te brengen en een functie verkrijgen voor meerdere kernen.

Samenwerking en multifunctionaliteit sluit fusie van sportverenigingen niet uit. De toekomst zal uitwijzen of het samengaan van sportverenigingen leidt tot sterkere sportverenigingen die de gebruiker meer kunnen bieden maar in gevallen op grotere afstand van een kern gesitueerd zijn.

De gemeente wil samenwerking en multifunctionaliteit ondersteunen, ook in financiële zin als dat de samenwerking c.q. multifunctionaliteit nabij brengt.

Sportcluster: Aan de Randweg in Geldermalsen bevinden zich veel sportaccommodaties. Zowel buiten- als binnensportverenigingen zijn daar gehuisvest. Onderzocht wordt of samenwerking en multifunctionaliteit op deze locatie verder versterkt kan worden. Dat kan in de toekomst door uitbreiding, van een nieuw zwembad, nieuwbouw van de sporthal en andere maatschappelijke voorzieningen. Er zijn opties van het onderzoeken waard. Het kan ook door georganiseerde sport met niet georganiseerde sport met elkaar te verbinden.

Sportboulevard te Hardenberg

Enkele denkbare opties zijn:

- Nieuwbouw/renovatie van het zwembad en de sporthal op de Laco locatie Randweg;
- Multifunctioneel gebruik van de grasstrook tussen KV Animo en de Tielerweg. Berging water, IJSbaan, fitness, skatebaan, voetbal en dergelijke;
- Beachvolleybal naast het terrein van KV Animo;
- Aandacht voor gezamenlijk gebruik van voorzieningen;
- Aandacht voor duurzaamheid, een energie neutrale inrichting.

Het idee van een sportcluster zou eventueel ook op een andere locatie gerealiseerd kunnen worden. Genoemde locaties zijn Burgemeester Roosevelt van de Venlaan, Provinciale weg oost, Meersteeg, locatie bij de Veiling? Nadeel van deze mogelijke locaties is dat bestaande sportaccommodaties verplaatst dienen te worden als een integraal sportconcept wordt nagestreefd.

Voorgesteld wordt om in een werkgroep deze gedachte verder uit te werken in mogelijkheden en onmogelijkheden.

6.6 Voorstellen bevorderen zelfredzaamheid van sportverenigingen.

Beweeg- en sportaanbieders en individuele sporters bepalen zelf op welke wijze zij inhoud willen geven aan het bedrijven van bewegen en/of sporten. Passende contributies en zelfredzaamheid zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. Leden c.q. deelnemers van beweeg- en sportaanbieders zijn vaak ook actief als vrijwilliger. Daar waar mogelijk ondersteunt de gemeente het vrijwilligerswerk om sporten mogelijk te maken. Inkomsten kunnen vergroot worden door fondswerving, baractiviteiten als dat mogelijk is, subsidies aanvragen bij maatschappelijke organisaties en andere activiteiten.

De lokale overheid wil en kan niet in de plaats treden van sportverenigingen en individuele sporters als het om organisatie, financiën en dergelijke gaat.

Door diverse maatschappelijke ontwikkelingen treden situaties op dat ondersteuning van de gemeente wenselijk en vereist is. Dat kan op diverse manieren.

- Kennisoverdracht.
- Verlenen vergunningen, doorlopen ruimtelijke procedures,
- Het beschikbaar stellen van grond.
- Het in stand houden van sportaccommodaties door groot onderhoud te blijven verrichten.
- Het vaststellen van maatschappelijke tarieven ten aanzien van het gebruik van sportaccommodaties.

- Het sluiten van een verzekering voor vrijwilligers in de gemeente West Betuwe.
- Implementatie van landelijke wet- en regelgeving.

Veel van deze activiteiten doet de gemeente West Betuwe nu al. De gemeente zal in overleg met beweeg- en sportaanbieders blijven inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen.

In het vrijwilligersprogramma West Betuwe wordt de hierboven genoemde ondersteuning uitgewerkt langs de lijnen van Waarderen, Vinden en verbinden, Ondersteunen en deskundigheidsbevordering.

7 HARMONISATIEVOORSTELLEN

In hoofdstuk 6 zijn de kaders, het beleid geschetst voor zes beweeg- en sportdoelstellingen. Per doelstelling worden de consequenties van de beweeg- en sportharmonisatie in dit hoofdstuk duidelijk gemaakt. Hierbij is steeds sprake van een nuloptie (budgettair neutraal) en een plus-optie. De plus-optie is op verzoek van de raad uitgewerkt. Zie de aangenomen motie in bijlage III.

7.1 Verhogen beweeg- en sportparticipatie

Nuloptie € 0 Plusoptie € 25.000

Voor de periode 2022-2026 is er € 25.000 per jaar meer beschikbaar om beweeg en sportactiviteiten op touw te zetten om in de gemeente West Betuwe de participatiegraad te verhogen, dat wil zeggen meer inwoners van de gemeente West Betuwe gaan bewegen en sporten. Met een incidentele bijdrage kan een structureel effect teweeggebracht worden. Een bijdrage hoeft niet structureel te zijn.

Met beweeg- en sportaanbieders en maatschappelijke organisaties worden activiteiten ontwikkeld die hierop gericht zijn. Nogmaals het gaat om inwoners die nog niet of onvoldoende bewegen en sporten. De uitdaging is dan ook om deze inwoners met passende acties en activiteiten te bereiken en te motiveren. Na 3 jaar kan het effect van dit beleid worden geëvalueerd. Dit geldt ook voor voorstel 7.2.

7.2 Deelname maatschappelijke vraagstukken

Nuloptie € 0 Plusoptie € 25.000

Voor de periode 2022-2026 is er € 25.000 per jaar beschikbaar voor maatschappelijke projecten gericht op gezondheid, inclusie, preventie en dergelijke. Beweeg- en sportaanbieders in samenwerking met maatschappelijke organisatie kunnen hieraan uitvoering geven. Het gaat hierbij niet om bestaande of lopende projecten. Met een incidentele bijdrage kan een structureel effect teweeggebracht worden. Een bijdrage hoeft niet structureel te zijn.

Een maatschappelijke activiteit kan tevens leiden tot meer beweeg- en sportparticipatie maar dat hoeft niet. Iemand kan sporten maar te zwaar zijn. Iemand beweegt maar wil dit in groepsverband doen (inclusie). Iemand sport maar wil actief (werkzaam) zijn bij een beweeg- of sportaanbieder. Andersom is gaan bewegen of sporten niet maatschappelijk omdat inclusie, onderwijs, sociale binding, werk en zorg niet speelt.

7.3 Sportinfrastructuur versterken

Nuloptie € 0 Plusoptie € 151.778

In tabel 11 is dit bedrag onderverdeeld in diverse posten. Hieronder volgt een nadere toelichting.

7.3.1 De binnensport

Tarieven binnensportaccommodaties: In tabel 6 is aangegeven om de gemeentelijke tarieven voor maatschappelijk gebruik van de gymzalen op € 15 per uur te stellen. Eerder is door het college het tarief voor incidentele en commerciële activiteiten op € 22 per uur gesteld. Op de tarieven van de andere binnensportaccommodaties heeft de gemeente geen zeggenschap. Dit betekent dat het tarief van

gymzaal de Koeldert in Waardenburg nagenoeg gelijk blijft, de gymzalen in Geldermalsen licht stijgen en de gymzalen in Herwijnen en Heukelum verdubbelen.

Tabel 4. Tarieven Binnensportaccommodaties West Betuwe

Sportaccommodatie	Plaats	Exploitant	Harmonisatie	Zaal per uur	Zaaldeel
Sporthal de Randhorst	Geldermalsen	Laco Recreatie B.V.		€ 61,10	€ 29,70
Sporthal de Wiel	Asperen	St. De Wiel		€ 60,00	€ 21,50
Sportzaal het Klokhuis	Beesd	St. Beheer Klokhuis		€ 37,50	€ 27,50
Sportzaal Burcht van Haeften	Haafden	St. Kulturhus Haafden		€ 21,70	€ 8,65
Gymzaal 't Duifhuis	Deil	St. 't Duifhuis		€ 9,00	
Gymzaal Tricht	Tricht	Ver. Tricht		€ 45,00	dagdeel
Gymzaal Lelystraat	Geldermalsen	Gemeente	€ 15	€ 12,00	
Gymzaal Oranje Nassaustraat	Geldermalsen	Gemeente	€ 15	€ 12,00	
Gymzaal Meteren	Meteren	St. Meteren		€ 17,50	*
Gymzaal Keijzershof	Opijnen	St. Gemeenschaps-huis		€ 35,00	#
Gymzaal De Biskamp	Hellouw	St. de Biskamp			
Gymzaal Huis Op Hemert	Ophemert	St. Kulturhus		€ 30,00	
Gymzaal De Koels	Vuren	St. De Koels			
Gymzaal de Poort	Herwijnen	Exploitant	€ 15	€ 7,50	
Gymzaal de Koeldert	Waardenburg	Gemeente	€ 15	€ 15,52	
Gymzaal de Rietput	Heukelum	Gemeente	€ 15	€ 7,50	
Gymzaal Toevershof	Varik	St. Toevershof		€ 16,14	
Zwembad	Geldermalsen	Laco Recreatie B.V.		€ 110,95	
* € 17,50 eerste uur en € 15 opeenvolgende uren. # € 15 per uur voor twee of meer uren gebruik					

Subsidie binnensportverenigingen: Zoals eerder geconstateerd zijn de subsidies voor de binnensport in de drie voormalige gemeenten op zeer uiteenlopende grondslagen gebaseerd. Zie ook hoofdstuk 4. Dat maakt het harmoniseren van deze subsidies niet eenvoudig. Een belangrijk uitgangspunt hierbij was dat de harmonisatie budgettair neutraal dient plaats te vinden. Het in 2021 beschikbare budget voor subsidies aan binnensportverenigingen bedraagt € 42.000. Zie tabel 5. De exploitatiebijdragen aan Laco Recreatie BV en Sportstichting De Wiel vallen hierbuiten. Voor de subsidie binnensport zijn de volgende uitgangspunten gekozen.

Tabel 5 Overzicht binnensportsubsidies en exploitatiebijdragen.

Budget verenigingen	€ 25.045		
Budget voor incidentele aanvragen	€ 2.747	Stichting De Wiel	€ 74.115
Zwemverenigingen Olympia	€ 11.559	Laco Recreatie BV Zwembad	€ 56.728
Duikvereniging Piranha	€ 2.649	Laco Recreatie BV Sporthal	€ 56.728
Budget subsidies 2021	€ 42.000	Exploitatiebijdrage 2021	€ 187.571

- De primaire grondslag voor het verlenen van de binnensportsubsidie is het aantal leden.
- Er dient een budget over te blijven om incidentele subsidieaanvragen te kunnen honoreren. Hiermee wordt flexibiliteit betracht. Op niet voorziene c.q. nieuwe ontwikkelingen kan worden ingespeeld.

Tabel 6 Verdeelmodel subsidies binnensport

		2021	2021	2022-1	2022-2	2022-3
2021				Lid	Lid	Bedrag
Vereniging	Subsidie	Zaalhuur	Leden	€ 20,00	€ 31,00	Maximaal
Badmin Wammes Asperen	€ 1.971	€ 10.665	65	€ 1.300	€ 2.015	€ 2.015
Badminton Herwijnen	€ 757	€ 3.000	49	€ 980	€ 1.519	€ 1.519
Gymver. Wilskracht	€ 2.531	€ 3.192	86	€ 1.720	€ 2.666	€ 2.666
Omniver. S.V. de Waal	€ 2.562	€ 8.040	154	€ 3.080	€ 4.774	€ 4.771
Gymver. AGO Ophemert	€ 1.220	€ 5.724	37	€ 740	€ 1.147	€ 1.147
Gymver. Sylvia	€ 1.983	€ 4.100	64	€ 1.280	€ 1.984	€ 1.984
Gymver. Kunst/Vliegwerk	€ 976	€ 5.70	48	€ 960	€ 1.488	€ 1.448
Gymver. WHV Asperen	€ 1.556	€ 2.388	45	€ 1.600	€ 1.395	€ 1.395
Gymver. ODI	€ 2.631	€ 6.620	80	€ 1.600	€ 2.480	€ 2.480
Gymver. Olympia	€ 1.347	€ 7.774	150	€ 3.000	€ 4.650	€ 4.041
Gymver. OS0 Tricht	€ 240	€ 2.390	70	€ 1.400	€ 2.170	€ 720
Gymver. Marjool Deil	€ 200	€ 567	95	€ 1.900	€ 250	€ 250
Kor. Krijgskunsten	€ 671	€ 2.200	32	€ 640	€ 992	€ 992
SVO Beesd	€ 1.350	€ 14.796	175	€ 3.500	€ 5.425	€ 4.050
Tafeltennis Batua Tricht	€ 240	€ 1.315	23	€ 460	€ 250	€ 250
Volley WHV Asperen	€ 1.198	€ 30.308	179	€ 3.580	€ 5.549	€ 3.594
Volley Go97 Geldermalsen	€ 837	€ 13.882	150	€ 3.000	€ 4.650	€ 2.511
Volley DVC68 Deil	€ 248	€ 1.700	50	€ 1.000	€ 1.550	€ 744
Volley Kwiek Haaften	€ 823	€ 12.000	97	€ 1.940	€ 3.007	€ 2.910
Zwemvereniging Olympia	€ 11.559	€ 40.891	225	€ 4.500	€ 12.500	€ 12.500
Duikvereniging Piranha	€ 2.649	€ 9.333	100	€ 2.000	€ 3.000	€ 3.000
Subsidie zaalgebruik	€ 2.747			€ 1.820	€ 5.013	€ 5.013
Overig	€ 597					
Totaal afgerond	€ 42.000			€ 42.000	€ 68.474	€ 60.000

Rood = negatief tov 2021 Groen = vastgesteld bedrag Blauw is maximaal 3 keer verhoging

- De gebruikers van het zwembad zijn niet in het harmonisatievoorstel opgenomen. Er is maar één zwembad en een vergelijking met andere accommodaties is niet mogelijk. De negatieve consequenties voor met name de zwemvereniging worden te groot zoals model 2022-1 in tabel 6 laat zien.
- Enkele subsidienten zijn vanwege de kleine subsidieaanvraag op een bedrag van € 250. gesteld. Anders vallen in de harmonisatievoorstellen de herverdelingseffecten onevenredig groot uit. Zie bijvoorbeeld gymvereniging Marjool in model 2022-1 van tabel 6.
- Enkele verenigingen ontvangen in het vervolg geen subsidie meer omdat deze subsidie tot nu toe te uitzonderlijk is. Een subsidie aan een bridgevereniging impliceert dat tegen andere bridgeverenigingen geen nee gezegd kan worden. Dit kan budgettaire consequenties hebben. Dit laat onverlet dat incidentele subsidieaanvragen wel mogelijk blijven.

In de nuloptie is € 42.000 beschikbaar. Dit is het budget op basis van de begroting 2021. Het model 2022-1 laat zoals eerder opgemerkt grote herverdelingsverschillen zien.

In de plus-optie is het budget opgehoogd naar € 60.000. Het bedrag per lid is gesteld op € 31.-

De twee verenigingen die gebruik maken van het zwembad vallen buiten de grondslag € 31 per lid. De subsidiebedragen van 2021 zijn voor deze twee verenigingen iets verhoogd.

De ophoging van het budget van € 42.000 naar € 60.000 laat zien dat de negatieve herverdeeleeffecten tot aanvaardbare proporties is teruggebracht. Overgangsregelingen zijn hierdoor niet noodzakelijk.

Er doet zich echter een ander probleem voor, er ontstaan uitschieters inzake de positieve herverdeeleeffecten. In model 2022-2, tabel 6 is dat zichtbaar. Vervolgens is bepaald dat een vereniging maximaal driemaal het bedrag van 2021 in 2022 mag ontvangen. Zie model 2022-3 eveneens in tabel 6. Op deze wijze ontstaat een evenwichtige harmonisatie, herverdeling van middelen.

Om op termijn mogelijke correcties te kunnen plegen, zodat de harmonisatie eenvoudiger en eenduidiger wordt, zal na drie jaar, in 2025, de binnensportsubsidie opnieuw worden bezien.

Het hier gekozen harmonisatiemodel binnensport zal in het najaar 2021 in subsidieregels worden vervat. Op basis hiervan kunnen binnensportverenigingen een subsidie voor 2022 aanvragen.

Sportstichting de Wiel: Voor deze sportstichting wordt de jaarlijkse exploitatiebijdrage verhoogd met € 8.500. De exploitatie van de sporthal met aanpalende voorzieningen wordt gerund door vrijwilligers. De exploitatie van deze sportvoorziening dient gezond te blijven, zeker op de langere termijn. Met het stichtingsbestuur zullen nadere afspraken worden gemaakt over deze verhoging van de exploitatiebijdrage en welke tegenprestatie daar tegenover gesteld kan worden.

7.3 2 De buitensport

In hoofdstuk 6 is uiteengezet hoe de gemeente het beleid van de buitensport vorm wil geven. Voor de uitwerking naar harmonisatievoorstellen zijn drie uitgangspunten van belang.

1. Een kwantitatief beleid: Een aanbod van banen en velden dat is toegesneden op de aanwezige behoefte. Tabel 7 maakt duidelijk dat voor voetbal met ingang van 2022 men toe kan met 37,45 velden in plaats van 44,65. De situatie van 32,85 velden in 2031 ontstaat als iedere vereniging kunstgras heeft. Als gevolg van de kunstgrasvelden kan het aantal grasvelden verder teruggebracht worden.

Voorgesteld wordt om bij voetbal van 44,65 veld terug te gaan naar 37,45 veld. Op basis van de door de KNVB vastgestelde behoefte kunnen de verenigingen vooruit en leidt dit tot minder investeringen voor de gemeente West Betuwe en kunnen de betreffende verenigingen ook besparen op hun jaarlijkse uitgaven beheer en onderhoud. Voor tennis zal dit in nader overleg verder worden ingevuld. Voor Hockey en Korfbal speelt dit vraagstuk niet.

Als de verenigingen om wat voor een reden dan ook gebruik willen blijven maken van alle (overbodige) velden dan kan dit. Met de gemeente dienen hierover afspraken gemaakt te worden.

De bepaling van het aantal benodigde velden is niet statisch. Een afname of een groei van het aantal leden kan leiden tot minder of meer speel- en trainingscapaciteit. Indien dit zich voordoet kunnen gemaakte afspraken worden aangepast.

Tabel 7 Capaciteit en behoefte banen en velden			
Sport	Huidig	Situatie 2022	Situatie 2031*
Voetbal	44,65 veld	37,45 veld	32,85 veld
Hockey	2 kg waterveld	2	2
Korfbal	3 veld+2 mini	3+2	3+2
Tennis	36 banen	36	????

2. Een kwalitatief beleid: Op basis van de situatie in 2022, zie het overzicht in tabel 7 capaciteit en behoeften banen en velden wordt het DMOP uitgevoerd. Zo blijven banen en velden in een goede conditie om de sport naar behoren te kunnen beoefenen. Het opgestelde DMOP wordt gezamenlijk, de gemeente en de verenigingen, ten uitvoer gebracht. Voor Hockey, Korfbal en Voetbal gaan de verenigingen bijdragen in de kosten van de te plegen renovaties. Dit huurtarief is bepaald op 25% van de kosten. In tabel 8 is het huurtarief per veld aangegeven. Een aantal verenigingen heeft de afgelopen jaren bijgedragen in de aanleg van kunstgrasvelden. Het opleggen van het hier genoemde huurtarief zou een dubbel belasting betekenen. Daarom wordt het huurtarief pas gevraagd als een kunstgrasveld door de gemeente wordt gerenoveerd.

Deze huurinkomsten vloeien in de bestemmingsreserve sportaccommodaties. Naast deze inkomsten doteert de gemeente ieder jaar een bedrag in deze bestemmingsreserve. Uit deze bestemmingsreserve sportaccommodaties kunnen de benodigde investeringen op grond van het DMOP worden gedaan. In hoofdstuk 8 wordt van deze bestemmingsreserve nader aangegeven.

Tabel 8 Tarief banen en velden	
Investering door gemeente	Tarief vereniging 25%
Kunstgras Voetbal	€ 7.822
Grasveld Dutch Method	€ 353
Gras renovatie	€ 241
Grasveld totaal	€ 594
Kunstgras water Hockey	€ 6.283
Kunstgras Korfbal	€ 4.352

Tennisvereniging renoveert zelf	Bijdrage gemeente 75%
Tennis kunstgras	€ 14.623
Tennis Smashcourt	€ 15.341
Tennis Gravel	€ 15.033

3. Een gelijke verdeling: In het DMOP zijn de kosten berekend van kunstgras en gras voetbalvelden. In de periode 2022-2051 wordt circa € 9,3 mln. uitgegeven om de velden op niveau te houden. Van dit bedrag wordt circa € 6,9 mln. besteed aan kunstgrasvelden. Zijnde 7,4 kunstgrasvelden. Bij 7 voetbalverenigingen ligt geen kunstgras. Omdat kunstgras vele voordelen biedt ten opzichte van gras (intensiever en langer bespeelbaar) worden de voetbalverenigingen in de gelegenheid gesteld om wel of niet te kiezen voor kunstgras. De voetbalverenigingen in de gemeente West Betuwe worden hiermee gelijkwaardig behandeld.

In tabel 9 is een indicatieve planning aangegeven voor een nieuw aan te leggen kunstgrasveld en voor de te vervangen bestaande kunstgrasvelden.

WNC heeft zelf een 0,4 kunstgrasveld aangelegd en betaald. Voorgesteld wordt om daar uiteindelijk een heel kunstgrasveld van te maken. Vv Asperen heeft behoefte aan 3 speelvelden terwijl er maar 2 aanwezig zijn. Ruimte voor een derde veld is er niet. Door het trainingsveld in kunstgras aan te leggen ontstaat er meer speelcapaciteit. In 2030 zouden er dan 15,5 kunstgrasvelden voetbal kunnen liggen.

Of er uiteindelijk een kunstgrasveld wordt aangelegd bepaalt de voetbalvereniging zelf.

In tabel is een indicatie planning aangegeven. Daarmee is rekening gehouden om te bepalen of er ruimte is om de uitgaven hiervan te dekken uit de bestemmingsreserve sportaccommodaties. In de periode 2022-2033 is die ruimte er zoals in hoofdstuk 8 Financiën is aangegeven.

Tabel 9 Indicatieve planning kunstgrasvelden

ASH	2026	Nieuw ?	Herovina	2027	Nieuw ?
Asperen	2023	Vervanging	MVV'58	2029	Vervanging
Asperen	2030	Nieuw ?	Ophemert	3028	Nieuw ?
Beesd	2029	Vervanging	Rhelico	2029	Vervanging
DSS'14	2025	Nieuw ?	SVS'65	2022	Vervanging
GVV	2030	Vervanging	Tricht	2022	Vervanging
Haaften	2023	Nieuw ?	Vuren	2029	Nieuw ?
Heukelum	2024	Nieuw ?	WNC	2028	Nieuw of vervanging ?

Hockey: Van de zomer zijn twee kunstgraswatervelden aangelegd. Het seizoen 2021-2022 begint op twee nieuwe hockeyvelden. Renovatie vindt eens in de 10 jaar plaats omdat de levensduur van een waterveld enkele jaren korter is. Het huurtarief per kunstgras waterveld bedraagt € 6.035. Dit huurtarief start pas in 2031 omdat Hockeyclub Geldermalsen zelf voor 25% heeft bijgedragen in de kosten van de aanleg van de twee kunstgras watervelden.

Tennis: Het is de verantwoordelijkheid van de 8 tennisverenigingen om de tennisbanen te renoveren. Om in aanmerking te komen voor een gemeentelijke bijdrage is handelen conform het DMOP gewenst. De gemeentelijke bijdrage per tennisbaan is maximaal 75% van de kosten. Door de gemeente wordt geen huur geheven. De gemeente levert geen bijdrage in het beheer en onderhoud van de tennisbanen. Voor enkele tennisverenigingen betekent dit dat in 2022 deze subsidie komt te vervallen. Door als gemeente bij te dragen in de renovatiekosten voor 75% en een subsidie beheer en onderhoud te verstrekken zouden de tennisverenigingen in het kader van de harmonisatie wel erg rijkelijk beloond worden. Enkele tennisverenigingen zijn bezig om padelbanen op het tenniscomplex te realiseren. Deze padelbanen zijn in de harmonisatie buiten beschouwing gelaten.

Beheer en onderhoud sportvelden voetbal: In bijlage II, tabel 20 is een overzicht weergegeven inzake de financiële relatie tussen de gemeente en de voetbalverenigingen aangaande het beheer en onderhoud van de velden. Hierbij kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt.

1. De gemeente West Betuwe laat een aannemer jaarlijks onderhoud verrichten voor de voetbalverenigingen in voormalig Lingewaal. Dat vervalt nu en die kosten komen voor rekening van de voetbalverenigingen in voormalig Lingewaal.
2. Voetbalverenigingen die minder voetbalvelden nodig hebben kunnen besparen op de jaarlijkse lasten beheer en onderhoud van de velden.
3. Het model kunstgras brengt een kwalitatieve impuls voor de verenigingen met zich mee. Een vereniging die daarvoor niet kiest heeft natuurlijk ook de daarmee gepaard gaande lasten niet. Zoals al eerder opgemerkt het model kunstgras is geen verplicht uit te voeren model.
4. Een voetbalvereniging die besluit tot een kunstgrasveld en bijvoorbeeld in 2026 wordt aangelegd betaalt ook vanaf dat moment de huur.
5. De verenigingen Beesd, GVV, MVV, Rhelico hebben een eigen bijdrage betaald om de aanleg van een kunstgrasveld mogelijk te maken. Het huurtarief voor deze verenigingen gaat pas bij renovatie van het kunstgrasveld in.
6. Voor de aanleg van een kunstgrasveld bij vv Tricht is geen eigen bijdrage betaald. Na renovatie gaat het huurtarief in.

Tabel 20 verklaart het volgende. De subsidie die de voetbalverenigingen in 2021 hebben ontvangen is in een kolom weergegeven. Vervolgens is in 2022 nuloptie de subsidie aangegeven die de voetbalverenigingen per grasveld en kunstgrasveld krijgen. Op basis van het beschikbare budget van € 96.858 (begroting 2022). In kolom 2022 plus is het beschikbare budget verhoogd naar € 156.154. Het bedrag per grasveld en kunstgrasveld wordt dan hoger en de herverdeelde effecten positiever.

Korfbal: In de plusoptie is het bedrag verhoogd, mede gerelateerd aan de in het DMOP geraamde uitgaven. Deze zijn geraamd op € 6.000 per jaar.

Hockey: In de plus optie is het bedrag verhoogd, mede gerelateerd aan de in het DMOP geraamde uitgaven. Deze kosten variëren rond de € 10.000 per jaar.

Fiets- en motorsport: Deze structurele subsidies zijn in het kader van de harmonisatie en de plusoptie licht verhoogd.

	Veld	Subsidie 2021	Nuloptie	Plusoptie
Hockey	2	€ 4.000	€ 4.000	€ 5.000
Korfbal	3+2	€ 2.385	€ 2.385	€ 3.000
Fiets-motorsport	1	€ 10.382	€ 10.382	€ 11.000
Ruitersport	7	€ 685	€ 685	€ 3.500
Tennis	38	€ 10.655	€ 10.655	€ 0
Voetbal	37,45	€ 96.860	€ 96.860	€ 156.154
Totaal		€ 124.967	€ 124.967	€ 178.654

Ruitersport: In het kader van de harmonisatie zijn de verenigingen gelijkgetrokken door een bijdrage voor beheer en onderhoud per bak vast te stellen.

Tennis: Voor tennis wordt een bijdrage van 75% ingesteld ter dekking van renovatie van de tennisbanen. Om een onevenredige verhoging in de plusoptie te voorkomen wordt afgezien van een jaarlijkse bijdrage in het beheer en onderhoud.

Voetbal: Voor voetbal wordt een huurtarief gehanteerd dat tot 2021 alleen de voetbalverenigingen in voormalig Lingewaal kenden en de gemeente verricht tot en met 2021 het beheer en onderhoud zelf bij deze voetbalverenigingen. Mede vanwege de in het DMOP genoemde jaarlijkse onderhoudskosten is het budget voor de voetbalverenigingen in de plusoptie flink verhoogd.

In bijlage zijn de financiële consequenties per buitensportvereniging in een tabel weergegeven.

7.4 Bewegen en sporten in de openbare ruimte

Nuloptie € 0 Plusoptie € 50.000

Voorzieningen openbare ruimte: Voorgesteld wordt om gedurende 5 jaar, 2022-2026, per jaar € 25.000 beschikbaar te stellen voor het realiseren van projecten in de openbare ruimte. Zoals eerder vermeld in dit rapport kan het gaan om fiets- en wandelpaden, fitnessroutes, ruiterspaden of een vissteiger.

Zwemwater in de Linge, peddelsurfen en kanoën is ook genoemd door inwoners. Uitgangspunt hierbij is dat beweeg- en sportaanbieders, maatschappelijke organisaties en dorpsraden zelf met voorstellen komen en daar ook een eigen bijdrage aan gaan leveren.

Bevorderen beweeg- en sportactiviteiten en evenementen: In de gemeente West Betuwe worden al diverse evenementen georganiseerd zoals het Triatlon Deil en de Krakelingenloop. Ondersteuning middels een financiële bijdrage wordt voorgestaan voor huidige en nieuwe activiteiten en evenementen. Hiervoor wordt een bedrag van € 25.000 structureel voorgesteld. In de nota subsidieregels zal deze 'nieuwe' subsidie nader worden uitgewerkt. Het bevorderen van de sportparticipatie, vergroten sociale binding, aantal deelnemers en dergelijke zijn enkele belangrijke afwegingen.

7.5 Samenwerking en multifunctionaliteit ruimte

Nuloptie € 0 Plusoptie € 50.000

Dit éénmalige budget dat in 2022 beschikbaar wordt gesteld kan worden aangewend voor onderzoek en advies met betrekking tot de sporthal de Randhorst, het zwembad Het Wiel en de sportcluster zoals in hoofdstuk 6 zijn beschreven.

7.6 Versterken beweeg- en sportaanbieders

Nuloptie € 0 Plusoptie € 0

Dit is een reguliere taak van de gemeente. Denk daarbij aan bestemmingsplanprocedures, vergunningverlening en grond beschikbaar stellen. In de perspectievenbrief 2022-2026 van de gemeente West Betuwe wordt aandacht gevraagd voor de vrijwilligersproblematiek. Om de continuïteit van beweeg- en sportaanbieders te waarborgen zullen met name jongeren geënthousiasmeerd dienen te worden om bestuurs- en vrijwilligerstaken te gaan verrichten. Het vrijwilligersprogramma van de gemeente West Betuwe vormt het kader om hieraan te gaan werken.

8 FINANCIEN

Extra middelen plus-optie: De in hoofdstuk 7 voorgestelde plusoptie leidt tot de volgende extra uitgaven op de sportbegroting. In Tabel 11 is aangegeven dat plusoptie een structurele verhoging met zich meebrengt van € 158.278. Voor de binnensport € 26.500, voor de buitensport € 106.778 en voor activiteiten en evenementen € 25.000.

Een incidentele verhoging in de periode 2022-2026 vindt plaats door € 25.000 voor het verhogen van de beweeg- en sportparticipatie, deelname in maatschappelijke projecten van € 25.000 en voor projecten in de openbare ruimte van € 25.000. Voor onderzoek en advies sporthal De Randhorst, zwembad Het Wiel en de sportcluster wordt incidenteel € 50.000 gevraagd. De totale incidentele lasten bedragen € 125.000.

De huursom in voormalig Lingewaal vervalt als inkomstenpost op de begroting. Vanaf 2022 vloeit immers de huur van de verenigingen in de algemene bestemmingsreserve sportaccommodaties. Daarentegen voerde de gemeente voor de voetbalverenigingen onderhoudswerkzaamheden uit. Deze post van € 44.440 kan aangewend blijven worden. De in de begroting van 2021 aanwezige post 'jaarlijkse keuringen' had alleen betrekking op voormalig Geldermalsen en geldt nu voor de gehele gemeente.

Sportstichting De Wiel Asperen	€ 8.500	
Verhoging subsidie binnensport	€ 18.000	
<i>Structurele verhoging Binnensport</i>		€ 26.500
Extra uitgave beheer en onderhoud	€ 54.187	
Wegvallen huur voetbal vm Lingewaal	€ 71.031	
Inzet gemeentelijke middelen	- € 44.440	
Extra uitgaven keuringen	€ 20.000	
<i>Structurele verhoging buitensport</i>		€ 100.778
Activiteiten/evenementen		€ 25.000
<i>Structurele verhoging totaal</i>		€ 152.278
Beweeg- en sportparticipatie	25.000	

Deelname maatschappelijke projecten	25.000	
Projecten in de openbare ruimte	25.000	
<i>Verhoging 2022-2026 per jaar</i>		€ 75.000
Verhoging 2022		
Onderzoek, advies sporthal, zwembad, sportcluster		€ 50.000
<i>Verhoging totaal</i>		€ 125.000

Dekking afschrijving sportterreinen: Eind 2021 is er een bestemmingsreserve voor sportaccommodaties en die bedraagt € 2.023.032. Onderstaande tabel laat zien dat de bestemmingsreserve de komende 12 jaar voldoende is om de uitgaven conform het DMOP 2022-2051 buitensportaccommodatie te kunnen financieren.

Tabel 12 Dekking afschrijving sportterreinen zonder en met uitbreiding kunstgras			
<i>Zonder uitbreiding</i>	2022		2033
Saldo 31.12.2021	€ 2.109.313	Saldo 31/12/2-21	€ 1.989.694
Dotatie 2022	€ 249.009	Dotatie 2033	€ 249.009
Huurinkomsten	€ 33.316	Huurinkomsten	€ 89.343
Uitgaven oud	-€ 87.656	Uitgaven oud	-€ 87.656
Uitgaven nieuw	-€ 22.950	Uitgaven nieuw	-€ 412.052
Saldo 31-12-2022	€ 2.281.032	Saldo 31.12.2033	€ 1.828.338
<i>Met uitbreiding</i>			
Saldo 31.12.2021	€ 2.109.313	Saldo 31.12.2032	€ 986.561
Dotatie 2022	€ 249.009	Dotatie 2033	€ 249.009
Huurinkomsten	€ 25.497	Huurinkomsten	€ 151.698
Uitgaven oud	-€ 87.656	Uitgaven oud	-€ 87.656
Uitgaven nieuw	-€ 22.950	Uitgaven nieuw	-€ 660.041
Saldo 31-12-2022	€ 2.273.213	€ 639.751	

In tabel 12 is de bestemmingsreserve sportaccommodaties in 2022 en 2033 aangegeven. Met uitbreiding van kunstgras betekent dat alle voetbalverenigingen een kunstgrasveld hebben. Zonder uitbreiding van kunstgras impliceert dat het aantal kunstgrasvelden hetzelfde blijft, namelijk 7,4. Voor de periode 2022-2033 is er ruimte om aan de eventuele wens van de 8 voetbalverenigingen te kunnen voldoen. Vanzelfsprekend loopt de omvang van de bestemmingsreserve sportterreinen sterker terug als meer kunstgrasvelden worden aangelegd. De toekomst zal uitwijzen of deze verenigingen hiervan gebruik hebben gemaakt.

Vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van West Betuwe van 30 september 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Bijlage I Data bewegen en sporten

Gegevens van GGD Rivierenland

Onderzoek is verricht en gepresenteerd in vijf deelgebieden. Hiervan is het gemiddelde genomen. De vijf deelgebieden zijn:

- Geldermalsen-Meteren
- Beesd-Rumpt-Enspijk-Deil-Tricht-Buurmalsen
- Spijk-Heukelum-Asperen-Acquoy, Rhenoy-Gellicum
- Vuren-Herwijnen-Hellouw-Haaften-Tuil
- Waardenburg-Neerijnen-Est-Opijnen-Ophemert-Heesselt-Varik

Tabel 13 Data bewegen en gezondheid				
<i>Voeding</i>	0-12 jaar	13-16 jaar	19-64 jaar	65+
Ontbijt niet dagelijks		20-64%	15-25%	4-10%
Eet niet dagelijks groente	49-73%	38-64%	54-66%	40-52%
Eet niet dagelijks fruit	42-49%	52-72%	58-81%	34-45%
Drinkt meer dan 2 suikerhoudende drankjes	42-46%	49-65%		
<i>Bewegen</i>				
Geen lid sportvereniging	18-35%	17-28%		
Kijkt meer dan 14 uur TV/PC	21-39%			
Loopt niet iedere dag naar school	46-59%	11-24%		
Sport minder dan 3 uur per week	79-83%			
Sport niet		8-21%		
Beweegt niet dagelijks een uur		69-79%		
Sport niet wekelijks			48-57%	64-74%
Meer tijd dan bewegen			34-36%	
Bewegen niet leuk			5-8%	
Niks beweeg al voldoende				74-82%
<i>Inkomen</i>				
Geen € 1.000 beschikbaar	14-19%		15-28%	17-21%
<i>Gezond gewicht</i>				
Ouder vindt kind te zwaar	2-7%			
Vindt zichzelf te zwaar		2-27%		
BMI>25 kg			44-54%	65-68%
BMI>30 kg (obesitas)			11-17%	15-22%

Beweegnormen in Nederland

Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)

NNGB: voor kinderen en jongeren (4 t/m 17 jaar): dagelijks minimaal één uur tenminste matig intensief bewegen, waarbij minimaal twee keer per week kracht-, lenigheid- en coördinatieoefeningen voor het verbeteren of handhaven van de lichamelijke fitheid.

NNGB: voor volwassenen (18 t/m 54 jaar): een half uur tenminste matig intensief bewegen op minimaal 5 dagen per week.

NNGB: voor ouderen (55 jaar en ouder): een half uur tenminste matig intensief bewegen op minimaal 5 dagen per week.

Fitnorm

Fitnorm voor kinderen en jongeren (4 t/m 17 jaar): Tenminste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

Fitnorm voor volwassenen (18 t/m 54 jaar): Tenminste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

Fitnorm voor ouderen (55 jaar en ouder): Tenminste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

Combinorm

De optelsom van de NNGB en de Fitnorm. Iemand voldoet aan de combinorm wanneer hij/zij aan tenminste aan één van de beide normen voldoet (Kemper et al., al.,2000; Ooijendijk et al., 2007).

Tabel 14 Mate van bewegen en sporten			
<i>Minimaal 1e Week sporten</i>	19+ jaar	19 – 65 jaar	65+ jaar
Geldermalsen	46%	50%	31%
Lingewaal	41%	46%	26%
Neerijnen	43%	47%	28%
Bron GGD Rivierenland 2016			
<i>Body Mass Index > 30</i>			
Geldermalsen	14%		
Lingewaal	16%		
Neerijnen	16%		
Bron: GGD Rivierenland 2016			
<i>Overgewicht schooljaren 2015-2019 (5-14-jarigen)</i>			
West Betuwe	14%		
Bron: GGD Rivierenland 2020			

Tabel 15 Gezondheidsmonitor West Betuwe 12-16 jaar		
<i>Ga je op de fiets naar school</i>	Jongen	Meisje
Nooit	7%	5%
1 x per week	13%	17%
Altijd	78%	79%
<i>Reden om niet op de fiets te gaan</i>		
Te ver	4%	5%
Niet veilig vanwege verkeer	0%	1%
Geen zin	4%	6%
Anders	9%	11%
<i>Sport bij club/sportschool</i>		
Bijna nooit of minder dan 1 x per week	28%	32%
1 x per week	11%	18%
Meerdere dagen per week	58%	48%
Elke dag	3%	2%
<i>Sport/beweegt wekelijks bij sportclub/sportschool</i>		
Nee	28%	32%
Ja	72%	68%
<i>Sport/beweegt wekelijks zonder sportclub/sportschool</i>		
Bijna nooit of minder 1x week	32%	33%
1 dag per week	20%	23%

Meerdere dagen per week	35%	36%
Elke dag	13%	8%
<i>Sport/beweegt wekelijks zonder sportclub/sport-school</i>		
Ja	32%	33%
Nee	68%	67%
Bewegen		
Beweegt dagelijks minstens 1 uur	18%	17%
Beweegt 5 dagen minstens 1 uur of meer	55%	55%

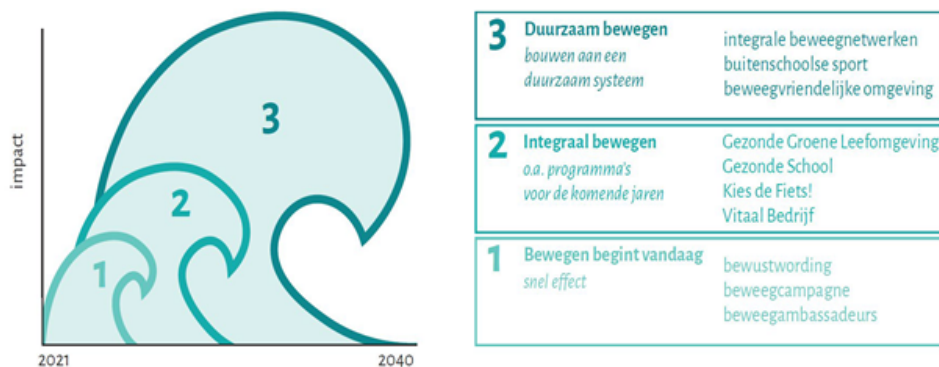
Beleidsadvies Bewegen 2021-2040

In deze notitie van het ministerie van VWS wordt een drietal golven aangegeven. Van bewustwording via integraal bewegen naar duurzaam bewegen. Zie figuur 3.

Er zijn zes actielijnen opgesteld:

1. Openbare voorlichting, communicatie en bewustwording;
2. Omgeving die uitnodigt tot bewegen;
3. School en opvang die uitdagen tot bewegen;
4. Sport- en recreatie die mensen in beweging brengt;
5. Werkomgeving die bewegen faciliteert en stimuleert;
6. Bewegen en sporten als onderdeel van de zorg.

Bewegen in de komende periode vraagt een integrale aanpak. Iedere organisatie moet zijn eigen verantwoordelijkheid nemen.

Figuur 3. Drie beweeggolven.

Bijlage II Financiële Gegevens

<i>Sportuitgaven per inwoner in 2019</i>	Ned.	2000-50.000 inwoners	Gelderland	Zuidwest Gelderland
Sportbeleid en activering	€ 19	€ 13	€ 24	€ 12
Sportaccommodaties	€ 45	€ 46	€ 35	€ 23
Totaal	€ 64	€ 59	€ 59	35
<i>Sportuitgaven per inwoner 2014</i>				
Buren	€ 10			
Culemborg	€ 116			
Geldermalsen	€ 24			
Lingewaard	€ 53			
Lingewaal	€ 22			
Neerijnen	€ 13			
Over Betuwe	€ 42			
Tiel	€ 51			
Zaltbommel	€ 34			
West Betuwe (begroting 2021)	€ 34			
Stateline CBS 17 maart 2021				

	Subsidies	Huur/ gebruik	Dienstverlening	Beheer/ onderhoud	Kapitaal-lasten	Reserves
Geldermalsen	€ 87.490	€ 3.500			€ 213.080	€ 1.695.759
• Binnensport	€ 20.595	€ 3.500			€ 35.081	
• Buitensport	€ 66.895				€ 177.099	
Lingewaal	€ 10.369	€ 71.031	€ 22.412	€ 66.852	€ 64.035	
• Binnensport	€ 10.369					
• Buitensport		€ 71.031	€ 22.412	€ 66.852	€ 64.035	
Neerijnen	€ 46.591	€ 2.500				€ 278.178
• Binnensport	€ 10.766					
• Buitensport	€ 35.825	€ 2.500				
Totaal	€ 144.450	€ 77.031	€ 22.412	€ 66.852	€ 277.115	€ 1.843.980
Dienstverlening: is vergoeding voor zelf beheer en onderhoud						

Voetbalvereniging	Huur velden	Subsidie 2021 Beheer/onderh	Subsidie 2021 Jeugd-lid	Dienstverl-overeenk	Onderhoud gemeente	Kapitaalslasten
AVV (gras)	€ 5.830			€ 2.332	€ 5.731	€ 1.278
AVV (kunstgras)	€ 14.000			€ 4.000	€ 3.500	
Beesd		€ 9.540				€ 35.785
GVV		€ 8.347				€ 32.485

vv Haaften		€ 3.842	€ 4.165			
DSS14		€ 1.993	€ 2.847			
ASH		€ 1.910	€ 2.350			
vv Herovina	€ 9.635			€ 3.854	€ 9.551	€ 3.471
vv Heukelum	€ 7.190			€ 2.876	€ 9.933	€ 5.663
MVV58		€ 9.539				€ 50.976
Vv Ophemert		€ 2.999	€ 1.993			
Rhelico		€ 8.347				€ 22.774
SVS'65 (gras)	€ 3.666			€ 1.466	€ 2.674	€ 825
SVS65 (kunst-gras)	€14.000			€ 4.000	€ 3.500	
VV Tricht		€ 10.731				€ 23.316
vv Vuren	€ 9.710			€ 3.884	€ 9.551	€ 7.108
WNC		€ 3.109	€ 2.737			
Totaal	€ 71.031	€ 60.357	€ 14.092	€ 22.412	€ 44.440*	€ 183.681
Huur: Alleen voetbalverenigingen vm Lingewaal betalen huur aan de gemeente						
Subsidie: Voetbalverenigingen vm Neerijnen ontvangen € 29.75 per jeugd lid						
Subsidie: Voetbalverenigingen vm Geldermalsen/Neerijnen ontvangen beheer en onderhoud						
Dienstverleningsovereenkomst: vm Lingewaal vergoeding beheer en onderhoud geregeld.						
Beheer en onderhoud: Gemeente verricht beheer en onderhoud voor voetbalverenigingen vm Lingewaal.						
* Totaal uitgaven door gemeente verdeeld naar rato over 5 voetbalverenigingen.						
Kapitaalslasten: Gedane investeringen vm gemeenten/West Betuwe aanleg en renovatie velden.						

Tabel 19 Subsidie beheer en onderhoud buitensport
Tabel 19 Uitgaven Buitensportverenigingen

Korfbal en hockey	Veld	Subsidie 2021	Nuloptie	Plusoptie
HCG Geldermalsen	2	€ 4.000	€ 4.000	5.000
KV Animo	2+3)	€ 2.385	€ 2.385	3.000
Fiets-/Motorcross	Banen	Subsidie 2021	Nuloptie	Plusoptie
FCV Geldermalsen	1	€ 3.042	€ 3.042	€ 3.500
MCC Geldermalsen	1	€ 7.340	€ 7.340	€ 7.500
MCC Neerijnen	1	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	3	€ 10.382	€ 10.382	€ 11.000
Ruiterverenigingen		Bakken	Subsidie 2021	Plus-optie
De Bergakkers Est		1	€ 275	€ 500
Men-ruiterver Tielerswaard-West		1	€ 410	€ 500
Malsnaruiters Buurmalsen		1		€ 500
Ons Genoegen Beesd		1		€ 500
Waddensteinruiters Asperen		2		€ 1.000
Waalruiters Ophemert		1		€ 500
Grond niet in eigendom WB				€ 500
Totaal		7	€ 685	€ 4.000
Tennis	Baan	Subsidie 2021	Nuloptie	Plusoptie
TC de Belt	4,5		€ 1.410	€ 0
TV Waalrakets	6,5		€ 2.037	€ 0
GLTC Geldermalsen	6,25	€ 1.825	€ 1.959	€ 0
TCVH Varik-Heesselt	2		€ 627	€ 0

TV Haften	4,25	€ 2.998	€ 1.332	€ 0
TV Ophemert	2,25	€ 2.602	€ 705	€ 0
TV Rhelico Rumpst	6,25	€ 1.800	€ 1.959	€ 0
TV Waardenburg	2	€ 1.430	€ 627	€ 0
Totaal	34	€ 10.655	€ 10.655	€ 0

Tabel 20 Subsidie voetbal 2021, nuloptie 2022 en plusoptie 2022

	Veld	subsidie	Gras/kgv*	Totaal	Gras/kunst-gras*	Totaal
Subsidie beheer en onderhoud		2021	€ 2.774	2022	€ 4.472	2022
ASH Hellouw	2	€ 4.260	€ 5.548	€ 5.548	€ 8.944	€ 8.944
vv Asperen	1	€ 6.332	€ 1.825	€ 5.986	€ 2.942	€ 9.650
	1,5		€ 4.161		€ 6.708	
Beesd	1	€ 9.540	€ 1.825	€ 7.373	€ 2.942	€ 11.886
	2		€ 5.548		€ 8.944	
DSS'14 Heesselt	2,3	€ 4.840	€ 6.380	€ 6.380	€ 10.286	€ 10.286
GVV Geldermalsen	1	€ 8.347	€ 1.825	€ 4.599	€ 2.942	€ 7.414
	1		€ 2.774		€ 4.472	
vv Haften	2,6	€ 8.007	€ 7.212	€ 7.212	€ 11.627	€ 11.627
Herovina Herwijnen	2,5	€ 3.854	€ 6.934	€ 6.934	€ 11.180	€ 11.180
vv Heukelum	2,7	€ 2.876	€ 7.489	€ 7.489	€ 12.074	€ 12.074
MVV'58 Meteren	1	€ 9.539	€ 1.825	€ 7.373	€ 2.942	€ 11.886
	2		€ 5.548		€ 8.944	
vv Ophemert	2	€ 4.992	€ 5.548	€ 5.548	€ 8.944	€ 8.944
rvv Rhelico	1	€ 8.347	€ 2.774	€ 4.599	€ 2.942	€ 7.414
	1		€ 1.825		€ 4.472	
SVS'65 Spijk	1,0	€ 5.466	€ 1.825	€ 3.767	€ 2.942	€ 6.072
	0,7		€ 1.942		€ 3.130	
vv Tricht	1	€ 10.731	€ 1.825	€ 9.176	€ 2.942	€ 14.793
	2,65		€ 7.351		€ 11.851	
VV Vuren	2,8	€ 3.884	€ 7.767	€ 7.767	€ 12.522	€ 12.522
WNC Waardenburg	0,4	€ 5.845	€ 730	€ 7.110	€ 1.177	€ 11.462
	2,3		€ 6.380		€ 10.286	
Totaal	37,45	€ 96.860	€ 96.858	€ 96.858	€ 156.154	€ 156.154

- In het DMOP zijn de jaarlijkse beheer en onderhoudslasten weergegeven. De verhouding hiertussen heeft ten grondslag gelegen aan het bepalen van de jaarlijkse bijdrage. Het spreekt voor zichzelf dat de bedragen per veld in de nuloptie lager zijn dan in de plusoptie.

Bijlage III Motie Sport en Cultuur Perspectievennota 2022

Motie

Onderwerp: sport en cultuur

De raad van de gemeente West Betuwe in vergadering bijeen op 8 juli 2021.

gelezen:

de perspectiefnota 2022, raadsvoorstel RV2021/078

overwegende dat:

- Er richtinggevend uitspraken gevraagd worden voor o.a. harmonisatie sportbeleid in de beslis-punten van de perspectiefnota 2022;
- West Betuwe per inwoner minder besteedt aan sport dan omliggende gemeenten en ook minder dan het landelijk gemiddelde;
- Onze gemeente desondanks in vrijwel alle kernen nog een bloeiend verenigingsleven heeft;
- Dit vooral te danken is aan de inzet van vele vrijwilligers en zij onze steun en waardering verdienen;
- Verenigingen onder grote druk staan door de omstandigheden van de covid-19 pandemie;
- Het juist nu cruciaal is om er als gemeente en gemeenschap voor hen te zijn;

voorts overwegende dat:

- Bewegen, sporten en cultuur een belangrijke maatschappelijke functie hebben. Gezondheid, so-ciale binding, inclusie is belangrijk om als overheid in te investeren.
- Er meer aandacht ontstaat voor bewegen en sporten in de openbare ruimte. De behoefte bestaat aan fitnessparcours, ruiterspaden, vissteigers en dergelijke. Hiervoor zijn thans geen middelen beschikbaar.
- Individuele sporten (wel of niet georganiseerd) en (terugkerende) sportevenementen in onze ge-meente nu nauwelijks onze aandacht hebben;
- Sport en cultuur in verenigingsverband er is voor alle leeftijden, dit mensen verbindt en tevens een sterke sociale functie heeft;
- Het uitgangspunt is dat harmonisatievoorstellen binnen de huidige begroting moeten passen, het zogenaamde 0-scenario. Het uitwerken van het 0-scenario teveel negatieve gevolgen heeft en geen enkele ruimte laat voor nieuwe initiatieven;

is van mening dat:

- Verenigingen voor sport en cultuur een wezenlijke bijdrage leveren aan het welzijn van mensen;
- Zij ook een grote meerwaarde hebben voor de leefbaarheid van een dorp of stad, daarbij ook denkend aan de amusementswaarde en de organisatie van diverse nevenactiviteiten in de plaats;

roept het college op:

- In de Kadernota harmonisatie beweeg- en sportbeleid 2022-2026 naast het 0-scenario (budgettair neutraal) een plus-scenario uit te werken waarin aangegeven wordt hoe de uitvoering van de hierboven genoemde doelstellingen meer ruimte gaat krijgen en er minder negatieve effecten ontstaan;
- Met voorstellen te komen waarin de verenigingen voor sport en cultuur, en aan nieuwe initiatieven, meer ruimte geboden wordt;
- De financiële consequenties in beeld te brengen en de raad voor te leggen om daarna te verwerken in de programmabegroting;

En gaat over tot de orde van de dag.

ChristenUnie, Fred Temminck, fractievoorzitter

H. de Man
Fractievoorzitter

L. van Bruchem
Fractievoorzitter

F. Broedelet
Fractievoorzitter

R. Hoogveld
Fractievoorzitter

Bijlage IV Gegevens Sportverenigingen

	Speelv	Trainingsv	Kleedk.	Spelen	Aantal	Velden	Grasv	Kunst-gr	Te veel	Te veel
	Aanw/benod	Aanw/Benod	Aanw/Benod	leden	teams	Totaal			speelv	train.v
ASH	1+1	1+1	6+4	207	12	2	2			
Asperen	2+3	1,5+1,5	6	331	22	2,5	1,5	1	-1	
Beesd	4+3	1,4+1	6	293	20	4,4	3,4	1	1	0,4
DSS14	2+2	1,3+1	4+4	166	8	2,3	2,3			0,3
GVV	3+2	1,4+1	4	300	23	3,4	2,4	1	1	0,4
Haaften	2+2	1,6+1	7+4	266	15	2,6	2,6			0,6
Herovina	2+2	1,5+1	6+4	232	14	2,5	2,5			0,5
Heukelum	2+2	1,7+1	6+4	242	14	2,7	2,7			0,7
MVV58	3+1	1	10+8	444	31	4	3	1	1	
Ophemert	2+1	1	4+2	160	7	2	2		1	
Rhelico	4+2	1,4+1	8+4	171	14	4,4	3,4	1	2	0,4
SVS65	1+2	1,7+1	4+4	163	7	1,7	0,7	1	-0,4	0,7
Tricht	4+3	1,65+1,5	6	412	28	4,65	3,65	1	1	0,15
Vuren	2+2	1,8+1	6+4	250	18	2,8	2,8			0,8
WNC	2+2	0,7+1	6+4	242	14	2,7	2,7	0,4		
Totaal						44,65	37,65	7,4	5,6	4,95
Totaal spelende leden en teams				3879	247					
Gemiddeld aantal leden en teams Bron: KNVB (april 2021) en gemeente West Betuwe				259	16					

	Gravel	Kunstgras	Mini	Leden
GLTC		6	1	400
Rvv Rhelico		6	1	380
De Belt		4	1	136
Waalrackets	4	2	1	373
Haaften		4	1	180
Ophemert		2	1	130
Varik&Heesselt	2			106
Waardenburg		2		50
Totaal (36)	4	26	6	

	Kunstgras	Kunstgras water	Miniveld	Leden
Hockey Club Geldermalsen		2		300
Korfbalvereniging Animo	3		2	250

1. Onderhoud kunstgras voetbal			
--------------------------------	--	--	--

Werkzaamheden	Hoeveelheid	Eenheid
Borstelen	45	st
Specialistisch onderhoud jaarlijks	1	st
Onkruidbestrijding randen	2	st/jaar
Bijvullen infill /stressplekken	45	st
Inspectie veld	1	st
Bijvullen tekort infill	1	st
Blad blazen vegen	8	st
per 3 jaar decompacteren	1	st
Renovatie per 12 jaar	Normbedrag €	€ 310.309
2. Onderhoud natuurgras jaar rond		
Werkzaamheden	Hoeveelheid	Eenheid
Vertidraineren	2	st
Wiedeggen + vegen	1	st
Maaien	45	st
Slepen	2	st
Rollen	2	st
Bemesten	5	st
Doorzaaien	1	st
Mechanisch onkruid snijden	2	st
3. Groot onderhoud natuurgras		
Werkzaamheden	Hoeveelheid	Eenheid
Verticuteren + vegen	1	st
Doorzaaien groot onderhoud	1	st
Recycling dressen / beluchten holle pen	1	st
Bezanden (Groot onderhoud / najaar)	1	st
4. Onderhoud Kunstgras Tennis		
Werkzaamheden	Hoeveelheid	Eenheid
Borstelen	45	st
Specialistisch onderhoud jaarlijks	1	st
Onkruidbestrijding randen	2	st/jaar
Bijvullen infill /stressplekken	45	st
Inspectie veld	1	st
Bijvullen tekort infill	1	st
Blad blazen vegen	8	st
per 3 jaar decompacteren	1	st
Renovatie per 12 jaar	Normbedrag €	€ 16.114
5. Onderhoud smashcourt Tennis		
Werkzaamheden	Hoeveelheid	Eenheid
Borstelen	45	st
Specialistisch onderhoud jaarlijks	1	st
Onkruidbestrijding randen	2	st/jaar

Bijvul infill / stressplekken	45	st
Inspectie veld	1	st
Bijvullen tekort infill	1	st
Blad blazen vegen	8	st
per 3 jaar decompacteren	1	st
Renovatie per 12 jaar	Normbedrag	€ 16.905
6. Onderhoud gravel Tennis		
Werzaamheden	Hoeveelheid	Eenheid
Borstelen	45	st
Specialistisch onderhoud jaarlijks voorjaar	1	st
Onkruidbestrijding randen	2	st/jaar
Bijvul gravel / stressplekken	45	st
Inspectie veld	1	st
Bijvullen tekort gravel	1	st
Blad blazen vegen	8	st
Renovatie per 12 jaar	Normbedrag €	€ 16.565
7. Onderhoud kunstgras Korfbal zandingestrooid		
Werzaamheden	Hoeveelheid	Eenheid
Borstelen	45	
Specialistisch onderhoud jaarlijks	1	
Onkruidbestrijding randen	2	
Bijvullen infil /stressplekken	45	
Inspectie veld	1	
Bijvullen tekort infill	1	
Blad blazen vegen	8	
per 3 jaar decompacteren	1	
Renovatie per 12 jaar	Normbedrag €	€ 31.233
8. Onderhoud Hockey Waterveld		
Werzaamheden	Hoeveelheid	Eenheid
Borstelen	45	
Specialistisch onderhoud jaarlijks	1	
Onkruidbestrijding randen	2	
Algenbestrijding	15	
Inspectie veld	1	
Blad blazen vegen	8	
per 3 jaar Toplaag reinigen	1	
Renovatie per 10 jaar	Normbedrag	€ 199.052

Tabel 25 Genormeerde bedragen kosten beheer en onderhoud per jaar	
Voetbal gras	€ 13.350
Voetbal Kunstgras	€ 8.250
Voetbal kunstgras eens 7 jaar	€ 10.250
Korfbal kunstgras	€ 6.000

Hockey kunstgras water veld	€ 9.752
Hockey kunstgras waterveld eens 8 jaar	€ 13.752
Tennis kunstgras	€ 4.500
Tennis Smashcourt	€ 5.000
Tennis Gravel	€ 6.500- 7.500.500
	€ 7.500
Renovatie leunhek zonder gaas	€ 24,01/m1
Renovatie leunhek met staafmat	€ 36,73/m1
Renovatie ballenvanger	€ 102,83/m1
Renovatie Gaas	€ 34,30/m1
Renovatie bestrating	€ 21/m2
Renovatie Gazon	€ 6/m2
Renovatie beplanting	€ 22/m2

Bijlage V Enquête bewegen en sporten in de West Betuwe

Vragenlijst over sporten en bewegen in West Betuwe

De gemeente maakt beleid over sporten en bewegen in West Betuwe. Om dit goed voor te bereiden, hebben we een aantal vragen aan onze inwoners. De resultaten nemen we mee in de kadernota sportbeleid 2022-2026.

We zijn benieuwd wat u doet aan bewegen en sporten. Dit is relevante informatie voor het opstellen van het nieuwe beleid. Uw deelname aan deze vragenlijst stellen wij daarom zeer op prijs. Het invullen van de vragenlijst kost u slechts 5 minuten. Het invullen van persoonlijke gegevens is niet nodig. De antwoorden die u geeft, blijven anoniem.

Voor deze enquête is het onderscheid tussen bewegen en sporten van belang:

Bewegen: onder bewegen verstaan we lichte lichamelijke activiteiten. Denk aan een wandeling, stukje fietsen of het huishouden.

Sporten: onder sporten verstaan we lichamelijke activiteit die een grotere inspanning vragen. Denk aan wielrennen, handlopen of fitness.

1. **Wat is uw leeftijd?***
12 - 18 jaar 19 – 32 jaar 33 – 50 jaar 51 - 65 jaar 66+ jaar
2. **Welke woorden passen het beste bij uw beleving van bewegen (meerdere antwoorden mogelijk)***
Ontspannen – recreëren - gezellig – sociaal - gezondheid – actief blijven - conditie anders, namelijk...
3. **Welke woorden passen het beste bij uw beleving van sporten (meerdere antwoorden mogelijk)***
Ontspannen – gezellig – sociaal – gezondheid - inspanning – prestatie – verbeteren conditie – afvallen - anders, namelijk...
4. **Doet u aan bewegen?**
Ja, ga verder met vraag 5
Nee, ga verder met vraag 6
5. **Met welke regelmaat doet u dat?**
Dagelijks
1-3 keer per week
1 keer per week
minder dan 1 keer per week
6. **Doet u aan sporten?***
Ja, ga verder met vraag 7
Nee, ga verder met vraag 8
7. **Met welke regelmaat doet u dat?**
Dagelijks
1-3 keer per week
1 keer per week
minder dan 1 keer per week
8. **Bent u lid van een sportvereniging (niet zijnde een sportschool)?**
Ja, met als belangrijkste reden.... (vul één woord in)
Nee, met als belangrijkste reden..... (vul één woord in)
9. **Bent u lid van een sportschool**
Ja, met als belangrijkste reden.... (vul één woord in)
Nee, met als belangrijkste reden..... (vul één woord in)
10. **Een aantal stellingen over de fysieke factoren van bewegen en sporten. Geef aan in hoeverre het u hiermee eens bent.**
(Helemaal oneens – oneens – neutraal – eens – helemaal eens)
 1. In mijn omgeving zijn voldoende sportaccommodaties (sportscholen, clubs, gymzalen)
 2. Ik vind de afstand tot deze sportaccommodatie acceptabel
 3. In West Betuwe zijn voldoende plekken om te bewegen
 4. In West Betuwe zijn voldoende plekken buiten om te sporten
 5. Ik voel me veilig als ik op of langs de weg beweeg of sport
 6. Ik voel me veilig als ik in het bos, een park of elders beweeg of sport
 7. De gemeente West Betuwe doet voldoende om bewegen en sporten voor iedereen mogelijk te maken
11. **Heeft u nog aanvullingen en/of motivaties op bovengenoemde stellingen?**
12. **Een aantal stellingen over de sociale factoren van bewegen en sporten. Geef aan in hoeverre u het hiermee eens bent.**
 1. Ik vind het belangrijk om te bewegen

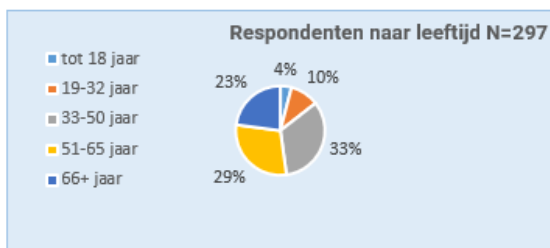
2. Ik maak tijd vrij om te bewegen
 3. Ik vind het belangrijk om te sporten
 4. Ik maak tijd vrij om te sporten
 5. Ik heb anderen nodig om mij te stimuleren om te sporten
 6. Ik vind het belangrijk om te bewegen en te sporten in een groep
 7. Bewegen en sporten is met name om te ontspannen
13. **Heeft u nog aanvullingen en/of motivaties op bovengenoemde stellingen?**
14. **Een aantal stellingen over de financiële factoren van bewegen en sporten. Geef aan in hoeverre u het hiermee eens bent.**
1. Voor mij speelt geld een rol om niet te bewegen
 2. Voor mij speelt geld een rol om niet te sporten
 3. Betere en veilige wandel- en fietspaden en wateren stimuleren mij om meer te bewegen
 4. Gratis faciliteiten in de openbare ruimte stimuleren mij te gaan sporten
 5. Ik heb er geen geld voor over om te bewegen
 6. Ik heb er geen geld voor over om te sporten
15. **Heeft u nog aanvullingen en/of motivaties op bovengenoemde stellingen?**
16. **Mogen we met u verder van gedachten wisselen over de toekomst van bewegen en sport in de gemeente West Betuwe?***
- Ja
Nee
Zo ja, wat is uw e-mailadres?

Resultaat enquête bewegen en sporten in West Betuwe

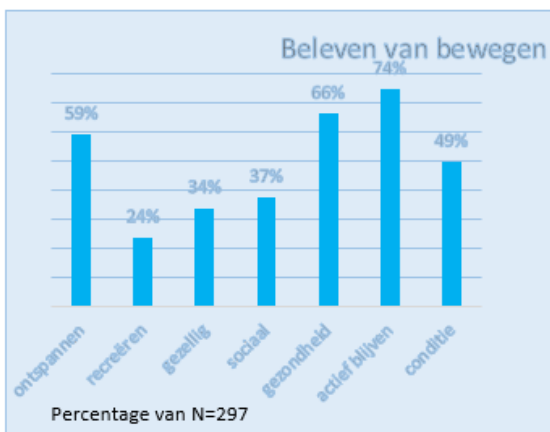
Eind april, begin mei 2021 is een enquête gehouden onder de inwoners van de gemeente West Betuwe. 297 inwoners hebben deze enquête ingevuld.

De uitkomsten en de daaruit te trekken conclusies worden in deze notitie weergegeven. De conclusies worden meegenomen in de Kadernota harmonisatie beweeg- en sportbeleid 2022-2026.

1. Leeftijd?

2. Het beleven van bewegen

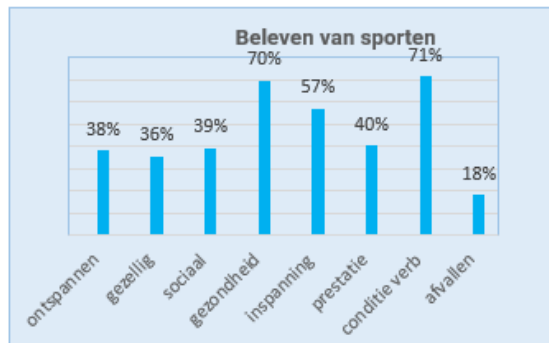

Opmerkingen

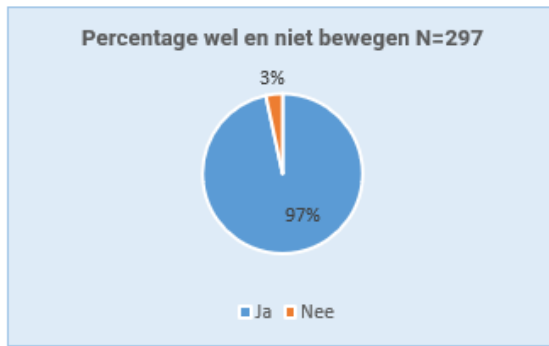
- Minimaal 20 minuten per dag
- Bewegen is noodzakelijk
- Leren bewegen (sensomotoriek), Actief houdingsapparaat (naar conditie, kracht, lenigheid)

- Bridge is hersengymnastiek
- Huishouden moet ook
- Naar school fietsen

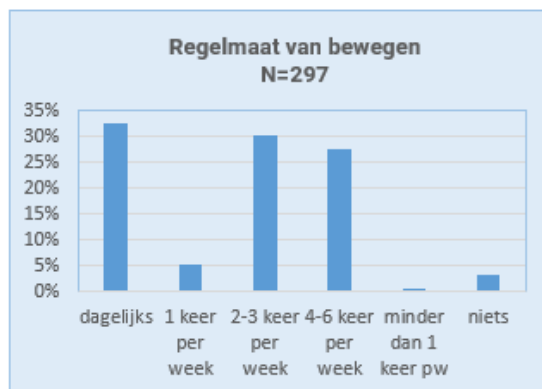
3. Het beleven van sporten

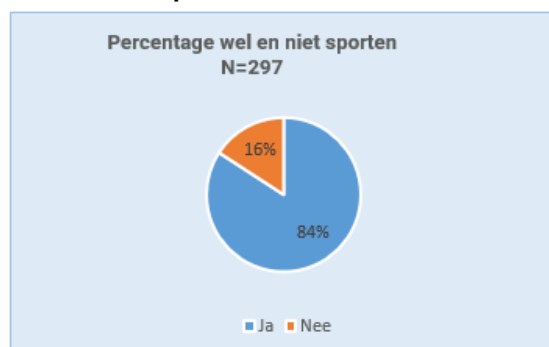
4. Doet u aan bewegen?

5. Met welke regelmaat doet u dat?

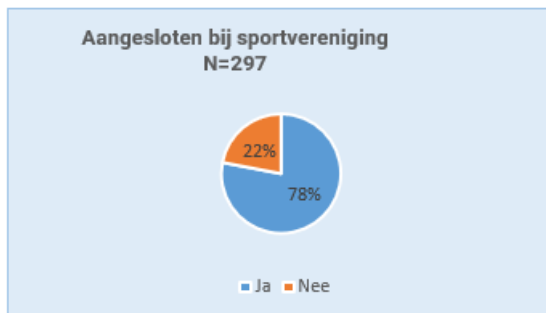
6. Doet u aan sporten?

7. Met welke regelmaat doet u dat?

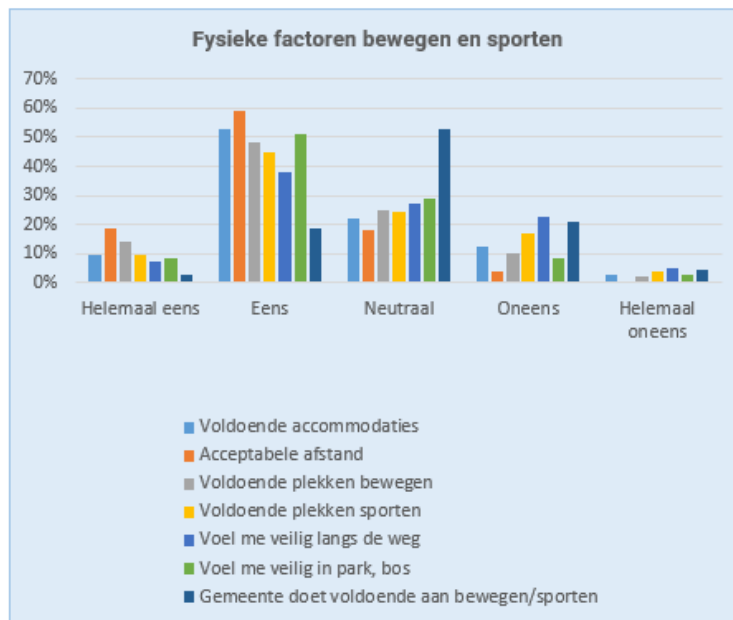

8. Bent u lid van een sportvereniging (niet zijnde een sportschool)?

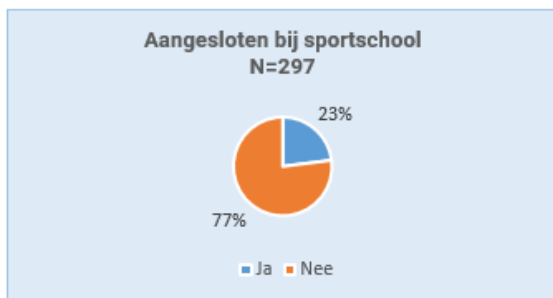

Opmerkingen

- Mijn sport is leuk
- Gezellig en sociale contacten
- Sport graag in teamverband
- Wekelijkse verplichting bevalt niet
- Financiële redenen

9. Bent u lid van een sportschool

Opmerkingen

- Ja, groepslessen en cardio.
- Afstemming op mijn behoefte
- Aan conditie werken
- Vindt de sfeer niet prettig, saai, voel me er niet thuis
- Financieel niet mogelijk, woekerprijzen
- Sport liever buiten, eigen tijd en plaats kiezen
- Ben lid van een vereniging, doe liever mijn sport

10. Beoordeling van fysieke factoren van bewegen en sporten.

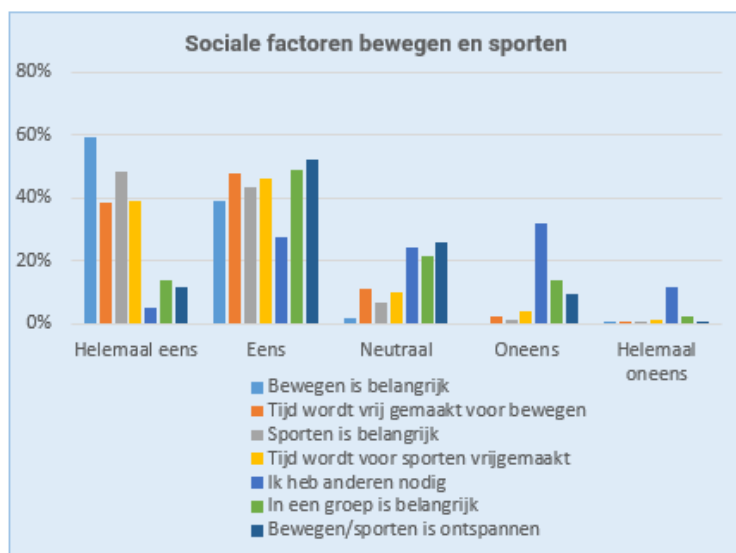
11. Aanvullingen op fysieke factoren

Hier worden ontzettend veel opmerkingen gemaakt. De meest voorkomende zijn:

- Wandel-, fiets-, skeeler, en ruiterspaden: deze ontbreken, zijn onvoldoende aanwezig en vaak niet goed onderhouden. Tussen Buurmalsen en Culemborg en Beusichem waren voorheen ruiterroutes. Inmiddels verdwenen. De KNHS wil als bond meehelpen om ruiterspaden te realiseren. Denk bijvoorbeeld aan de ventweg langs de provinciale weg tussen Geldermalsen en Leerdam. Dit is een drukke fiets/wandel/hardlooprouten voor recreanten en scholieren, maar deze weg wordt gedeeld met grote landbouwvoertuigen (die vaak bestuurd worden door 16 jarige knulletjes die meer met hun telefoon bezig zijn dan met overige verkeersdeelnemers). Nauwelijks geschikte weg om te skaten: glad asfalt.
- De gemeente moet meer nadenken om sportaccommodaties meer hybride te maken.
- Alle parken zijn verschrikkelijk donker. Denk aan de heemtuin, park achter de Lidl en bij de tennisvereniging Geldermalsen. Zou daar s' avonds niet snel alleen door heen willen
- In Haafden ontbreken trapveldje/sportveldje voor de jeugd. Sporthal De Burcht niet geschikt voor zaalvoetbal / sportschool zou ook welkom zijn.
- Ik zou het leuk vinden als zwemmen in de Linge gemakkelijker zou zijn. Vlonders en trapjes her en der.
- Suggestie om plaats in de buitenruimte in te richten met toestellen/obstakels om te bootcamptrainingen of een circuit af te kunnen leggen.
- Ik zie zeker in de dorpskernen geen initiatieven voor sporten/bewegen voor ouderen. Meer sport voor ouderen in groepsverband.
- Ik merk dat voor mensen met een klein budget aanhaken bij een sportclub lastig is. Ik weet dat er een fonds is maar kan iedereen die daarvoor in aanmerking komt ook de weg daarnaar vinden? Echter zou de gemeente best kunnen helpen met de sportschool kosten in de gemeente voor mensen met een laag inkomen/uitkering. Probeer sporten nog laagdrempeliger te maken, leuke actie, geen duur lidmaatschap. ik denk aan minima met name kinderen de kans geven om lid te worden van een sportvereniging. Er zijn geen echte mogelijkheden om goedkoop te kunnen sporten als je in een rolstoel zit.
- Wij proberen een beachsport locatie te organiseren (en vanuit ons dan vooral beachvolleybal) maar hiervoor is geen locatie en hebben we vanuit de gemeente en wethouder weinig support ontvangen.
- Zet je als gemeente eens wat harder in om sporten prioriteit nummer 1 te maken in tijden van een crisis van de volksgezondheid. Absurd om mensen te beperken in hun sportbehoefte. Dit is enkel en alleen zeer schadelijk voor de (volks)gezondheid en werkt compleet averechts op de korte en lange termijn.
- Gezien de toename van het aantal inwoners van de gemeente en met name de uitbreiding van het aantal woningen in Meteren en Geldermalsen zou je een sportaccommodatie mogen verwachten welke voldoet aan de huidige tijd en energienormen waar meerdere sporten elkaar "treffen". De sportaccommodaties in Geldermalsen zijn erg verouderd. Dan bedoel ik voornamelijk de sporthal en gymzalen. En er mag ook wel een sporthal bij. Voor turnen moet mijn zoon uitwijken naar Tiel. Ik zou graag een openbare hardlooppaas of iets van speel/sport toestellen willen zien in mijn omgeving (Geldermalsen)

- De dijken zouden in de zomer autovrij moeten zijn. Kijk nu de bloesem aan de boom zitten moet je kunnen wandelen en fietsen.
- Er kan en moet veel meer aan veiligheid voor fietsers en hardlopers/ wandelaars / paardrijders gedaan worden ook en **JUIST** op de wegen buiten de bebouwde kom zoals in buurt van de kleine / mini campings en maneges zoals aan Hooiweg Deil/Voetakkerweg Meteren waar veel (te)snel rijdende auto's en (te) snel rijdende mega landbouwvoertuigen samen op smalle wegen moeten gaan met langzaam verkeer als fietsers, wandelaars, hardlopers en paardrijders. Vaak zeer gevaarlijke situaties. Fiets en wandelpaden zeer gewenst ook voor toeristen.
- Sportverenigingen zijn versplinterd en daardoor te kleinschalig om een juiste sportcultuur te creëren. Het is vaak afhankelijk van individuen. Kleine dorpen zijn altijd beperkt in diversiteit, maar hou wel bestaand aanbod in stand vanuit gemeente. Meer financiële steun voor sportverenigingen is nodig.
- Onder andere vind ik het fietspad langs de Graaf Reinaldweg onveilig. Het is er donker en er wordt provinciaal echt te hard gereden. Helaas ook geen duidelijke oversteek plaatsen voor voetgangers of fietsers ter hoogte van Vuren. Als er kinderen de leeftijd hebben om bijv. zich zelfstandig te verplaatsen naar het voetbalveld dan zal ik dit niet gauw doen. In de winter te donker. Wij missen echt verlichting.
- Verlichting vanaf rotonde AVRI richting provinciale weg Geldermalsen is er in het geheel niet. Erg onveilig als je in de avond wilt sporten.
- Gemeente doet te weinig aan sport en daarom is het goed dat er nu een sportbeleid komt. Gemeente moet zich schamen voor verouderde accommodaties. Voor natuurbeleving, het buiten zijn daar kan wel meer aandacht voor zijn.
- Voor de jeugd die wil vissen is er bijna geen mogelijkheid om aan de waterkant te komen. Veilige stroken langs watergangen creëren bij nieuwe inrichting omgeving. Een visparel is een mooi initiatief voor woonwijken.
- Heb veel hardgelopen. Probleem is dat dit in de West Betuwe praktisch alleen maar op de verharde weg kan. Is slecht voor de spieren. Met routes met onverharde paden kan dit probleem worden opgelost.
- De 2 sportscholen in Geldermalsen/ Meteren hebben een monopolie en zijn daarmee heel erg duur. Ik zou het op prijs stellen als de gemeente zich inzet om ook een goedkope landelijke keten aan te trekken. Dat kan wel 3x zo goedkoop zijn voor de inwoners die willen sporten.
- Een betere sporthal in Geldermalsen zou zeer welkom zijn. Ook beachvolleybalvelden aanleggen.

12. Beoordeling sociale factoren van bewegen en sporten.

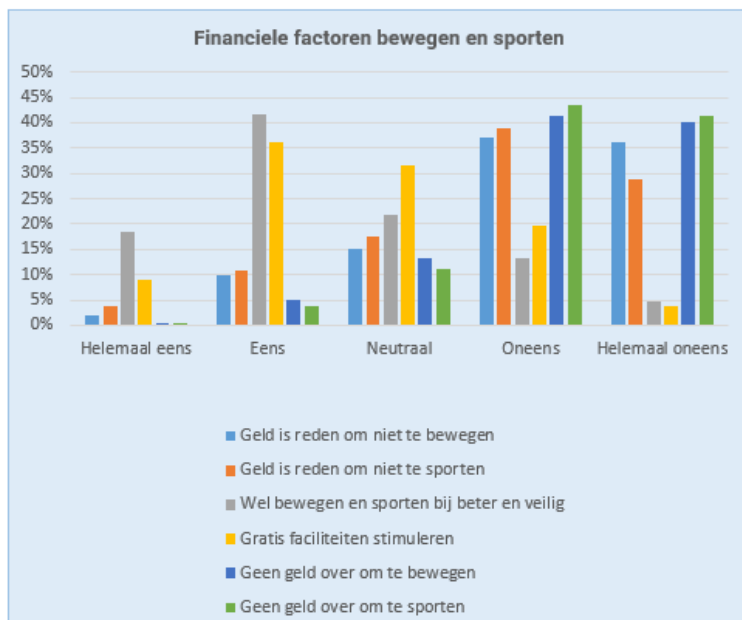

13. Aanvullingen en/of motivaties op sociale factoren.

- Speel op knollenvelden (Haften), moet beter
- Het zou fijn zijn als er ook sportmogelijkheden komen voor mensen die rolstoel afhankelijk zijn. Zodat zij ook mee kunnen doen met teamsporten of individuele sporten. Ook zou het fijn zijn als het zwembad toegankelijk wordt voor rollers doormiddel van bijvoorbeeld zwembad rolstoelen en een tillift. Het wordt voor mij als 70-plusser steeds belangrijker om fit en mobiel te blijven.
- Sporten is ook sociaal ontmoeten

- Voor jongeren is samen sporten enorm belangrijk. Voor hen zou qua buitensporten meer mogelijk gemaakt moeten worden. Bijvoorbeeld wat meer obstakels die voor freerunning geschikt zijn.
- Buitenfitness parcours, en wat mist zijn beachvolleybalvelden en voetvolleyveld
- Ik mis beachvolleybal velden en basketbal in West-Betuwe
- Weinig keuze in verenigingen.

14. Beoordeling financiële factoren van bewegen en sporten.

15. Aanvullingen en/of motivaties op financiële factoren

- Ik vind een sportschool abonnement best prijzig
- Sporten kan iedereen of je nu wel of geen geld hebt. Hardlopen, fietsen en wandelen kan iedereen. Al heb je geen geld of inkomen. Er zijn altijd manieren om te sporten. Een paar hardloopschoenen zijn er voor elk budget.
- Naast wandel en fietspaden is er ook veel behoefte aan ruiterspaden evenals menpaden. Er is duidelijk behoefte aan ruiterspaden in de uiterwaarden, maar die worden steeds meer afgesloten. Het zou fijn zijn als de gemeente hier energie insteekt om meer ruiterspaden mogelijk te maken. De KNHS zou hieraan kunnen bijdragen.
- Het sporten moet goedkoper worden zodat iedereen mee kan doen. Ook moet het makkelijker worden om bij de sportfaciliteit te komen, niet dat je al veel kwijt bent aan vervoer (rolstoel bus) en dan ook nog eens veel moet betalen om te kunnen sporten.
- Een abonnement in een sportschool is erg duur. Dit kan voor heel veel mensen een drempel, of zelfs onmogelijk zijn om te gaan
- Meer plekken voor toilet, meer plaatsen om wat te kunnen drinken en veiliger wandel- en fietspaden zijn welkom, maar het ontbreken ervan weerhouden mij niet van mijn wandelingen.
- Faciliteiten als klompenpaden en knooppuntroutes stimuleren zeker om te gaan wandelen resp. fietsen.
- Bewegen en sporten kunnen goedkoop, denk aan snelwandelen/ hardlopen/flink doorfietsen/touw-tje springen etc. Het zou helpen als er meer faciliteiten waren buiten, bv fitnessparcours langs de Linge.
- Ik wandel graag, maar onverhard wandelen is moeilijk in West Betuwe: het is grotendeels asfalt. Natuur meer ontsluiten?
- Goed asfalt nodig om te gaan skaten (optimaliseren omgevingsfactoren)
- Hoogte van contributie kan zeker een belemmering zijn in te schrijven bij een vereniging ed. Veel mensen hebben een prima inkomen maar hoge lasten en komt het neer op keuzes.
- Weten inwoners wat het verschil en de relatie is tussen bewegen en sporten? Ieder vult dit in met een eigen interpretatie van de definitie bewegen & sporten en daarmee hoe valide is de output die hieruit komt (tip definieer begrippen in een vragenlijst voor inwoners) (namens sport/-beweeg-professional)
- Best geld voor over, maar weinig keuze in verschillende sporten en sportscholen duur.

16. Mogen we met u verder van gedachten wisselen over de toekomst van bewegen en sport in de gemeente West Betuwe?

Ja = 157
Nee = 140
N=297

Conclusies

1. Er is een behoefte aan meer sportvoorzieningen. Voorstellen die gedaan worden zijn: beachvolleybal, meer wandel, fiets- en ruitersporen, fitness routes, atletiekbaan, basketbal en zelfs een turnhal.
2. De sportaccommodaties worden als verouderd beoordeeld. Vernieuwing is gewenst waarbij meer kwaliteit centraal voorop staat.
3. Er dient meer aandacht te komen om bepaalde doelgroepen te kunnen laten bewegen en sporten zoals ouderen en rolstoelgebruikers.
4. Er wordt gewezen op veiligheid. Verlichting, slechte wegen/paden en verkeer worden genoemd.
5. Bewegen en sporten wordt als een sociale factor beschouwd. Ontmoeting en ontplooiing.
6. Sportscholen worden als duur ervaren.
7. Gemeente moet financieel klimaat scheppen opdat iedereen kan bewegen en sporten.

Bijlage VI Samenstelling Klankbordgroep

Jan van Breda

Carel Konings

Sandy Boeije

Hartger Brasjen

Theo Nienhaus

Leo van Meegdenburg

Erik-Jan Hoogendoorn

Rick Verstegen

Gemeente West Betuwe

Ton van Maanen

Gerard Houterman

Marije van Santpoort

zwemvereniging Olympia

stichting ORS Lek en Linge Culemborg

Tennisvereniging Ophemert

Wielerronde Renoy

de Werkzaak Rivierenland

Van Kessel Wegenbouw

Basisschool Open Poort Asperen

Healtclub Meteren

Wethouder Sport West Betuwe

Projectleider Harmonisatie Sport

Beleidsmedewerker Sport

Bijlage VII Samenstelling kopgroep voetbal

Aart Jan de Heus - vv Vuren
Arjaan Gijsberts - vv DSS'14
Ron Wammes - vv MVV'58
John van Riemsdijk - vv Tricht
Dirk Boersma - vv Ophemert
Antal Maasland - vv Heukelum
Marjan Heijnen - KNVB

Gerard Houterman - gemeente West Betuwe
Marije van Santpoort - gemeente West Betuwe
Jan van Dijk - gemeente West Betuwe

Bijlage VIII Geraadpleegde stukken

Algemeen

- Beleidsadvies Bewegen 2021-2040 met bijlage Stand van Bewegen in Nederland, ministerie VWS, 20.5.2021.
- Sportdeelname, algemene-rapportage, december, NOC-NSF, 2020.
- Sport in de openbare ruimte (g)een utopie, VSG congres, 27.9.2017.
- Aalsmeer Bewegen 2015-2018.
- Amersfoort in beweging, Sportnota 2019-2024, september 2019.
- Krimpenerwaard, beleidsnota Sport 2017-2021, 27.3.2017.
- Roerdalen, Nota Ontwikkeling maatschappelijk vastgoed, 25.20.2014.
- In Heerenveen Beweegt het, Sport en beweegvisie 2017-2025.
- Gemeente Lingewaard Sportnota 2016-2020.
- Utrecht sportief en gezond, 8.2016.
- Zo sport Nederland, sportonderzoek, NOC-NSF 2013-2019.
- Open sportclub, op weg naar de toekomst, verslag 11.3.2016.
- Sport Verenigd Nederland, Nationaal Sportakkoord, 26.6.2018.
- De 5 oudste sporten ter wereld, Catawiki.nl.
- De oudste sporttraditie van Nederland, Sport&Strategie, 30.7.2019.
- De opkomst van sport in Nederland rond 1900, sport.infonu.nl, 10.4.2017.
- Historisch kring West Betuwe.
- Historische vereniging Den Ouden Dijk Herwijnen.
- "De kracht van voetbal in West Betuwe", 15 voetbalverenigingen in West Betuwe, 6.5.2021

West Betuwe

- Perspectievenbrief 2022-2026 gemeente West Betuwe, 10.8.2021
- Meerjaren onderhouds- en renovatieplan sportvelden 2022-2051, Malsen Sport en Civiel, 26.7.2021.
- Meerjaren onderhouds- en renovatieplan Financiële onderhoudskosten Sportvelden 2022-2051, Malsen Sport en Civiel, 26.7.2021.
- Kwaliteitszorg Sportvelden, Kiwa ISA Sport B.V., 29.4.2021.
- Behoeftebepaling voetbal, KNVB, 4.2021.
- Vrijwilligersprogramma West Betuwe, 21.4.2021
- Brief garantstelling SWS ten behoeve van GVV, 24.3.2021.
- Betalingsovereenkomst aanleg kunstgras watervelden HCG, 5.2021.
- Bruikleenovereenkomst aanleg kunstgras watervelden HCG, 5.2021.
- Erfpachtovereenkomst HCG, 18.2.2021.
- Vitaal West Betuwe, Sportakkoord West Betuwe, 2020-2022.
- Persbericht, Betuwse Bikkels; walking football voor 50plussers, Rvv Rhelico.
- Coalitieakkoord 2020-2022 'Samen verder bouwen'.
- Regeling Combinatiefuncties, 1.1.2019.
- Bidboek 'Samen verder als één', gemeente West Betuwe, 11.2018.

Geldermalsen

- Raadsvoorstel Voortgangsrapportage JOGG en activiteitenplan Sport en Bewegen, 19.12.2017.
- Bruikleenovereenkomst kunstgras Rvv Rhelico, 1.5.2017.
- Samenwerkingsovereenkomst Nationale Sportweek 2016, Gelderse Sport Federatie en gemeente Geldermalsen, 21.4.2016.
- Raadsbesluit activiteitenplan Sport en Bewegen 2016-2018, 31.5.2016.
- Corrosie inventarisatie Laco zwembad Geldermalsen, BRAM, borging, kwaliteit, systeem, 30.12.2016
- Sportaccommodatiebeleid Geldermalsen, Drijver&Partners, 1.11.2016 .
- Leveringsakte notaris, Laco en gemeente Geldermalsen, 28.8.2015.
- Verlenging exploitatieovereenkomst Laco en juridische eigendomsoverdracht zwembad en sporthal, 5.8.2015.
- Raadsbesluit Uitgangspunten kunstgrasbeleid, 12.2.2015.
- Kadernotitie Sport Geldermalsen, "Sport en bewegen voor iedereen", 9.2008.

Lingewaard

- Gebruiksovereenkomst gras vv Asperen, 31.1.2018.
- Gebruiksovereenkomst, gras vv Heukelum, 8.2.2017.
- Dienstverleningsovereenkomst gras vv Heukelum, 17.1.2017.
- Gebruiksovereenkomst sporthal de Wiel, 11.4.2016.
- Dienstverleningsovereenkomst SVS 65 natuurgras, 12.7.2016.
- Gebruiksovereenkomst gras vv Vuren, 12.7.2016.
- Dienstverleningsovereenkomst gras vv Vuren, 12.7.2016.

- Dienstverleningsovereenkomst gras vv Asperen, 12.7.2016.
- Gebruiksovereenkomst gras Herovina, 12.7.2016.
- Dienstverleningsovereenkomst gras Herovina, 12.7.2016.
- Samenwerkingsovereenkomst sporthal de Wiel, 11.5.2015.
- Recht van Opstal IJsbaan Ouwe Wiel Herwijnen, 28.7.2014.
- Gebruiksovereenkomst sporthal de Wiel, 11.4.2014.
- Gebruiksovereenkomst kunstgras, vv Asperen, 1.9.2012.
- Dienstverleningsovereenkomst kunstgras vv Asperen, 1.9.2012.
- Dienstverleningsovereenkomst kunstgras SVS 65, 1.9.2012.
- Gebruiksovereenkomst kunstgras SVS '65, 1.9.2012.
- Gebruiksovereenkomst gras SVS'65, 1.9.2012.
- Bewijs van eigendom, perceel, Zijl 4, 4214 LG Vuren.

Neerijnen

- Beleidsregels subsidie verduurzamen sportaccommodaties Neerijnen, 1.2.2018.
- Beleidsregels subsidie verduurzamen sportaccommodaties, Neerijnen, 2018.
- Raadsbesluit uitstel subsidieverordening 2017, 15.12.2016.
- College besluit harmonisatie voetbal, 11.2.2016.
- Vereniging scans voetbal Neerijnen, Gelderse Sport Federatie.
- Verenigingsscan Gelderse Sportfederatie, 2015 Accommodatiebeleid Neerijnen, uitgangspunten, scenario's en financiële gevolgen, gemeente Neerijnen, 11.11.2009.